

VUOSIKERTOMUS **2009**

SISÄLTÖ

VUOSIKATSAUS 2009

Vuosi 2009 lyhyesti	1
Vuosikooste 2009	2
Teknologia- ja palvelutarjonta	4
Strategia	6
Toimitusjohtajien haastattelu	8
Markkinakatsaus	11
Minerals Processing -divisioona	16
Base Metals -divisioona	20
Metals Processing -divisioona	24
Palveluliiketoiminta	28
Tutkimus ja teknologian kehitys	30
Ympäristö	34
Henkilöstö	38
Riskienhallinta	42

TILINPÄÄTÖS 2009

Tilinpäätöksen sisältö	46
Hallituksen toimintakertomus	47
Konsernitilinpäätös, IFRS	53
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut, IFRS	89
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	92
Osakkeet ja osakkeenomistajat	101
Tilintarkastuskertomus	104
Hallitus	105
Johto	106
Hallinnointi vuonna 2009	108

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja hallinointipolitiikka

Outotecin selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena yhtiön tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta ja se on ladattavissa yhtiön kotisivuilta. Lisäksi Outotecin hallinointipolitiikka on kokonaisuudessaan osoitteessa www.outotec.com/cg.

Vuoden 2010 osavuositarkastukset

- Tammi-maaliskuu 2010: perjantai 23.4.2010
- Tammi-kesäkuu 2010: perjantai 23.7.2010
- Tammi-syyskuu 2010: 22.10.2010

Yhtiökokous

Outotec Oyj:n vuoden 2010 yhtiökokous pidetään torstaina 18.3.2010 kello 11.00 alkaen Dipolissa, osoitteessa Otakaari 24, Espoo.

Lisätietoja: www.outotec.com/yhtiokokous.

Osinko

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,70 euroa osakkeelta. Hallituksen osingonjakoehdotus on toimintakertomuksen sivulla 52.

Lisätietoja: www.outotec.com/yhtiokokous.

Osaketiedot

Listaus: NASDAQ OMX Helsinki, OMXH

Kaupankäyntikoodi: OTE1V

Osakkeiden määrä: 45 780 373 (9.2.2010)

Toimialaluokka: Teollisuustuotteet ja -palvelut

ISIN-koodi: FI0009014575

Analyttikot

Outotec Oyj:tä seuraavien analyttikoiden yhteystiedot: www.outotec.com/sijoittajat.

Konsensus

Vara Research Oy:n keräämä ja Valutatum Oy:n ylläpitämä ja toimittama tieto: www.outotec.com/sijoittajat.

Yhteyshenkilö

Sijoittajasuhdeassistentti Riitta Lind

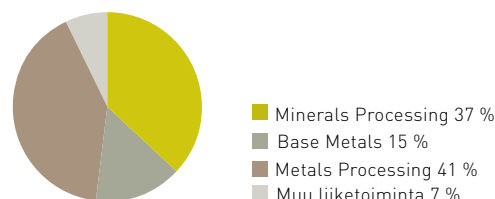
puh. 020 529 2005, riitta.lind@outotec.com



Onnistuneet projektitoimitukset tuottivat hyvän bruttokateprosentin

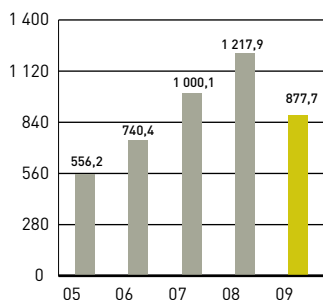
- Kaivos- ja metalliteollisuuden markkinatilanne oli heikko, mutta piristyi vuoden loppua kohden.
- Loppuvuonna tarjouspyynnöt lisääntyivät ja uusia hankkeita käynnistettiin.
- Hyvä bruttokateprosentti, 21,7 %.
- Palveluliiketoiminta kasvoi 5 % heikosta markkinatilanteesta huolimatta.
- Energiasektorilta löydettiin uusia sovelluskohteita Outotecin leijupetiteknologialle.
- Laroxin ja Ausmeltin hankinnat saati päätökseen vuoden 2010 alussa.
- Pertti Korhonen aloitti toimitusjohtajana 1.1.2010.

Liikevaihto divisioonittain



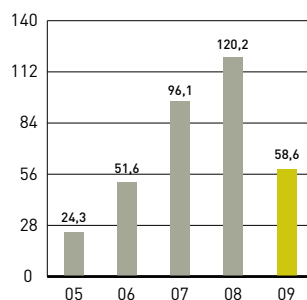
Liikevaihto

milj. EUR

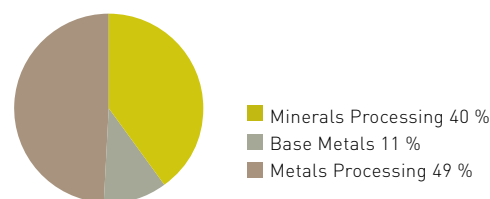


Liikevoitto

milj. EUR



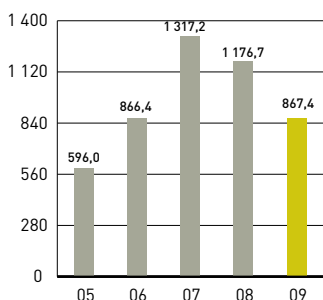
Liikevoitto divisioonittain



Kohdistamattomat ja sisäiset erät eivät sisälly lukuihin. Muu liiketoiminta, jonka tulos oli negatiivinen, ei sisälly lukuihin.

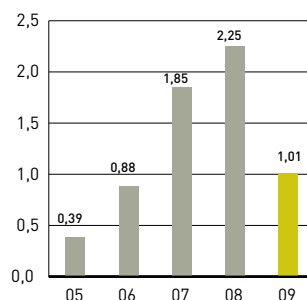
Tilaukanta

milj. EUR



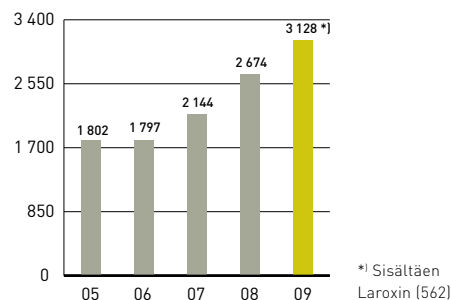
Osakekohtainen tulos

EUR



Henkilöstö

Henkilöä



* Sisältäen Laroxin (562)



Vuosikooste 2009



TAMMIKUU

- 27 Outotec toimittaa rikkihappotehtaan Noracidelle Chileen
- 30 Tilinpäätöstiedote tammi-joulukuun 2008
- 30 Kutsu Outotec Oyj:n yhtiökokoukseen

HELMIKUU

- 5 Outotec menestyi Suomen parhaat työpaikat -tutkimuksessa
- 13 Outotec ja Skellefteå Kraft perustavat bioenergiateknologian yhteisyrityksen
- 26 Outotecin varatoimitusjohtaja Seppo Rantakari jää suunnitellusti eläkkeelle

MAALISKUU

- 3 Outotec Oyj:n vuosikertomus ja vuosikooste 2008 julkaistu
- 3 Outotec toimittaa mineraalienkäsittelyteknologiaa Venäjälle
- 18 Outotecin toimitusjohtaja Tapani Järvinen siirtyi eläkkeelle vuoden 2009 lopussa
- 18 Outotec Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätöksiä
- 24 Outotec on saanut palvelusopimuksia Chilessä ja Kanadassa
- 26 Outotec laajentaa tarjontaansa energiateollisuuteen ja teollisuusvesien käsittelyyn

HUHTIKUU

- 9 Ilmoitus omistussuuden muuttumisesta Outotec Oyj:ssä
- 22 Sovintoratkaisu Pattison Sand -projektissa
- 24 Tammi-maaliskuun 2009 osavuositarkaus

TOUKOKUU

- 4 Outotec ja Real Time Systems kehittävät yhdessä sähköuunien energia- tehokkuutta
- 8 Ilmoitus omistussuuden muuttumisesta Outotec Oyj:ssä
- 19 Outotec osallistuu Itämeren pelastushankkeeseen

KESÄKUU

- 4 Pertti Korhonen nimetty Outotecin uudeksi toimitusjohtajaksi
- 5 Outotecin pääomamarkkinapäivä 5.6.2009 Frankfurt, Saksa

HEINÄKUU

- 8 Outotecin osavuositarkaus tammi-kesäkuun 2009 julkaiseminen
- 10 Outotec sopi 110 miljoonan euron öljyliusketeknologiakaupasta Eesti Energian kanssa
- 10 Outotec perusti yhteisyrityksen Eesti Energian kanssa
- 24 Tammi-kesäkuun 2009 osavuositarkaus

SYYSKUU

- 17 Outotec toimittaa suunnittelua ja sulattoteknologiaa Iraniin
- 23 Outotec toimittaa liekkisulatusteknologiaa Kiinaan

LOKAKUU

- 6 Outotec toimittaa kuparin talteenotto- laitoksen Pueblo Viejon kultahankkeeseen Dominikaaniseen tasavaltaan
- 12 Outotecin osavuositarkaus tammi- syyskuun 2009 julkaiseminen
- 15 Outotec hankkii määräysvallan Larox Oyj:stä ja tekee pakollisen julkisen ostotarjouksen kaikista lopuista Laroxin osakkeista
- 23 Tammi-syyskuun 2009 osavuositarkaus
- 28 Outotec ja HDO toimittavat alumiiniteknologiaa Anrak Aluminiumille Intiaan
- 29 Outotec sai kunniamaininnan toimistaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

JOULUKUU

- 2 Outotec toimittaa sakeutusteknologiaa Toromocho -hankkeeseen Peruun
- 4 Outotec avaa toimiston Intian Kolkataan
- 10 Outotec hankki 19,9 % Ausmeltin osakkeista ja käynnisti julkisen ostotarjouksen lopuista osakkeista
- 14 Outotec toimittaa vaahdotusteknologiaa Minera Escondidalle Chileen
- 18 Outotec toteuttaa Laroxin määräysvallan hankintaan johtavat kaupat suunnatulla osakeannilla ja tekee pakollisen julkisen ostotarjouksen lopuista Laroxin osakkeista
- 22 Outotec aloittaa pakollisen julkisen ostotarjouksen Larox Oyj:stä 28.12.2009
- 23 Outotecin omistussuus Ausmeltissa nousut 37,4 %
- 29 Outotec täydentää tarjousasiakirjaa Laroxin hallituksen antamalla ostotarjousta koskevalla lausunnolla

Outotec on julkistanut kaikki vuoden 2009 pörssitiedotteet, pörssi-ilmoitukset ja lehdistötiedotteet kotisivuillaan osoitteessa www.outotec.com/ tiedotteet. Osa näissä tiedotteissa olevasta tiedosta saattaa olla vanhentunutta.

Outotec

More out of ore

on yksi maailman johtavia prosessiratkaisujen, teknologioiden ja palvelujen tarjoajia kaivos- ja metallurgiselle teollisuudelle • osaa koko tuotantoketjun mineraaleista metalleiksi maksimoiden metallien saannin alhaisilla yksikkökustannuksilla • toimii maailmanlaajuisesti ja toimipaikat kaikilla mantereilla • teknologioita ja osaamista sovelletaan myös kemianteollisuudessa, energiasektorilla ja teollisuusvesien käsittelyssä

OUTOTECIN TEKNOLOGIA- JA PALVELUTARJONTA



Laaja asiakaskunta

Outotecin asiakkaisiin kuuluu suuria maailmanlaajuisesti toimivia kaivosyhtiöitä ja metallien-tuottajia sekä paikallisia kaivos- ja metalliyhtiöitä kehittyvillä alueilla. Lisäksi asiakkaina on lannoitteiden tuottajia, kemianteollisuuden yrityksiä sekä yrityksiä, jotka hyödyntävät vaihtoehtoisia energialähteitä.

Vahva markkina-asema

Outotec on maailman johtavia kaivos- ja metalliteollisuuden teknologia- ja palvelutoimittajia. Alalla on runsaasti toimijoita ja Outotecillä on eri teknologioiden osa-alueilla useita kilpailijoita. Outotecin tarjonta on laajempi kuin sen kilpailijoilla, ja se kattaa useimmat metallit ja koko tuotantoketjun. Pitkät asiakassuhteet ja tunnettuus alalla edesauttavat Outoteciä vahvistamaan markkina-asemaansa kaivos- ja metalliteollisuudessa.

Vahvuudet

Outotecin kilpailukyky perustuu yrityksen omiin, korkealaatuisiin teknologioihin, vahvaan koko tuotantoketjun prosessiosaamiseen sekä referensseihin ja hyvään maineeseen suurten kokonaisuuksien ja laitosten toimittajana. Uusien sovellusalueiden löytäminen muilta teollisuuden aloilta vaatii aktiivista tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Joustava toimintamalli

Outotec palvelee asiakkaitaan maailmanlaajuisesti. Toimintansa tehokkuuden ja joustavuuden takaamiseksi yritys hyödyntää laajaa ja kansainvälistä alihankintaverkostoaan suunnittelussa ja valmistuksessa ja käyttää paikallisia asiantuntijoita ja alihankkijoita projekteissaan.

Yrityssostot täydentävät tarjontaa

Outotecin strategiset toimenpiteet tähtäävät jatkuvaan kannattavaan kasvuun. Yritys pyrkii kasvamaan lisäämällä palvelujen myyntiä, kehittämällä, kaupallistamalla ja hankkimalla uusia teknologioita sekä tarjoamalla teknologioitaan kaivos- ja metalliteollisuuden lisäksi muille toimialoille. Yrityksen päämääränä on parantaa kannattavuuttaan tehostamalla maailmanlaajuisia toimintaansa.

Vuoden 2009 aikana strategiset painopistealueet olivat yritysostoissa ja palveluliiketoiminnan kehittämisessä.

Larox ja Ausmelt täydentävät teknologiatarjontaa

Outotec pyrkii yritysostoin täydentämään nykyistä teknologia- ja palvelutarjontaansa, vahvistamaan asemiaan maantieteellisesti sekä hankkimaan lisää osaamista ja resursseja. Outotec käynnisti kaksi yritysostoa vuoden loppupuolella.

Lokakuussa Outotec sopi ostavansa suomalaisen Larox Oyj:n osakkeet pääomistajilta ja lunastavansa loput osakkeet julkisella ostotarjouksella. Osakauppa suurimpien omistajien kanssa allekirjoitettiin joulukuun lopussa ja samalla käynnistettiin julkinen ostotarjous lopuista osakkeista. Osakkeiden kauppahinta maksettiin pääsääntöisesti Outotecin uusilla osakkeilla. Larox on listattuna NASDAQ OMX Helsingissä.

Larox on nesteen- ja kiintoaineenerotuksen prosessiratkaisujen kehittäjä

ja toimittaja. Sen teollisuussuodattimia käytetään pääosin kaivosteollisuuden ja metallurgisen teollisuuden sekä kemianteollisuuden prosesseissa. Laroxin liikevaihto vuonna 2009 oli 150,2 miljoonaa euroa.

Yrityskauppa vahvistaa Outotecin palveluliiketoimintaa, täydentää sen teknologiavalikoimaa ja mahdollistaa kokonaisratkaisujen myynnin mineraalien rikastukseen ja metallurgisille laitoksille. Laroxin osaaminen vesienkäsittelyssä, energia-alalla ja kemianteollisuudessa tukee Outotecin laajentumista näille toimialoille. Molemmilla yhtiöillä on maailmanlaajuiset myynti- ja palveluverkostot, joiden yhdistämisellä saadaan aikaan synergiaetuja, mutta samalla myös vahvistetaan asiakkaan lähellä toimimista.

Joulukuussa Outotec hankki noin 40 % Ausmeltin osakkeista ja käynnisti julkisen ostotarjouksen lopuista osakkeista. Ausmelt on australialainen pörssi-yhtiö, joka kehittää, suunnittelee ja toimittaa pääasiassa TSL-sulatustek-

nologiaa metallien tuotantoon ja teollisuusjätteiden kierrätykseen. Ausmeltin teknologiatarjonta täydentää Outotecin ympäristöä säästäviä sulatusteknologioita.

Palveluliiketoiminta kasvussa

Outotecin tavoitteena on kasvattaa palveluliiketoimintansa liikevaihto 250-300 miljoonan euron vuositasolle vuoden 2010 loppuun mennessä. Vuoden 2009 aikana palvelujen liikevaihto kasvoi 148,6 miljoonaa euroon, mikä vastaa 17 % (2008: 12 %) Outotecin liikevaihdosta. Palveluliiketoiminta sisältyy divisioonien liikevaihtolukuihin ja sitä johdetaan konsernitasolla.

Palveluliiketoiminnan kasvattamisessa onnistuttiin olosuhteisiin nähden hyvin, sillä palveluiden kysyntä laski johtuen heikosta markkinatilanteesta. Asiakkaat siirsivät modernisointihankkeiden toteutumisaikajakoja ja tuotantolaitosten sulkemiset ja seisokit vähensivät myös varaosien ja huollon tarvetta. Merkittävä osa palveluliike-



Larox täydentää Outotecin teknologiavalikoimaa, vahvistaa palveluliiketoimintaa ja mahdollistaa kokonaisratkaisujen myynnin rikastamoille ja metallurgisille laitoksille.

toiminnan kasvusta johtuikin vuoden 2008 loppupuolella tehdystä kaivos- ja metalliteollisuudelle kunnossapitopalveluja tarjoavan Auburn-konsernin ostosta. Palveluliiketoiminnan henkilöstömäärää ja verkostoa vahvistettiin pääasiassa sisäisin siirroin.

Vesi- ja energia-alalta uusia mahdollisuuksia

Outotecin alun perin kaivos- ja metallurgian teollisuudelle kehittämiä teknologioita on mahdollista hyödyntää muillakin prosessiteollisuuden aloilla. Outotec pyrkii aktiivisesti etsimään uusia käyttökohteita nykyisille teknologioille. Merkittäviä kasvumahdollisuuksia tarjoaa muun muassa energia-ala ja teollisuusvesien käsittely. Molempiin liittyy vaatimus niukkojen raaka-aineiden tehokkaasta ja ympäristöystävällisestä hyödyntämisestä. Kohoavat energiakustannukset ja tiukentuvat lainsäädännöt ovat jo pitkään ohjanneet käyttäjiä löytämään energiatehokkaita ratkaisuja. Myös vesi on yhä useammin niukkuustekijä ja veden tehokas käyttö, kierrätys ja prosessivesien puhdistaminen on lisääntymässä.

Outotec ja Eesti Energia jatkoivat yhteistyötään puhtaamman ja tehokkaamman tuotantotavan kehittämiseksi

öljyn erottamiseksi öljyliuskeesta. Yritykset perustivat heinäkuussa yhteisyrityksen, josta Outotec omistaa 40 % ja Eesti Energia 60 %. Yhteisyrityksen tarkoituksena on omistaa uuden kestävä öljyliusketeknologian teollisoikeudet ja kaupallistaa sitä pyrkien merkittäväksi öljyliusketeknologian toimittajaksi.

Modernia leijupetiteknologiaa hyödyntävä Enefit-prosessi parantaa energiatehokkuutta ja varmistaa Euroopan Unionin ympäristösäädösten mukaisen tuotannon. Ensimmäinen uuden prosessin mukainen öljyntuotantolaitos rakennetaan Viron Narvaan. Perussuunnittelu aloitettiin Outotecissa jo vuoden 2008 lopussa ja sopimus laitoksen suunnittelusta, toimittamisesta ja rakentamisesta Eesti Energialle tehtiin heinäkuussa ja laitos tullaan ottamaan käyttöön vuonna 2012.

Uusi modulaarinen reaktoriperhe

Outotec toi vuonna 2009 markkinoille uuden OKTOP®-reaktoriperheen. Aiemmin kaikki reaktorit suunniteltiin yksilöllisesti, mutta uudet OKTOP®-reaktorit rakennetaan moduuleista, jotka räätälöidään parhaan saannin varmistamiseksi.

Lokakuussa saatu sopimus Pueblo Viejon kuparintalteenottolaitoksen toimittamisesta oli läpimurto Outote-

cin hydrometallurgisen osaamisen ja Paquesin bioteknologian yhdistämisestä kuparintuotannossa. Prosessissa käytetään Outotec OKTOP® -reaktoreita ja Paques THIOTEQ® -teknologiaa.

Toiminnan joustavuus koetuksella

Toiminnan tehokkuuden kehittäminen on Outotecissa jatkuva prosessi. Vuoden 2009 laskusuhdanteiset markkinat todistivat Outotecin toimintatavan joustavuuden. Kiristyneestä kilpailusta ja hintapaineista huolimatta Outotec pystyi säilyttämään katteensa, koska muun muassa raaka-aineiden ja alihankinnan hinnat olivat alhaisemmat. Työmäärän pienentyessä vähennettiin alihankintaverkoston ja määräaikaisen työvoiman käyttöä ja tehostettiin omien resurssien liikkuvuutta työnkierrolla.

Markkinakasvu jatkui edelleen kehittyvillä markkinoilla, kuten Kiinassa ja Intiassa. Outotec vahvistikin palvelukykyään näillä alueilla ja Intian Kolkataan avattiin oma toimisto, jossa asiakkaita palvelee noin 40 outoteciläistä. Vuoden loppuun mennessä yrityksen henkilöstömäärä näissä maissa oli noin 140 ja myynti näihin maihin oli 126 miljoonaa euroa (2008: 142 milj. euroa).

MORE OUT OF ORE

Pyrkimys jatkuvaan kasvuun

Kannattavuuden ylläpitäminen ja parantaminen

Uudet teknologiset ratkaisut <ul style="list-style-type: none"> • OKTOP reaktorit • Laroxin suodattimet • Ausmeltin sulatusteknologia 	Ristiinmyynti <ul style="list-style-type: none"> • Leijupetiteknologian soveltaminen öljyliuskeelle • Panostukset vesi- ja energia-alalle 	Maantieteellinen laajentuminen <ul style="list-style-type: none"> • Oma toimisto Intian Kolkataan 	Palveluliiketoiminnan kasvattaminen <ul style="list-style-type: none"> • Panostukset palveluiden myyntiin • Resurssien vahvistus sisäisin siirroin • Laroxin liikevaihdosta suuri osuus palvelua 	Yritysosot <ul style="list-style-type: none"> • Larox • Ausmelt 	Hankinta ja ulkoistaminen <p>Kustannustehokkuuden optimointi</p> <p>Lisäarvoa tuottavien osatekijöiden lisääminen myynnissä</p>
---	--	---	--	--	--

Patentoidut ympäristöä säästävät teknologiat ja oma tuotekehitys

Kestävät teknologiat	Asiakkaan puolesta	Yhdessä enemmän	Johtajuus elämässä ja työssä
----------------------	--------------------	-----------------	------------------------------



Ympäristöystävällisten teknologioiden kehitys jatkuu

Pitkän työuran Outotecin ja sitä edeltävien yritysten johdossa tehnyt Tapani Järvinen siirtyi eläkkeelle vuoden 2009 lopussa. Toimitusjohtajan tehtävässä aloitti vuoden 2010 alussa Pertti Korhonen. Molemmat toimitusjohtajat istahtivat yhteiseen keskustelutuokioon juuri ennen vahdinvaihtoa.





Menestyksemme perustuu jatkossakin puhtaampien teknologioiden kehittämiseen. Energian lisäksi vesi on tulevaisuudessa entistä kriittisempi tuotannontekijä.

Vuoden 2009 alussa markkinanäkymät olivat hyvin epävarmat. Takana oli pitkä noususuhdanne, jota seurasi nopea muutos vuoden 2008 syksyllä. Miten markkinat kehittyivät vuoden 2009 aikana?

Tapani: Vuoden alussa markkinat olivat hiljaiset, ja joitakin projekteja aikataulutettiin uudelleen, mutta onneksemme tilausten peruutuksia tuli hyvin vähän. Loppuvuodesta tarjouspyyntöjen määrä lisääntyi selvästi. Silti asiakaskuntamme näkymissä on edelleen epävarmuutta, koska osa heidän tuotantokapasiteetistaan on vajaakäytössä ja rahoituksen saaminen on finanssikriisin jäljiltä vielä haastavaa. Toisaalta metallien hinnat ovat jo vahvistuneet huomattavasti vuoden takaisista tasoista. Mahdollisia hankkeita on nyt hyvin vireillä, mutta asiakkaiden päätöksenteko vie aikaa.

Millainen vuosi kokonaisuudessaan on nyt takana?

Tapani: Olosuhteisiin nähden vuosi sujui kohtalaisesti. Vuoden alun tilauskantamme oli melko korkea, joten tilausten toimittaminen on pitänyt meidät kiireisinä. Toteutetut projektit ovat onnistuneet hyvin. Olemme myös panostaneet myyntiin ja markkinointiin sekä palveluliiketoimintamme kasvattamiseen. Vaikka liikevaihtomme ja liikevoittonamme laskivat selvästi vuoden aikana, niin pitää ottaa huomioon, että vertailuvuosi oli monella mittarilla mitattuna todella vahva ja nopean kasvun aikaa.

Miten Outotec sopeutui nopeasti hiljentyneeseen kysyntään?

Tapani: Joustava toimintatapamme, jossa hyödynnetään laajaa alihankintaverkostoa ja projektikohtaisia paikallisia toimittajia, osoitti toimivuutensa myös laskusuhdanteen aikana. Kansainväli-

seen projektitoimintamalliimme kuuluu toimintojen optimointi suhdanteiden mukaan. Myös jatkuva toiminnan tehostaminen on osa strategiaamme.

Mitkä olivat vuoden 2009 kohokohtia?

Tapani: Sopimus Eesti Energian kanssa uudesta liuskeöljyn tuotantolaitoksesta oli merkittävä päänavaus uudella toimialalla. Lisäksi julkaisimme kaksi yritysostohanketta, joista toinen koski suomalaista teollisuussuodattimia toimittavaa Larox Oyj:tä ja toinen australialaista Ausmelt Ltd:tä. Saimme myös tunnustusta kehittämiemme teknologioiden ympäristöystävällisyydestä, kun Outotec valittiin johtavien yritysten joukkoon pohjoismaisessa Carbon Disclosure Leadership –indeksissä.

Laroxin kauppa eteni julkiseen ostotarjoukseen joulukuun lopussa. Miten Larox sopii Outotecille?

Tapani: Larox täydentää tuote- ja palvelutarjontaamme ja edistää kasvutavoitteidemme saavuttamista. Se on omalla toimialallaan markkinajohtaja, jonka menestys perustuu omien tuotteiden ja teknologioiden kehittämiseen kuten Outotecinkin. Molemmat yritykset toimivat myös globaalisti, joten toimintatapamme ovat hyvin lähellä toisiaan.

Laroxin suurimmat osakkeenomistajat halusivat toteuttaa yrityskaupan osakevaihdolla. Tämäkin varmasti vahvistaa sitä mielikuvaa, että yhdistyminen on molempien yritysten edun mukaista.

Mitä yrityskaupan toteutuminen merkitsee Laroxille?

Pertti: Larox on hyvin hoidettu yhtiö, jossa on vahvaa osaamista. Voimme ottaa oppia sen toimintatavoista ja käytännöistä. Myös Larox on pitkälti ulkoistanut tuotteidensa valmistuksen ja keskittynyt

kehittämiseen, kokoonpanoon ja markkinointiin. Siksi en näe tarvetta merkittävälle muutoksille, mutta luonnollisesti yritysten yhdistyminen tuo jonkin verran synergiaetuja. Palveluverkoston yhdistämisellä voimme vahvistaa maailmanlaajuisia läsnäoloamme. Outotecin hyvä rahoitusasema mahdollistaa Laroxille voimakkaamman kasvun ja kehittymisen. Laroxlaisille yhdistyminen tarjoaa mahdollisuuden osaamisen laajentamiseen ja jakamiseen.

Millaisia kehityssuuntia näette asiakastoimialoillanne tulevaisuudessa?

Tapani: Selkeästi tärkein suuntaus kaikilla markkinoilla ja asiakkailta on panostus puhtaisiin ja energiatehokkaisiin teknologioihin. Energian hinta on asiakkaillemme merkittävä kustannustekijä. Tehokkaampi prosessi merkitsee siten kannattavampaa ja samalla ympäristöystävällisempää tuotantoa.

Pertti: Outotecin kehittämien teknologioiden ympäristöystävällisyys on saanut minut vakuuttuneeksi siitä, että menestyksemme perustuu jatkossakin puhtaampien teknologioiden kehittämiseen. Täällä on kehitetty vähäpäästöistä teknologiaa jo vuosikymmenien ajan – paljon ennen kuin ilmaston lämpenemisestä oli mitään merkittäviä viitteitä. Energian lisäksi vesi on tulevaisuudessa entistä kriittisempi tuotannontekijä, jonka käyttöä asiakkaiden prosesseissa pyritään vähentämään. Kun asiakkaidemme prosessien tehokkuus ja heidän tuotantonsa kannattavuus käyvät käsi kädessä, tuotannon puhtaus on painava peruste jo investointipäätöksiä tehtäessä.

Tapani: Asiakkaidemme tuotantolaitosten käyttöiät ovat hyvin pitkiä, yleensä monia vuosikymmeniä. Siksi laitosten



Olemme alallamme maailman paras sekä teknologioiden kehittäjänä että suurten projektien toteuttajana. Siksi näen, että meillä on paljon mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaamme.

koko käyttöajan tuotantokustannuksia pitäisi tarkastella aiempaa huolellisemmin investointeja suunniteltaessa.

Pertti: Tutkimus- ja koelaitostemme ansiosta voimme osoittaa asiakkaidemme malmioista saatavien metallien ja kulutettujen tuotannontekijöiden määrät Outotecin teknologioita käytettäessä sekä tehokkaimman tuotantomenetelmän.

Tapani: Toinen selvä markkinatrendi on kehittyvien alueiden merkityksen korostuminen. Kun markkinat vuonna 2009 supistuivat monella alueella, niin Kiina ja Intia jatkoivat kasvuaan ja lisäsivät metallien tuotantoaan.

Pertti: Outotec on toiminut globaalisti ja palvellut asiakkaitaan ympäri maailmaa toimivan verkostonsa avulla. Siten markkinakasvun painottuminen tulevina vuosina Kiinaan, Intiaan ja Brasiliaan ei aiheuta meille suuria haasteita. Olemme toki jo vahvistaneet läsnäoloamme näillä markkinoilla ja vuoden lopulla avasimme oman toimipisteemme Intian Kolkatassa.

Tapani: Uusien esiintymien metallipitoisuudet ovat yleensä aiempaa pienempiä ja esiintymien hyödyntäminen on jatkossa haastavampaa myös niiden sijainnintakia. Tällaisten esiintymien kannattava hyödyntäminen vaatii usein uuden teknologian kehittämistä, missä Outotec onkin alansa edelläkävijä.

Outotecin tavoitteena on kannattava kasvu. Minkälaisin toimenpitein se voidaan saavuttaa?

Pertti: Neljän kuukauden perehdytysjaksolla minulle on tullut selkeä käsitys Outotecin vahvasta ja pitkän ajan kuluessa syntyneestä osaamisesta. Olemme alallamme maailman paras sekä teknologioiden kehittäjinä että suurten projektitoimitusten toteuttajina. Siksi näen, että meillä on paljon mahdollisuuksia kasvattaa ja vahvistaa liiketoimintaamme. Nykyisten asiakastoimialojen lisäksi voimme löytää teknologioillemme uusia sovelluskohteita. Näistä uusista asiakastoimialoista potentiaalisimmat ovat energia- ja vesisektorit. Eesti Energian kanssa tehty sopimus on erinomainen esimerkki siitä, että jo olemassa olevaa teknologiaa voidaan hyödyntää tehokkaasti uudella toimialalla.

Voimme laajentaa tuote- ja palveluvalikoimaamme myös yritysostoin, kun sopivia ostokohteita löytyy. Yritysten arvostustasot ovat viime vuosina laskeneet, ja Outotecin hyvä taloudellinen asema mahdollistaa yritysostot.

Millaiset ovat alkavan vuoden markkinanäkymät?

Tapani: Kuluvan vuoden ensimmäinen vuosipuolisko tulee näyttämään käynnistyvätkö merkittävimmät tarjouskannsamme olevat projektit. Niiden toteutuminen osoittaisi, että luottamus markkinoihin on vähitellen palaamassa.

Pertti: Reaalitalouden kehitys vaikuttaa metallien loppukysyntään. Pahin finanssikriisin aiheuttama epävarmuus on jo ohitettu, mutta maailmantalouden kasvu jäänee vielä vaisuksi. Metallien käyttäjistä ainakin autoteollisuudella ja rakennussektorilla on edelleen hiljaista. Loppuvuosi 2009 osoitti kuitenkin luottamuksen olevan palautumassa, vaikka päätöksenteko onkin hidasta. Asemamme on vahva kilpailtaessa uusista tilauksista, ja panostamme edelleen palveluliiketoiminnan kasvattamiseen.

Alkanut vuosi tuo teille molemmille suuren muutoksen

Pertti: Tehtäväni Outotecin johdossa on hyvin mielenkiintoinen ja innostava. Outotec on kaikin puolin hyvässä kunnossa, mistä kiitos kuuluu sekä Tapanille että koko henkilöstölle. Outotecin strategia on toimiva ja henkilöstön osaaaminen erinomaista. Tulenkin jatkamaan yrityksen johtamista pitkälti nykyisen strategian viitoittamilla linjoilla keskittyen kasvustrategiamme toteutuksen vauhdittamiseen. Teknologiaan ja tuotekehitykseen panostaminen on jatkosakin meille erittäin tärkeää, ja hiljentyneet markkinat antavat mahdollisuuden tarkastella toimintatapojamme aiempaa perusteellisemmin.

Tapani: Tietenkin tunnen haikeutta päätäessäni työurani. Erityisesti viimeinen vuosikymmen on ollut todella mielenkiintoinen, työntäyteinen ja palkitseva. Päällimmäiseksi nousevat mieleen Outotecin irrottautuminen Outokummusta ja listautuminen pörssiin. Hyvän tiimin ja oikean ajoituksen ansiosta toimenpiteet onnistuivat ja ratkaisut vaikuttavat näin jälkikäteen hyviltä. Kiitän koko henkilöstöä hyvästä ja menestyksellisestä yhteistyöstä. Kiitän myös asiakkaitamme ja osakkeenomistajiamme heidän Outotecia kohtaan osoittamastaan luottamuksesta.



Hiljaiset markkinat 2009

Outotec on maailman johtavia kaivos- ja metalliteollisuuden teknologioiden kehittäjiä ja toimittajia. Lisäksi Outotecin ratkaisuja ja palveluja käytetään kemianteollisuudessa rikkihapon ja lannoitteiden tuotantoon, teollisuusvesien käsittelyyn sekä energiasektorilla vaihtoehtoisten energialähteiden hyödyntämiseen. Outotecin asiakkaiden investointeja ohjaavat maailmantalouden kehitys sekä metallien kysyntä ja maailmanmarkkinahinnat.



**Kaivos- ja metalliteknologia-
markkinat piristyivät loppuvuonna**

Suhdannevaihtelut vaikuttavat nopeasti ja voimakkaasti metallien hintoihin ja usein niiden perusteella ennakoidaan talouden kehittymistä. Vuoden 2009 aikana metallien kysyntä tasaantui maailmanlaajuisen taantumun seurauksena. Sen sijaan miltei kaikkien metallien hinnat vahvistuivat kevään 2009 aikana. Kullan hinta nousi voimakkaasti koko vuoden, mutta teräksen ja alumiinin hinnat lähtivät nousemaan vasta loppuvuodesta. Metallien hinnat jäivät kuitenkin selvästi vuoden 2008 huipputasoista, mutta ovat hyvällä tasolla historiallisesti tarkasteltuna.

Metallien kysynnän laskuun vaikuttivat erityisesti rakentamisen vähentyminen ja autoteollisuuden ongelmat. Kysynnän vähentymisestä ja markkinoilla vallinneen epävarmuuden vuoksi monet metallien tuottajat supistivat alkuvuonna tuotantonsa jopa kysyntämuutosta enemmän. Tarjonnan vähentymisen ansiosta varastot pienenevät kesän aikana. Kysynnän lievä kasvu ja sijoittajien kiinnostus metalleihin sidottuihin sijoituksiin tukivat hintakehitystä toisella vuosipuoliskolla.

Outotecissa markkinatilanteen epävarmuus näkyi joidenkin asiakkaiden hankkeiden aikataulujen muutoksina. Asiakkaiden tuotantokapasiteetin

vajaakäyttö vähensi uusien tuotantolaitosten rakentamista. Koska modernisointihankkeisiin liittyy usein myös kapasiteetin lisäys, kiinnostus tehostamistoimenpiteiden aloittamiseen hiipui, mikä näkyi myös palveluliiketoiminnan hitaassa kehityksessä. Neljänellä vuosineljänneksellä markkinoilta alkoi tulla positiivisia uutisia koskien vuotta 2010. Tuotantokapasiteetin lisäämiseen johtavia suunnitelmia käynnistettiin taas uudelleen, mutta investointipäätöksissä ja toteutusajankäytöissä oltiin edelleen varovaisia.

Metallien kysyntää vuoden 2009 aikana ylläpiti yhä selvemmin Aasian maat, erityisesti Kiina ja Intia. Niiden kehittyvät markkinat elpyivät suhteellisen nopeasti maailmanlaajuisesta taantumasta. Myös Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä kysyntä jatkui kohtuullisena. Sen sijaan Euroopassa, IVY-maissa, Australiassa ja Pohjois-Amerikassa metallien kysyntä väheni.

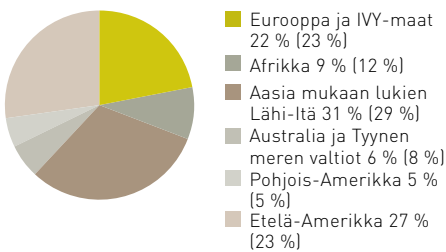
Outotec säilytti kaivos- ja metalliteknologioissa markkina-asemansa haastavista markkinoista huolimatta.

**Mahdollisuuksia uusilla
asiakastoimialoilla**

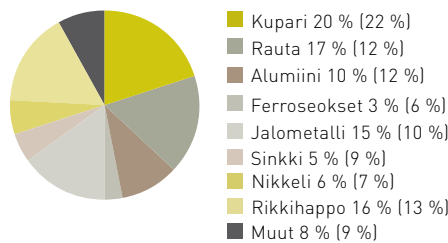
Outotec pyrkii laajentamaan uusille asiakastoimialoille ja soveltamaan alun perin kaivos- ja metalliteollisuudelle kehitettyjä menetelmiä kemianteollisuudessa, energiasektorilla ja teollisuusvesien käsittelyssä. Rikkihapon ja lannoitteiden tuottajat, kemianteollisuuden yritykset sekä yritykset, jotka hyödyntävät vaihtoehtoisia energialähteitä, tarvitsevat tehokkaampia tai uusia teknologisia ratkaisuja ja erilaisia palveluja tuotantolaitoksilleen ja tarjoavat Outotecille uusia kasvumahdollisuuksia. Lisäksi Outotecin teknologioita voidaan käyttää jätteiden polttolaitoksilla, elektroniikkateollisuudessa sekä teollisuuslaitoksilla, jotka tarvitsevat vesienkäsittelyä.

Liikevaihto kohdealueittain

(vuoden 2008 luku)



Liikevaihto metalleittain



Metallien hinnat ja maailmanlaajuisen kasvu



(muokattu IMF:n World Economic Outlook -raportista, marraskuu 2009 ja Reuters EcoWin -tietokannasta)



Voimakas rakentaminen, infrastruktuurin kehittäminen ja teollistuminen kasvattavat metallien kulutusta Kiinassa, missä kulutetaan jo yli kolmannes maailman metalleista.

Maailman hyödynnettävissä olevat öljyliuskevarat ovat moninkertaiset perinteisiin öljyvaroihin verrattuna. Suuria öljyliuske-esiintymiä on Yhdysvalloissa, Brasiliassa, Kiinassa, Jordaniassa, Venäjällä ja Virossa. Outotec on toimittamassa Viron Narvaan öljyliuskeeseen jalostuslaitosta ja käynnistänyt ympäristöstävällisen Enefit-tekniikan markkinoinnin Eesti Energian kanssa perustamansa yhteisyrityksen kautta.

Kiina kasvun veturina

Kansainvälisen taantumien seurauksena Kiinan talouskasvu hidastui selvästi, mutta se jatkuu edelleen, nyt arviolta 5-8 % vuosivauhdilla. Kiinan talouskasvua pitävät yllä kotimainen kulutus ja yksityiset ja julkiset investoinnit. Valtion talouden hyvä tila mahdollisti laajat elvytystoimet, kuten panostukset rautatie- ja tieverkkoon. Voimakas rakentaminen, infrastruktuurin kehittäminen ja teollistuminen ovat kasvattavat metallien kulutusta Kiinassa, missä kulutetaan jo noin kolmannes maailman metalleista. Kiinan omat mineraalivarat eivät ole riittävät, joten se on merkittävä metallien ja rikasteiden ostaja. Metallien tuotantokapasiteetin lisääminen ja tiukentuvien ympäristövaatimuksiin perustuva uudistaminen on ollut vilkasta viime vuosina. Kiinan markkina on haasteellinen kovan kotimarkkinakilpailun vuoksi. Nykyaikaiset kiinalaisyhtymät haluavat kuitenkin

hankkia viimeisintä teknologiaa turvatakseen toimintansa myös jatkossa ympäristösäädösten tiukentuessa ja Kiinan tullessa mukaan kansainvälisiin ilmastopöytäkirjoihin. Kiinalaiset yritykset ovat myös aktiivisesti hankkineet omistukseensa kaivosyrityksiä maansa rajojen ulkopuolelta.

Intialla laajat luonnonvarat

Intiassa jatkui vahva talouskasvu, jota tuki voimakkaat panostukset infrastruktuurin rakentamiseen. Intian kilpailukyky on vahvistunut viimeisen vuosikymmenen aikana selvästi ja maan teollistuminen edellyttää jatkuvia investointeja uuteen teknologiaan. Maan 1,4 miljardin väestö muodostaa suuret kotimarkkinat. Intialla on merkittäviä luonnonvaroja, kuten rautaa ja sinkkiä, mutta joillakin alueilla haasteeksi muodostuvat energian ja veden riittämättömyys.

Venäjällä kasvu hiipui

Venäjän ja monien muidenkin IVY-maiden taloudet kääntyivät vuosien kasvun jälkeen selvään laskuun vuoden 2009 aikana. Öljystä ja kaasusta saadut vientitulot supistuivat ja rahoituksen vaikeutuminen vähensi alueen yritysten investointeja. Joitakin talouden elpymisen merkkejä oli kuitenkin jo nähtävissä vuoden 2009 lopussa, mutta alkaneen vuoden kasvumahdollisuuksia pidetään edelleen epävarmoina.

Venäjällä ja Kazakstanilla on valtavat luonnonvarat öljystä ja kaasusta uraaniin, kivihiileen, perusmetalleihin ja jalometalleihin, mutta niiden hyödyntämiseen tarvitaan uusia tuotantolaitoksia ja nykyisten laitosten modernisointia.

Euroopan markkinoilla on edelleen kysyntää, mutta uuden tuotantokapasiteetin rakentaminen on vähäisempää kuin nykyisten tuotantolaitosten modernisointit ja laajentaminen.

Etelä- ja Väli-Amerikka kehittyvät

Etelä- ja Väli-Amerikan merkitys toimialalla on viime vuosien aikana kasvanut, kun taas Pohjois-Amerikan markkinat ovat hiljentyneet. Etelä-Amerikan odotetaan toipuvan taantumasta melko nopeasti. Brasiliassa talous on jo kääntynyt nousuun. Maassa on huomattavaa metalliteollisuutta ja malmiesiintymiä. Myös Chilessä, Perussa ja Meksikossa on suuria malmiesiintymiä ja merkittävää kaivosteollisuutta ja perusmetallien tuotantoa.

Lähi-idässä kasvu jatkuu pitkälti öljy-sektorin ja talonrakentamisen ansiosta. Australiassa uutta tuotantokapasiteettia on jo rakennettu melko paljon. Myös Afrikassa kasvu on taittunut. Afrika on ollut ulkomaisten sijoittajien suosiossa pitkään, mutta nyt sijoitushalukkuus on vähentynyt johtuen maanosan poliittisesta ja taloudellisesta epävakautuksesta.



Outotec antaa asiakkaalle toimittamaansa laitosta koskevan suoritustakuun muun muassa metallien saannista, energiankulutuksesta ja päästöistä. Tämä on Outotecille tärkeä kilpailuetu.

Afrikassa mineraaliesiintymien hyödyntämistä haittaa myös energiapula.

Kilpailijoita laajempi tarjonta

Kaivos- ja metalliteollisuudessa on paljon toimijoita ja Outotecillä on eri teknologioiden osa-alueilla useita eri kilpailijoita. Yrityksen tarjonta on laajempi kuin sen kilpailijoilla, ja se kattaa useimmat metallit ja koko tuotantoketjun kaivoksesta metalliksi. Uuden kapasiteetin rakentamisen lisäksi Outotec toimittaa teknologiaa ja palveluja nykyisten laitosten, prosessien ja laitteistojen laajentamiseen, modernisointiin, optimointiin ja huoltoon.

Outotecin kilpailukyky perustuu yrityksen omiin, korkealaatuisiin teknologioihin, vahvaan koko tuotantoketjun prosessiosaamiseen sekä referensseihin ja hyvään maineeseen kokonaisten laitosten toimittajana. Oleellinen osa yrityksen kilpailuetua on kyky antaa asiakkaiden laitoksille ja prosesseille suoritustakuut. Nämä takuut liittyvät usein

metallien saantiin, energiankulutukseen ja päästöihin.

Pitkät asiakassuhteet, tunnettuus alalla ja maailmanlaajuinen palveluverkosto edesauttavat Outotecia markkina-aseman säilyttämisessä kaivos- ja metallurgisessa teollisuudessa. Tavoite saada nykyisiä teknologioita sovellettaviksi myös muussa prosessiteollisuudessa on haasteellisempi ja vaatii aktiivista tutkimus- ja kehitystyötä. Referenssit ovat tärkeitä, kun markkinoidaan uutta teknologiaa.

Painopiste kehittyvillä markkinoilla

Metallien tarve tulee kasvamaan edelleen, joten tuotannon lisäkapasiteetin rakentaminen tulee jatkumaan. Lisääntyneet tehokkuusvaatimukset, tiukentuvat ympäristövaatimukset sekä malmioiden metallipitoisuuksien aleneminen pitävät yllä nykyisten laitosten modernisointeja ja optimointeja koskevia investointeja. Myös energian hinta ajaa teollisuutta tehostamaan prosessejaan,

jotta yksikkökustannuksia saataisiin pienennettyä. Pitkään jatkuneen myönteisen kehityksen ansiosta suurella osalla asiakaskuntaa on taloudelliset edellytykset investointien rahoittamiseen, mutta epävarmuus elpymisen nopeudesta hidastaa päätöksentekoa.

Näiden seikkojen perusteella Outotecin pitkän tähtäimen markkinanäkymät ovat myönteiset, mutta metallien kulutuksen väliaikainen pieneneminen ja metallien hintojen ja varastojen heilunta aiheuttaa vaihteluita kysynnässä. Oletettavaa onkin, että suurten uuden kapasiteetin rakentamishankkeiden päätöksentekoon käytetään enemmän aikaa. Vaikka tuotannon tehostamiseen tähtäävät toimet ja huoltopalveluiden ulkoistamiset jatkuvat, eivät nämäkään investoinnit ole immuuneja maailmantalouden vaikutuksille.

OUTOTECIN MAAILMANLAAJUINEN TOIMINTAVERKOSTO



EUROOPASSA

- konsepti ja perussuunnittelu
- yleinen projektin hallinta
- T & K

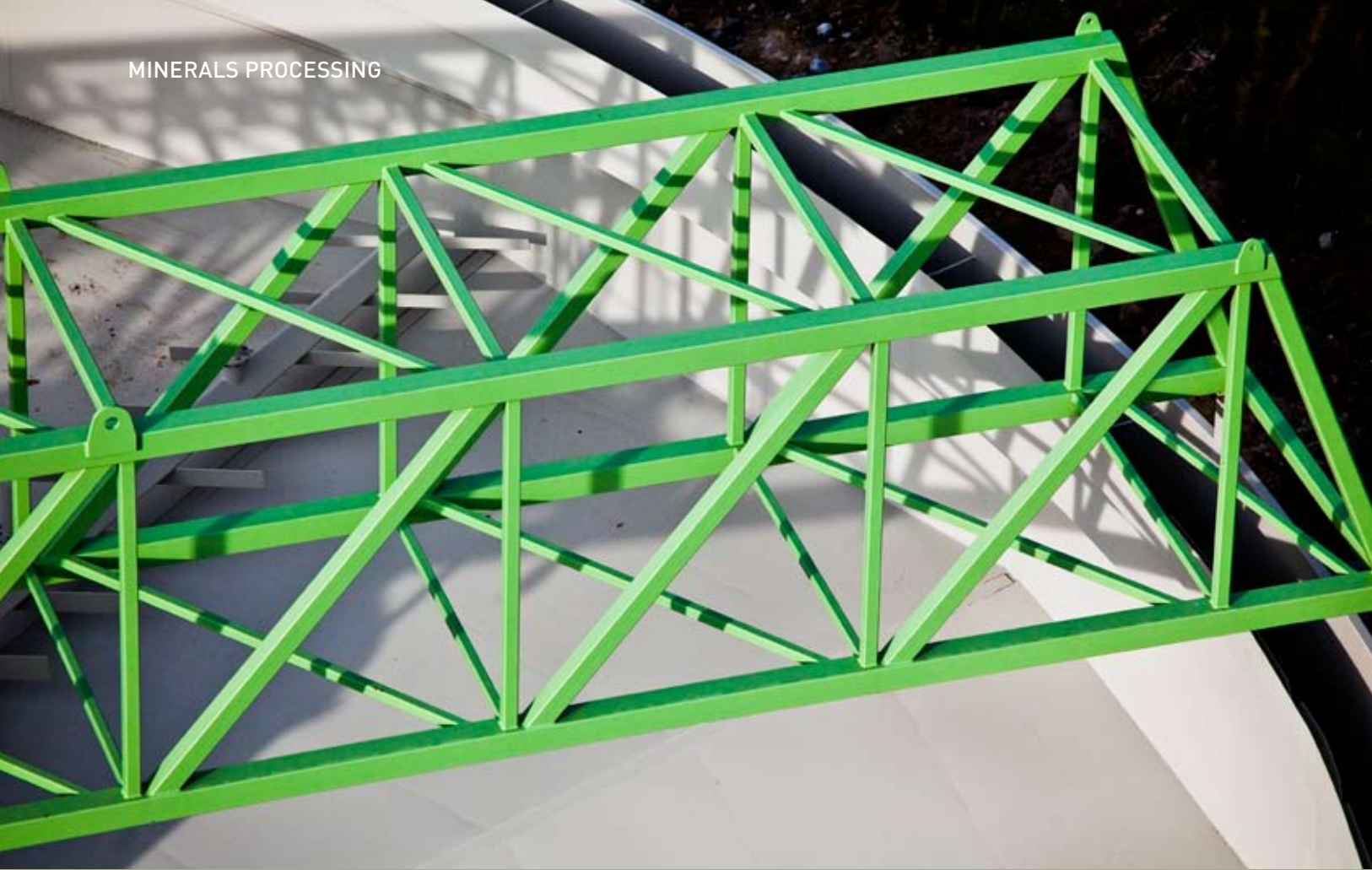
AASIASSA

- ostot
- valmistus
- laitesuunnittelu alihankintana

ETELÄ-AMERIKASSA

- lopullinen toimitus
- projektin johto
- paikallinen rakennuttaminen
- paikallinen projektikohtainen henkilöstö

Outotec palvelee asiakkaitaan maailmanlaajuisesti. Toimintansa tehokkuuden ja joustavuuden takaamiseksi yritys hyödyntää laajaa ja kansainvälistä alihankintaverkostoaan suunnittelussa ja valmistuksessa ja käyttää paikallisia asiantuntijoita ja alihankkijoita projekteissaan.



Onnistuneet toimitukset paransivat kannattavuutta

Minerals Processing -divisioona tarjoaa rikastamoja, prosessiratkaisuja ja palveluja metallien rikastukseen, mineraali- ja lannoiteteollisuudelle, energiasektorille ja vedenkäsittelyyn. Sen teknologiat kattavat jauhatuksen, vaahdotuksen, fysikaalisen erotuksen ja sakeutuksen sekä analysointia ja prosessiautomaation. Asiakkaita ovat kaivosyhtiöt ja niiden lukuun toimivat suunnittelu- ja projektitoimistot kaikilla mantereilla.





Toimitusajat ovat viime vuosina venyneet poikkeuksellisen pitkiksi voimakkaan kasvun aiheuttaman kapasiteettivajeen takia. Markkinatilanteen heikentymisen seurauksena toimitusajat normalisoituivat.

Minerals Processing –divisioonan teknologiat perustuvat vuosikymmenten aikana tehtyyn tutkimus- ja kehitystyöhön. Laajan kokemuksensa ansiosta divisioonaa voi tarjota kokonaisia rikastamoja yhdistäen erilaiset laitteet ja prosessit, kuten jauhatuksen, vaahdotuksen, fysikaalisen erotuksen, sakeutuksen sekä analyysiaattorit ja prosessiautomaatio. Divisioonan laitteita ja osaamista voidaan käyttää myös energiasektorilla, kuten öljyliuskeen ja öljyhiekan käsittelyssä, vedenkäsittelylaitoksissa sekä vesien käsittelyssä ja veden talteenotossa erilaisissa tuotantoprosesseissa.

Divisioona tarjoaa asiakkailleen myös erilaisia käynnistys-, kunnossapito- ja tarkastuspalveluja sekä vara- ja kulutusosia.

Markkinat piristyivät loppuvuodesta

Vuoden 2008 lopulla markkinat vallannut epävarmuus jatkui vielä alkuvuoden, mutta loppuvuodesta asiakkaiden käyttäytymisessä oli jo nähtävissä selviä muutoksen merkkejä. Hankkeiden suunnittelua käynnistettiin uudelleen, mutta asiakkaat olivat edelleen varovaisia investointipäätöksissään.

Divisioonan liikevaihto supistui 19 % jäaden 338,2 miljoonaan euroon (2008: 419,6 milj. euroa). Epäsuotuisa markkinatilanne vähensi selkeästi uusien tila-

usten määrää, mutta vuoden alun korkea tilauskanta mahdollisti liikevaihdon kertymisen ja kapasiteetin käyttöasteen säilymisen tasaisena läpi vuoden.

Liikevoitto kasvoi 29,2 miljoonaan euroon (2008: 22,5 milj. euroa), jossa on kasvua 30 % edellisvuodesta. Myönteistä tuloskehitystä edistivät onnistuneet projektien toteutukset ja vertailukautta tasaisempi työnkuormitus ja alihankittavien laitteiden parempi saatavuus. Pattison Sand-projektiin liittyvässä kiistassa päästiin sovintoratkaisuun, jonka takia divisioonan tulosta vahvisti 2,4 miljoonan euron kertaluonteinen erä. Liikevoittoa alensi 0,2 miljoonan euron realisoituneet ja realisoitumattomat kurssitappiot, jotka johtuivat valuuttojen termiinisopimusten arvostamisesta käypään arvoon. Henkilöstön kokonaismäärä laski vuoden aikana 47:llä ollen 626 vuoden lopussa (2008: 673). Vähennys johtuu pääasiassa määräaikaisten työsuhteiden päättymisestä.

Toimitusajat ovat viime vuosien aikana venyneet poikkeuksellisen pitkiksi johtuen voimakkaan kasvun aiheuttamasta kapasiteettivajeesta sekä teknologiantoimittajilla että alihankkijoilla. Markkinatilanteen hidastumisen seurauksena toimitusajat normalisoituivat vuoden aikana.

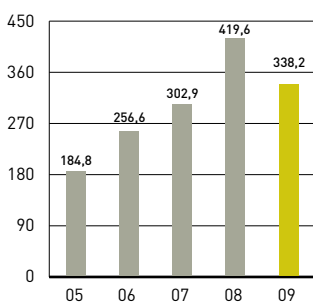
Sakeutusteknologiasta uusia tilauksia

Vuoden aikana divisioona jatkoi useiden projektien toteutuksia, joista merkittävimpiä olivat Yaran Siilinjärven fosfaattirikastamon laajennus Suomessa ja Hellas Goldin Skouriesin rikastamolaitetoimitus Kreikassa sekä jauhatusteknologiatoimitus Mirabela Nickelin Santa Ritan rikastamololle Chileen.

Divisioona sai uuden 8 miljoonan euron arvoisen sopimuksen vaahdotuskennojen ja sakeuttimien toimittamisesta Polymetalin kultakaivokselle Albazino-projektiin Venäjälle. Toimitus saatiin päätökseen vuoden 2009 aikana. Outotec on toimittanut jo aiemmin samaan projektiin jauhinmyllyn, joten Outotecin Albazinoille tehtyjen toimitusten arvo on noin 20 miljoonaa euroa.

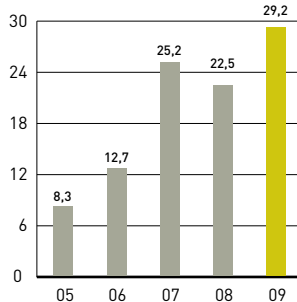
Liikevaihto

milj. EUR



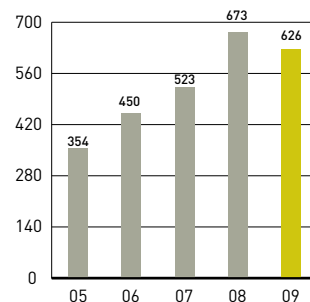
Liikevoitto

milj. EUR



Henkilöstö

Henkilöä





Laroxin suodatinteknologiat ovat maailman johtavia alallaan ja mahdollistavat yhä kattavampien ratkaisujen tarjoamisen laajalle yhteiselle asiakaskunnalle.

Vuoden lopussa sovittiin sakeutus-tekniikan toimittamisesta uuteen Toromocho-kupariin Peruuun ja vaahdotustekniikan toimittamisesta Minera Escondidalle Chileen. Minera Chinalco Perun tekemä noin 11 miljoonan euron tilaus käsittää neljän pasta-sakeuttimen ja kuuden rikastesakeuttimen lisäksi varaosien toimittamisen ja käynnistyspalvelun. Toimitukset tapahtuvat vuoden 2010 loppuun mennessä. Minera Escondidan kanssa tehty sopimus sisältää muun muassa kymmenen Outotec TankCell® 300-vaahdotuskennon toimittamisen Los Coloradosiin ja 18 Outotec TankCell® 160-kennon asentamisen Laguna Secan laitokselle. Lisäksi kaikkiin jo käytössä oleviin kennoihin asennetaan uusi FloatForce®-vaahdotusmekanismi, joka parantaa rikasteen saantia kennoissa ja säästää energiaa. Uusien vaahdotuskenttien

käynnistys on ajoitettu heinäkuun 2010 puolivälin paikkeille.

Lisäksi divisioona toimittaa sakeuttimia Anrak Aluminiumille Intiaan. Toimitukset liittyvät Outotecin ja Hindustan Dorr-Oliverin solmimaan sopimukseen selkeytys- ja rautaoksidisakan pesuteknologioiden sekä palvelujen toimittamisesta Anrakin alumiinioksidijalostamoon Andhra Pradeshiin.

Kohti laajempia kokonaisuuksia

Minerals Processing -divisioonan menestys perustuu alan pitkäaikaiseen kokemukseen, eri metallien ja haastavien minerologioiden vahvaan prosessi-osaamiseen. Divisioonan kokemus teknologioiden soveltamisesta mahdollistaa asiakkaille malmioiden kannattavan ja tehokkaan hyödyntämisen. Käytettävien teknologioiden energiatehokkuus on merkittävin kilpailutekijä alalla, koska

energiakustannukset ovat noin 30 % rikastamon käyttökuluista.

Divisioona on markkinajohtaja useassa eri teknologiassa ja yksi johtavista teknologiatoimittajista koko toimialalla. Sen markkina-asema on vahva, mutta vaihtelee tuotteittain ja alueittain. Asiakkaiden kiinnostus hankkia laajempia kokonaisuuksia parantaa divisioonan markkina-asemaa.

Laroxista teknologia täydennystä

Outotecin ja Laroxin liiketoimintojen yhdistäminen tulee täydentämään Outotecin rikastamoille tarjoamaa teknologiaa. Laroxin suodatinteknologiat ovat maailman johtavia alallaan ja mahdollistavat yhä kattavampien ratkaisujen tarjoamisen laajalle yhteiselle asiakaskunnalle.

MINERALS PROCESSING -DIVISIOONAN TARJONTA

Prosessiratkaisut, laitteistot, palvelut

TOIMITUSTEN ARVO

1-30 miljoonaa euroa

TOIMITUSTEN LAAJUUS

Laitteiden suunnittelu, hankinta, asennus, asiakkaan henkilöstön koulutus, käynnistys, suorituskykytakuut, varaosat ja kunnossapitopalvelut, kehitystyö

TOIMITUSAJAT

3-24 kuukautta

TEKNOLOGIAT

Jauhatus

Vaahdotus

Sakeutus

Fysikaalinen erotus

Analysaattorit ja automaatio

Prosessiratkaisut

Vedenkäsittelylaitokset

Fosfaattirikastamon laajennus kokonaistoimituksena

SOPIMUS

Outotec sopi vuoden 2008 lopulla mineraalilannoitteita tuottavan Yaran kanssa Siilinjärven fosfaattirikastamon laajennuksesta. Sopimuksen arvo oli noin 28 miljoonaa euroa.

HAASTEET

Haasteena oli soveltaa Outotecin metalliteollisuudelle kehitettyä rikastusteknologiaa lannoiteteollisuuden tarpeisiin ja toimittaa rikastamon laajennus avaimet käteen -toimituksena alle vuoden toimitusajalla häiritsemättä rikastamon tuotantoa ja mahdollista laajennuksen liittämisen rikastamoon normaalin vuosi- ja kuukausittain aikana.

PROJEKTIN LAAJUUS

Outotecin toimitus kattoi rakennukset, prosessisuunnittelun, tiheyserottimet, vaahdotusyksiköt, valmentimet, kaksi sakeutinta ja instrumentointi-, sähköistys- ja putkityöt sekä käynnistys- ja koulutuspalvelut.

OUTOTECIN RATKAISU

Outotec suunnitteli ja rakensi fosfaattirikastamon laajennuksen ennätysajassa ja käytti uusinta teknologiaa kuten Floatex®-tiheyserottimia ja TankCell®-vaahdotuslaitteita. Toimitus pysyi hyvin aikataulussa ja laajennus tuotti rikastetta jo 11 kuukauden kuluttua sopimuksen allekirjoituksesta. Työmaan turvallisuus oli ensiluokkaista, josta osoituksena työmaalla ei sattunut yhtään työtapaturmaa. Laajennuksen jälkeen rikastamon tuotanto kasvoi miljoonaan tonniin.





Hiljaiset markkinat vähensivät uusien tilausten määrää

Base Metals -divisioona toimittaa omaan tuotekehitykseen perustuvia prosesseja ja laitteita perusmetallirikasteiden jalostamiseksi puhtaiksi metalleiksi sekä kromiittimalmin jalostamiseksi ruostumattoman teräksen raaka-aineeksi ferrokromiksi. Energiatohokkuutensa ansiosta useat Base Metalsin prosessit ovat EU:n luokituksen mukaan parhaita käytettävissä olevia tekniikoita.



Divisioona kehittää edistyksellisiä teknologioita kuparin, nikkelin, sinkin, jalometallien ja ferroseosten tuottajille ja tarjoaa asiakkaan raaka-aineen ja lopputuloksen kannalta parhaan prosessin yhdistämällä pyrometallurgiset ja hydrometallurgiset teknologiat. Toimitukset voivat sisältää kannattavuusselvityksiä, perussuunnittelun, teknologian käyttöoikeuksien lisenssit ja omaan tuotekehitykseen perustuvia laitteita, asennus- ja käynnistysvalvontaa, testauksia ja koulutusta sekä huolto- ja varaosapalveluja.

Base Metalsin osaaminen perustuu vuosikymmenten aikana tehtyyn tutkimus- ja kehitystyöhön Outotecin Porin tutkimuskeskuksessa sekä lukuisiin toimituksiin. Divisioona toimii läheisessä yhteistyössä asiakkaidensa kanssa heidän tuotannon prosessiensa parantamiseksi.

Markkinoilla hiljaista

Markkinoiden hiljentyminen ja asiakkaiden varovaisuus näkyi voimakkaimmin Base Metals -divisioonassa. Metallien kulutuksen kasvu pysähtyi, joten asiakaskunta supisti tuotantoaan ja uuden kapasiteetin rakentamisesta luovuttiin toistaiseksi. Erityisesti alkuvuonna kysyntää oli vain pienehköille laitetoimituksille, ja divisioonan tilauskertymä jäikin alhaiseksi. Myös palvelujen kysyntä tasaantui, mutta säilyi laitekauppaa korkeammalla tasolla. Sen sijaan loppu-



Markkinoiden hiljentyminen näkyi voimakkaimmin Base Metals -divisioonassa.

vuonna erilaisia hankkeita ja suunnitelmia käynnistettiin melko paljon, mutta päätöksenteko oli edelleen varovaista. Loppuvuotta kohti tullessa divisioonan saamien laitekauppojen koko kasvoi ja lisäksi solmittiin sopimuksia perussuunnittelusta.

Hintakilpailu koveni vuoden aikana huomattavasti ja euron vahvistuminen suhteessa alan merkittävimpiin kaupankäyntivaluuttoihin heikensi kilpailukykyä. Divisioona joutuikin tarkastamaan hintatasoaan. Samalla tehostettiin myyntiä ja tuotekehitystä. Vuoden alun kohtalainen tilauskanta mahdollisti keskittymisen projektien toimituksiin ja laitosten käynnistämisiin, joten mittavilta sopeutustoimilta vältyttiin.

Base Metalsin liikevaihto laski 54 % jääden 136,4 miljoonaan euroon vuonna 2009 (2008: 295,3 milj. euroa). Myös divisioonan kannattavuus heikkeni liikevaihdon laskun myötä. Liikevoittoa kertyi 8,4 miljoonaa euroa (2008: 48,7 milj. euroa). Vuoden lopussa divisioonassa työskenteli 627 henkilöä (2008: 747). Henkilöstön

vähennys johtui suurelta osin määräraikaisten henkilöiden työsuhteiden päättymisestä projektien valmistuttua.

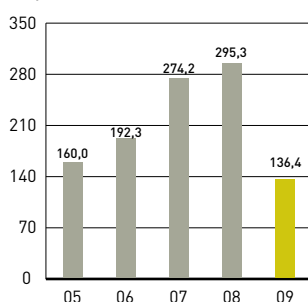
Merkittäviä kauppvoja loppuvuodesta

Divisioona sai Iranista kaksi yhteisarvotaan noin kymmenen miljoonan euron tilausta käsittäen suunnittelua ja sulatusteknologiaa. Sarcheshmeh Copper Investment Companyn tilaus käsittää suunnittelua ja laitetoimituksia Sarcheshmehissa sijaitsevaan kuparisulattoon. National Iranian Copper Industries Companyn sopimus taas sisältää kuparin liekkisulaton laajennuksen perussuunnittelun. Laajennuksella Khatoon Abadissa sijaitsevan kuparisulaton kapasiteetti nousee 80 000 tonnista 200 000 tonniin vuodessa. Outotecin liekkisulatusmenetelmää käyttäen laitos täyttää uusimmat ympäristövaatimukset ja sen käyttökustannukset ovat alhaisemmat kuin perinteisillä sulatusmenetelmillä.

Syyskuussa divisioona sopi Shanghang County Shinshan Co Ltd:n kanssa liekkisulatusteknologian toimittamisesta

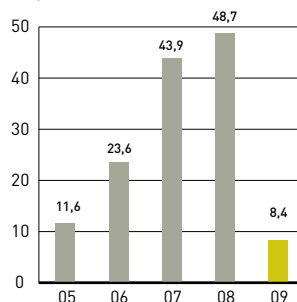
Liikevaihto

milj. EUR



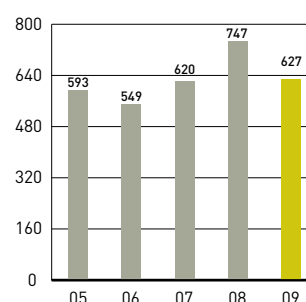
Liikevoitto

milj. EUR



Henkilöstö

Henkilöä





Teknologiajohtajuus on tulevaisuudessa yhä merkittävämpi kilpailutekijä.

Kiinaan. Laitetoimituksen lisäksi noin seitsemän miljoonan euron sopimukseen sisältyy palveluja. Laitteet toimitetaan Shanghangissa sijaitsevaan Zijin Copper Co Ltd:n kuparisulattoon. Uuden sulaton on määrä tuottaa 200 000 tonnia kuparikatodia vuodessa. Outotecin materiaalitokitukset ajoittuvat vuoden 2010 kolmannelle neljännekselle.

Lokakuussa divisioona sai merkittävän sopimuksen kuparin talteenotto-laitoksen toimittamisesta Pueblo Viejon kultahankkeeseen Dominikaaniseen tasavaltaan. Noin 16 miljoonan euron arvoinen sopimus sisältää suunnittelun, Outotecin tuotekehitykseen perustuvat laitteet, prosessilaitteet, instrumentoinnin ja automaation sekä palveluita ja varaosia. Uusi laitos on tarkoitus käynnistää vuoden 2011 loppupuolella. Toimitus toteutetaan yhteistyössä veden ja kaasun puhdistusjärjestelmiä kehittävän Paquesin kanssa. Uusi sovellus yhdistää Outotecin OKTOP®-reaktoriteknologiaa ja Paquesin THIOTEQ®-teknologiaa ja mahdollistaa jatkossakin aiempaa laajempien prosessiratkaisujen myymisen. Lisäksi sopimus edistää divisioonan tavoitetta päästä mukaan kullanjalostushankkeisiin.

Vahva markkina-asema säilyi

Markkina-asemassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2009 aikana. Outotec on edelleen alansa johtava perusmetallien ja ferroseosten tuotantoteknologioiden toimittaja. Moni sen itse kehittämistä teknologioista on ominaisuuksiltaan ylivoimainen kilpailijoihinsa nähden. Teknologiajohtajuus on tulevaisuudessa yhä merkittävämpi kilpailutekijä, koska vain edistyksellisemmän teknologian avulla asiakkaat saavuttavat tehokkaimman, turvallisemman ja ympäristöystävällisemmän tuotannon.

Divisioonan tarjonta kattaa useiden metallien tuotantoprosessit kun taas kilpailijat ovat yleensä keskittyneet vain muutamaa tuotantoteknologiaa tai yhteen metalliin. Myös laaja-alainen osaaminen ja pitkä kokemus metallien tuotantoprosesseista vahvistavat divisioonan kilpailuasemaa.

Myönteistä virettä

Divisioonan tavoitteena on säilyttää vahva markkina-asemansa, parantaa kannattavuuttaan ja jatkaa uusien teknologioiden kehittämistä ja palveluliiketoiminnan kasvattamista. Markkinanäkymät ovat edelleen melko epävarmat, mutta

asiakaskunnan aktiivisuus on selkeästi lisääntynyt ja suunnitelmia metallien tuotannon laajentamiseksi on käynnissä merkittäviä määriä. Epävarmaa on sen sijaan uusien projektien toteutusaikataulut. Kun metallien kulutus kääntyy nousuun, niin todennäköisesti uutta kapasiteettia aletaan rakentaa kiihtyvällä vauhdilla. Erityisesti kasvuodotukset kohdistuvat Kiinaan, Intiaan ja Lähi-itään, joista maailmanlaajuinen taantuma on väistymässä ensimmäisenä.

Myös divisioonan myyntiprojektien kasvava määrä ja tilausten kohdistuminen perussuunnitteluun ennakoivat myönteistä kehitystä. Liikevaihtoa tulee kasvattamaan Laroxin yrityskaupan myötä tuleva tuotevalikoiman laajentuminen suodattimiin. Ne tuovat merkittävän lisäyksen divisioonan tarjontaan, koska Laroxin suodattimia käytetään lähes kaikkien metallien tuotantoprosesseissa.

BASE METALS-DIVISIOONAN TARJONTA

Prosessiratkaisut, teknologian siirto, erikoislaitteet, palvelut

TOIMITUSTEN ARVO

3-100 miljoonaa euroa

TOIMITUSTEN LAAJUUS

Perus- ja detaljisuunnittelu, palvelut, omaan tuotekehitykseen perustuvien ja tärkeimpien laitteistojen toimitus, asennusvalvonta, asiakkaan henkilöstön koulutus ja laitoksen käyttöönotto, omaan toimitusosuuteen kuuluvat suorituskypytakuut

TOIMITUSAJAT

10-36 kuukautta

TEKNOLOGIAT

Kupariteknologiat
Nikkeliteknologiat
Sinkkiteknologiat
Jalometalliteknologiat
Ferroseosteknologiat
Teollisuusvesien käsittely

Maailman suurimman kromipellettien tuotantolaitoksen suunnittelu ja toimitus Kazakstaniin

SOPIMUS

Outotec aloitti Kazchromen kromiittimalmin testit jo vuonna 1987. Outotecin teknologiaa käyttävän pelletointi- ja sintrauslaitoksen investointipäätös tehtiin kuitenkin vasta vuonna 2003, ja laitos aloitti toimintansa Donskoysssa Kazakstanissa vuonna 2005. Kesäkuussa 2007, laitoksen onnistuneen käyttöönoton jälkeen, Outotec sopi Kazchromen kanssa toisen pelletointilaitoksen suunnittelusta ja toimittamisesta. Sopimuksen kokonaisarvo, huolto ja varaosat mukaan luettuina, oli lähes 40 miljoonaa euroa.

HAASTEET

Kazakstanissa on maailman toiseksi suurimmat kromimalmivarannot Etelä-Afrikan jälkeen. Kazchrome on maailman suurimpia kromiittimalmin ja -rikasteiden sekä kromi- ja mangaanipitoisten ferroseosten tuottajia. Haasteena oli kaksinkertaistaa pelletointilaitoksen tuotantokapasiteetti 1 400 000 tonniin vuodessa sekä parantaa

kaasujen puhdistusta työskentelytilan ilman saastumisen estämiseksi ja laitteiston kunnossapidon helpottamiseksi.

PROJEKTIN LAAJUUS

Outotecin toimitus kattoi suunnittelun, tärkeimmät prosessilaitteet, automaation ja sähköistyksen sekä laitteistoasennusten ja pelletointilaitoksen käynnistyksen valvonnan.

OUTOTECIN RATKAISU

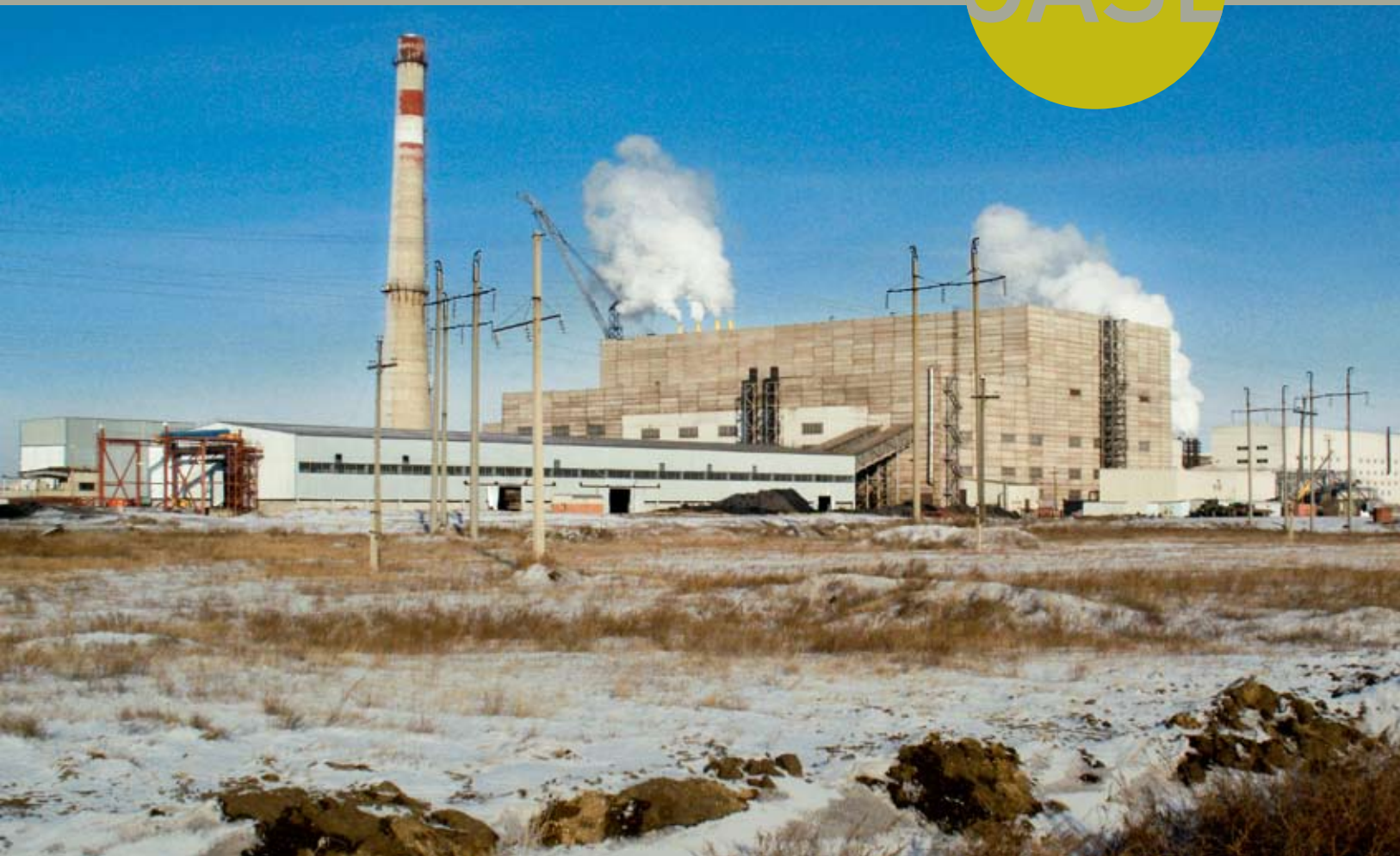
Outotec suunnitteli pelletointilaitoksen energiatehokkaan ferrokromin tuotantoteknologiansa, SBS®-teräsnauhasintrausprosessin, pohjalta. Samoin tehtiin Kazchromen ensimmäisen, onnistuneesti käynnistetyn hankkeen yhteydessä. Sintrauksen raaka-aineena on rikastuslaitoksesta peräisin oleva kromiittirikaste, joka jauhetaan, suodatetaan, pelletoidaan ja sintrataan teräsnauhasintrausuunissa. Laitos säästää ympäristöä, sillä prosessissa syntyvä pöly kerätään

ja käytetään uudelleen pelletoinnissa, prosessikaasut puhdistetaan ja jätevesi kierrätetään.

Molemmat projektit toteutettiin Outotecin huippuasiantuntijoiden valvonnassa. Kazchromen ensimmäisen laitoksen käyttäjät koulutettiin Suomessa, ja näin heillä oli riittävästi kokemusta uusien käyttäjien kouluttamiseen, mikä säästi asiakkaan aikaa ja kustannuksia.

Toinen laitos valmistui ja aloitti toimintansa heinäkuussa 2009. Vuotuisella 1 400 000 tonnin tuotantokapasiteetillaan Donskoyn laitos on maailman suurin kromiittipellettejä tuottava laitos. Sintrattujen pellettien käyttö on kasvattanut Kazchromen ferrokromituotantoa merkittävästi.

CASE





Uusi aluevaltaus energiasektorilta

Metals Processing –divisioona kehittää ja toimittaa teknologioita ja palveluja raudan, alumiinioksidin, alumiinin ja synteettisen rutiilin tuotantoon sekä rikkihapon tuotantoon. Metallurgisen teollisuuden lisäksi divisioonan teknologioita voidaan käyttää myös lannoite- ja pigmenttiteollisuudessa sekä energian tuotannossa.



Divisioona tarjoaa energiasektorille räätälöityjä kiertoleijupetiteknologiaan perustuvia ratkaisuja, kuten hiilen koksaus, kaasutus ja poltto sekä öljyliuskeen pyrolyysi.

Metals Processing -divisioonan toimitusten laajuus vaihtelee kannattavuustutkimuksista, laitosten tarkastuksista ja tuotannon pullonkaulojen poistamisesta teknologiapaketteihin ja laajoihin kiinteähintaisiin avaimet käteen -laitostoimituksiin. Toimitusajat vaihtelevat vuodesta kolmeen vuoteen ja projektikoot kymmenistä miljoonista euroista satoihin miljooniin euroihin. Divisioona palvelee asiakkaitaan sekä uusinvestoinneissa että olemassa olevien tuotantolaitosten modernisoinneissa ja laajennuksissa.

Verkkaiset markkinat

Vuoden 2009 alkupuolella asiakkaiden investointiaktiivisuus oli hyvin alhainen ja madaltuneet metallien hinnat vaikeuttivat metallurgisessa teollisuudessa ennusteiden ja investointisuunnitelmien tekemistä. Vaikka uusia tilauksia saatiin verkkaiseen tahtiin, alkuvuoden hyvän tilauskannan ansiosta meneillään olevia laajoja projekteja oli kohtuullisesti. Tosin

joidenkin jo tilattujen projektien toteutusaikatauluja viivästyttiin. Vuoden lopussa markkinoiden luottamus alkoi vahvistua ja saatujen tilausten koko kasvoi.

Metals Processing -divisioonan liikevaihto pieneni 23 % edellisvuodesta 378,8 miljoonaan euroon vuonna 2009 (2008: 494,7 milj. euroa). Divisioonan liikevoitto laski 36,0 miljoonaan euroon (2008: 61,1 milj. euroa), mikä vastaa 9,5 % divisioonan liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli 627 henkilöä vuoden lopulla. Henkilöstömäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Divisioonassa vähensi suunnittelutyön alihankintaa sopeutuakseen muuttuneeseen työkuorumaan, mutta uutta henkilöstöä palkattiin kuitenkin teknologisen osaamisen varmistamiseksi.

Uusi aluevaltaus energiasektorilta

Merkittävin vuoden 2009 aikana saatu uusi tilaus koskee Eesti Energialle rakennettavaa raakaöljyn tuotantolaitoksen suunnittelua ja toteutusta. Tilauksen arvo on noin 110 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 aikana käynnistyvä laitos käyttää raaka-aineenaan öljyliusketta, josta se erottaa energiana käytettävän



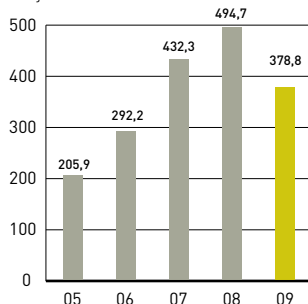
Leijupetiteknologian käyttäminen öljyliuskeen jalostamiseen on yksi esimerkki Outotecin teknologioiden uusista sovelluskohteista.

raakaöljyn. Uudessa laitoksessa hyödynnetään Outotecin leijupetiteknologiaan perustuvaa ratkaisua, jonka avulla öljyliuskeen jalostaminen on aiempaa energiatehokkaampaa ja ympäristöystävällisempää. Tämä Enefit-prosessiksi nimetty ratkaisu kehitettiin yhteistyössä Eesti Energian kanssa. Outotec ja Eesti Energia perustivat yhteisyrityksen Enefit-prosessin jatkokehittämiseen ja markkinointiin.

Leijupetiteknologian käyttäminen energia-alalla on yksi esimerkki uusista, Outotecin teknologioiden sovelluskohteista.

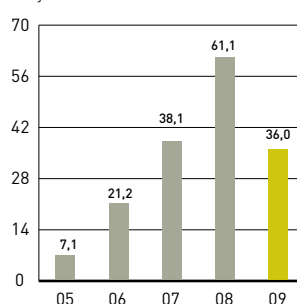
Liikevaihto

milj. EUR



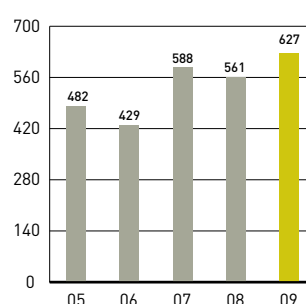
Liikevoitto

milj. EUR



Henkilöstö

Henkilöä



Divisioona pyrkii kasvattamaan liikevaihtoaan kehittämällä palveluliiketoimintaa ja löytämällä teknologioilleen uusia sovelluskohteita.

Divisioona sai myös tilauksia rikkihappotehtaan toimittamisesta Chileen ja alumiiniteknologian toimittamisesta Intiaan. Noracidelle toimitettava rikkihappotehdas käynnistyy vuoden 2011 alussa. Sopimus kattaa laitoksen suunnittelun, prosessilaitteet ja asennusvalvonnan. Anrak Aluminiumille tehtävä toimitus toteutetaan yhdessä HDO:n kanssa ja Outotecin vastuulla on teknologiapaketin toimitus.

Teknologioiden puhtaus kilpailuetuna

Metals Processing säilytti johtavan markkina-asemansa kaikilla teknologia-alueillaan. Kilpailu metallurgisen

teollisuuden teknologiatoimituksissa on pirstaloitunutta, ja alalla on paljon pieniä toimittajia. Metals Processing -divisioonan vahvin kilpailuetu tulee sen tarjoamista teknologisista ratkaisuista, jotka mahdollistavat asiakkaalle tehokkaan tuotannon. Myös pitkäaikainen kokemus suurienkin projektien onnistuneista toteutuksista ja globaali toimintaverkosto vahvistavat divisioonan kilpailuasemaa.

Odotettavissa kasvua palveluista ja uusista sovelluksista

Metals Processing -divisioonan tärkeimpiä tavoitteita ovat markkina-aseman säilyttäminen ja kannattavan liiketoi-

minnan jatkaminen. Divisioona pyrkii kasvattamaan liikevaihtoaan panostamalla palveluliiketoimintaan ja löytämällä teknologioilleen edelleen uusia sovelluskohteita ja asiakastoimialoja. Myös metallien hintojen nousu ja ennustettu metallin kysynnän kasvu luo uskoa investointien lisääntymisestä metallien tuotantoon.

METALS PROCESSING-DIVISIOONAN TARJONTA

Avaimet käteen -laitokset, prosessiratkaisut, teknologian siirto, erikoislaitteet, palvelut

TOIMITUSTEN ARVO

15–300 miljoonaa euroa

TOIMITUSTEN LAAJUUS

Perus- ja detajlisuunnittelu, palvelut, laitetoimitukset, asennus, asiakkaan henkilöstön koulutus ja laitoksen käyttöönotto, suorituskykytakuut ja muut yhtiön toimitusosuuteen kuuluvat takuut

TOIMITUSAJAT

15–36 kuukautta

TEKNOLOGIAT

Alumiinioksidi- ja alumiiniteknologiat
Rautateknologiat
Ilmeniittiteknologiat
Rikkihappotehtaat ja poistokaasujen puhdistus
Pasutusteknologiat
Energiateknologiat
Teollisuusvesien käsittely

Öljyjätti pyrkii Outotecin avulla mahtitekijäksi maailmanlaajuisilla lannoitemarkkinoilla

SOPIMUS

Saudi-Arabian kuningaskunta ei enää halua olla riippuvainen yksinomaan öljyn ja kaasun tuomista tuloista. Avain kansantalouden tulevaan kehitykseen on maan valtavat mineraaliesiintymät. Outotec sopi kesäkuussa 2007 Saudi Arabian Mining Companyn (Ma'adenin) kanssa maailman suurimman rikkihapon tuotantolaitoksen toimittamisesta. Jättimäisen rikkihappotehtaan kokonaisinvestoinniksi arvioitiin 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, josta Outotecin toimitusosuus on 270 miljoonaa euroa. Valmiin laitoksen koko rikkihappotuotanto tullaan käyttämään fosfaattipohjaisen lannoitteen valmistamiseen.

HAASTEET

Projektin laajuus ja luonne toivat mukanaan monenlaisia haasteita. Laitoksen sijoituspaikaksi valittu Ras Az Zawr sijaitsee keskellä autiomaata Persianlahden rannikolla, kilometrien päässä

lähimmästä kaupungista ja infrastruktuurista. Outotecin tehtävänä oli suunnitella ja toimittaa avaimet käteen periaatteella kiinteähintainen jättilaitos, jossa on kolme rinnakkaista tuotantolinjaa ja joka pystyy tuottamaan yhteensä 15 000 tonnia rikkihappoa päivässä. Näin suurta rikkihappotehdasta ei ole ennen rakennettu.

PROJEKTIN LAAJUUS

Outotecin osuus projektista ulottui kolmen rikkihappotehtaan suunnittelusta ja omasta teknologiasta toimitukseen ja avaimet käteen -asennukseen. Outotecin vastuulla oli laitoksen pystyttämisen lisäksi maailmanlaajuisen laitehankintojen sekä paikallisten toimitusten koordinointi. Laitoksen käyttäjien koulutusta varten Outotec kehitti huippumodernin, dynaamisen tietokonesimulaattorin.

OUTOTECIN RATKAISU

Näin laajan hankkeen toteuttamiseksi Outotec perusti yhteisyrityksen saudiarabialaisen Central Mining Company Investment Ltd:n kanssa ja avasi paikallisen toimiston. Projektin mekaaninen valmius saavutettiin 31 kuukaudessa, ja pian alkaa käynnistyksen valmisteluvaihe. Laitos käynnistetään vuonna 2011.

Projekti on pysynyt aikataulussa ja budjetissa, ja yli 6 miljoonan työtunnin aikana ei ole kirjattu yhtään onnettomuutta. Rakennetut kolme tehdasta pystyvät tuottamaan lannoitteisiin tarvittavan rikkihapon lisäksi myös energiaa eli suurpainehöyryä noin 800 tonnia tunnissa, mikä vastaa tavanomaisen keskikokoisen voimalaitoksen tuotantoa. Koska asiakkaan tavoitteet olivat vaativia – suurin, nopein, huipputasoa edustava –, tämän kokoisen lannoitetehdaskompleksin mittakaavaedut oli saavutettava suhteellisen lyhyessä ajassa.



CASE





Palveluliiketoiminta kasvaa yrityksostoilla

Outotecin tavoitteena on olla asiakkaiden kumppanina koko heidän tuotantolaitostensa elinkaaren ajan. Outotecin palvelutarjonta mahdollistaa asiakkaille laitosten tehokkaan ja häiriöttömän käytön mahdollisimman pienin ympäristövaikutuksin. Palvelut käsittävät asiantuntijapalvelut, laitteiden ja laitosten modernisointipalvelut sekä koulutus-, käyttö-, kunnossapito- ja varaosapalvelut.





Outotec on määrätietoisesti vahvistanut

palveluliiketoimintaan tarvittavia resursseja ja osaamista.

Outotec määritteli vuoden 2008 alussa tavoitteekseen kasvattaa palveluliiketoimintaansa 250-300 miljoonan euron vuosisitasolle vuoden 2010 loppuun mennessä. Tavoitteena on nostaa lisäarvoa tuottavien palvelujen osuutta liikevaihdosta ja tasoittaa osaltaan kaivos- ja metalliteollisuuden uusinvestointeihin liittyvän syklisyyden vaikutusta liiketoiminnassa.

Outotecin palveluliiketoimintaa johdetaan ja kehitetään konsernitasolla ja sen liikevaihto sisältyy divisioonien liikevaihtolukuihin. Palveluliiketoiminta on osana kaikkea toimintaa: tutkimusta ja teknologian kehitystä, myyntiä ja markkinointia, suunnittelua, asiakasdokumentointia, hankintoja, ostotoimintaa sekä projektien toteutusta. Palveluja tarjotaan asiakkaille jo teknologian myynnin alkuvaiheessa.

Palveluiden tarjoaminen vahvistaa myös Outotecin asemaa uusien laitosten toimittajana ja kehittäjänä. Palveluiden saatavuus onkin usein asiakkaiden yksi valintakriteeri investointivaiheessa. Outotec voi hyödyntää huolto- ja käyttöpalveluissa saadut kokemukset tuotekehityksessään.

Luotettava ja osaava kumppani on asiakkaalle ensiarvoisen tärkeä. Siksi palvelut ostetaan usein teknologian toimittajalta, joka pystyy takaamaan

hankitun teknologian käytettävyyden ja tehokkuuden koko laitoksen elinkaaren ajan. Investointipäätöstä tehdessä tutkimukset ja analyysit mahdollistavat asiakkaan tarpeeseen parhaiten sopivan teknologian ja laitoksen valinnan. Käynnistystuki, käyttökonsultointi ja koulutus varmistavat onnistuneen käynnistyksen ja käyttö- ja kunnossapitopalvelut sekä varaosapalvelut tehokkaan tuotannon. Modernisointipalveluilla on mahdollista jatkaa laitoksen elinkaarta tuottavasti ja ympäristövaatimukset täyttäen.

Resursseja sisäisillä siirroilla palveluihin

Vuonna 2009 palveluliiketoiminnan liikevaihto oli 148,6 miljoonaa euroa eli 17 % Outotecin liikevaihdosta (2008: 141,2 milj. euroa eli 12 %). Kasvua edellisen vuoden tasoon verrattuna oli 5 %. Suurin osa kasvusta tuli sulattojen ja rikkihappotehtaiden seisokkihuolto- ja kunnossapitopalveluja tarjoavasta Outotec Auburnista, joka hankittiin vuoden 2008 lokakuussa. Sen sijaan modernisointihankkeiden sekä uusinvestointien varaosatoimitukset vähenivät. Asiakkaiden laitosten kapasiteetin vajaa-käyttö vähensi myös palvelujen kysyntää, joka kuitenkin säilyi laiteinvestointeja paremmalla tasolla.

Palveluliiketoiminta vaatii asiakkaiden lähellä toimimista. Outotecillä onkin maailmanlaajuinen verkosto palvelukeskuksia, jotka tarjoavat asiakkaille asiantuntijapalveluja ja kriittistä tukea paikallisesti, ja suuri joukko alan ammattilaisia, joilla on laaja kokemus ja ymmärrys siitä, miten asiakkaiden tuotantolaitokset ja prosessit optimoidaan. Outotec on määrätietoisesti vahvistanut palveluliiketoimintaan tarvittavia resursseja ja osaamista ja vuoden 2009 aikana resurssien lisäykset toteutettiin pääasiassa sisäisin siirroin.

Larox täydentää palvelutarjontaa

Yli 2 000 laitosta eri puolilla maailmaa käyttää Outotecin teknologiaa, mikä antaa hyvän pohjan palveluliiketoiminnan kasvattamiselle.

Laroxin suodatinliiketoiminnan liittäminen osaksi Outoteciä vuonna 2010 vahvistaa Outotecin palveluliiketoimintaa. Noin puolet Laroxin liikevaihdosta tulee palveluista. Lisäksi Laroxin maailmanlaajuinen organisaatio vahvistaa Outotecin palveluliiketoiminnan resursseja. Yhdistymisen ennakoidaan tapahtuvan vuoden 2010 keväällä.

OUTOTECIN PALVELUT KATTAVAT ASIAKKAAN LAITOKSEN KOKO ELINKAAREN





Kehittämisen lähtökohtana asiakkaiden haasteet

Outotec pyrkii edelleen parantamaan kilpailukykyään kehittämällä asiakkailleen entistä tehokkaampia ja puhtaampia teknologisia ratkaisuja. Jatkuva teknologioiden ja laitteiden kehittäminen on Outotecille ehto teknologiajohtajuuden säilyttämiseksi.





Oikean teknologian valinta on erityisen tärkeää sijoitettaessa uuteen tuotantoprosessiin, jonka käyttöikä on kymmeniä vuosia.

Outotecin tutkimus- ja kehitystoiminnan lähtökohdiana on asiakkaiden tarpeet, kuten esimerkiksi tuotantokustannusten alentaminen, energiankulutuksen pienentäminen, metallin kokonaissaannin parantaminen ja tuotannon ympäristökuormituksen vähentäminen. Tärkeimmät teknologian kehitystä suuntaavat tekijät ovat energian ja veden kulutus.

Energia muodostaa yleensä merkittävän kuluerän asiakastoimialojen prosesseissa ja energiankulutusta pienentämällä vähennetään samalla myös hiilidioksidipäästöjä. Energia on alumiinin valmistamiskustannuksista noin 70 % ja kaivoksen yhteydessä sijaisevien rikastamoiden energian kulutus on noin 50 % kokonaiskustannuksista. Saatavissa olevan veden laatu tai sen niukkuus ovat ongelmia monilla kaivosalueilla kuten Chilessä ja Australiassa. Tuotantoprosesseissa syntyy myös kuonaa ja muita sivutuotteita. Outotecin tavoitteena on kehittää asiakkaidensa tuotantoprosesseja tarjoamalla teknologisia ratkaisuja, jotka takaavat parhaan materiaalitehokkuuden, vähentävät energian ja vedenkulutusta, pienentävät poistovesien ja päästöjen määrää ja parantavat sivutuotteiden laatua. Lisäksi kiinnittää huomiota tuotannon luotettavuuteen, käytettävyyteen ja turvallisuuteen.

Kestävää kehitystä

Kestävän kehityksen mukainen metallien tuotanto on suuri haaste kaivos- ja metallurgiselle teollisuudelle. Oikealla teknologiavalinnalla metalleja voidaan tuottaa tehokkaasti ja ympäristöä säästäten. Teknologian arvostus ongelmien ratkaisijana onkin kasvanut viime vuosina. Oikean teknologian valinta on erityisen tärkeää sijoitettaessa uuteen tuotantoprosessiin, jonka käyttöikä on kymmeniä vuosia. Pitkän käyttöiän vuoksi on myös hyvä valita ratkaisu, jota voidaan modernisoida pienillä lisäinvestoinneilla yhä tiukentuvien ympäristönormien mukaisiksi. Palvelujensa avulla Outotec pyrkii varmistamaan toimittamansa prosessin tehokkaimman ja puhtaimman käyttötavan koko tuotantoprosessin elinkaaren ajan.

Alan edelläkävijä

Outotec on teknologian kehittäjänä edelläkävijä alallaan. Yrityksen teknologiajohtajuus perustuu koko jalostusketjun hallintaan malmista puhtaaksi metalliksi, tiiviiseen asiakasyhteistyöhön,

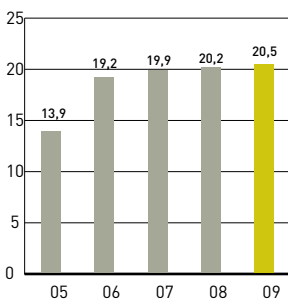
laajaan kokemukseen sekä vuosikymmenten aikana tehtyyn pitkäjänteiseen tutkimustoimintaan yrityksen omissa tutkimuskeskuksissa. Kilpailijoilla ei ole vastaavia monipuolisia omia, teknologian kehittämistä tukevia ja koeajot mahdollistavia tutkimuskeskuksia käytössään.

Outotecin tutkimuksen ja teknologian kehittämisen parissa työskentelee noin 230 henkilöä. Vuonna 2009 tutkimus- ja kehityskulut olivat 20,5 miljoonaa euroa (2008: 20,2 milj. euroa). Toiminta on kuitenkin laajempaa johtuen lukuisista asiakkailta laskutettavista töistä ja korkeakoulujen kanssa tehdyistä tutkimuksista. Porissa ja Frankfurtissa sijaitsevat tutkimuskeskukset tekevät Outotecin sisäisiä tutkimus- ja kehityshankkeita ja tarjoavat lisäksi asiakkaille tutkimus- ja analyysipalveluita. Porin tutkimuskeskus keskittyy mineraalien ja värimetallien prosessointiin ja Frankfurtin yksikkö rautarikasteiden pelletointiin ja sintraukseen, rikkihappotehtaiden kehittämiseen sekä kiertoleijupetiteknologioihin.

Outotecin keskeisiä osaamisalueita ovat fysikaaliset erotustekniikat, kiinteän

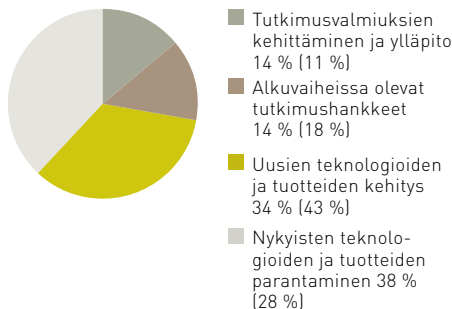
Tutkimus- ja kehityskulut

milj. EUR



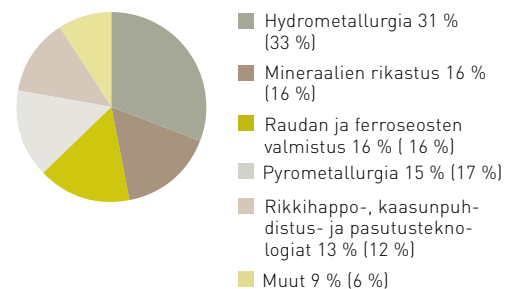
Tutkimus- ja kehityshankkeet

(vuoden 2008 luku)



Patentit teknologian mukaan

(vuoden 2008 luku)



tilan metallurgia, pyro- ja hydrometallurgia sekä kaasujen käsittelytekniikat. Lisäksi yrityksellä on paljon erikoisosamista materiaalitekniikassa, ympäristö- ja energiatekniikassa, laskennallisessa ja fysikaalisessa mallinnuksessa, tehdas- ja laitesuunnittelussa, laitteisto- ja prosessiautomaatiossa sekä kansainvälisten projektien toteutuksessa.

Uutta teknologiaa asiakkaille

Outotec pyrkii kaupallistamaan uudet teknologiansa asiakasyhteistyön avulla. Vuoden 2009 aikana saatiin päätökseen TankCell® 300 -vaahdotuskennon pitkäaikaiset koeajot Codelcon Chuquicamatán rikastamolla Chilessä. Koeajojen tulokset osoittivat, että tilavuudeltaan maailman suurimmilla 300 m³:n vaahdotuskennoilla metallien saantia voitiin parantaa ja energiankulutusta vähentää. TankCell® 300 -vaahdotuskennoilla saatujen hyvien suorituskykyarvojen ansiosta Outotec sai sopimuksen kymmenen vaahdotuskennon toimittamisesta Escondidan Los Colorados -rikastamolle Chileen.

Outotec käynnisti myös uuden automaattisen Courier® 6i SL -näytteenotto- ja analysointijärjestelmän Australian suurimmalla maanlaisella kaivoksella. Järjestelmä on yksi maailman edistyneimmistä mineraalien rikastuksen alalla.

Sakeutusteknologian kehitystuloksia edustavat Outotecin pastasakeuttimiin liitettävät Vane Feedwell™-järjestelmä ja alitteen juoksevuutta säätävä teknologia. Tällaisella teknologialla varustettuja pastasakeuttimia Outotec toimittaa Minera Chinalco Perún uuteen Toromocho-kupariprojektiin Peruun.

Outotecin sopimus Pueblo Viejo kuparintalteenottolaitoksen toimittamisesta on läpimurto Outotecin hydrometallurgisen osaamisen ja hollantilaisen Paquesin bioteknologian yhdistämisestä kuparintuotannossa. Prosessissa käytetään uusia Outotec OKTOP® -reaktoireita ja Paques THIOTEQ® -teknologiaa kuparisulfidin saostamiseksi. Outotec



Outotecin keskeisiä osaamisalueita ovat fysikaaliset erotustekniikat, kiinteän tilan metallurgia, pyro- ja hydrometallurgia sekä kaasujen käsittelytekniikat.

toi markkinoille myös uuden OKTOP®-reaktoriperheen. Aiemmin Outotec suunnitteli kaikki reaktorit yksilöllisesti, kun taas uudet OKTOP®-reaktorit rakennetaan moduuleista, jotka räätälöidään parhaan saannin varmistamiseksi. Lisäksi Outotec lanseerasi uudenlaiset omaan tuotekehitykseen perustuvat jäähdytystornit, joiden ansiosta päästöt ovat pienemmät ja jäähdytyskapasiteetti suurempi kuin perinteisillä ratkaisuilla.

Outotec sopi myös osallistumiseen sähköuunien energiatehokkuutta lisäävän toisen sukupolven mittaus- ja säätöjärjestelmän kehittämiseen ja kaupallistamiseen. Outotecin tukemaa kehitystyötä tekee Real Time Systems Oy jo aiemmin luomansa mittausjärjestelmän pohjalta. Sähköuuneja käytetään kierrätysteräksen sulattamiseen uusioteräksen tuottamisessa. Uusi menetelmä ja laitteisto antavat tarkkoja reaaliaikaisia mittaustuloksia ja säätää nopeammin uunin toimintoja, mikä pienentää sähköenergia- ja kunnossapitokustannuksia, lyhentää tuotantoaikaa sekä lisää tuotantokapasiteettia.

Käyttökohteita muilta toimialoilta

Outotecin kaivos- ja metalliteollisuudelle kehittämiä teknologioita voidaan hyödyntää myös muilla toimialoilla, kuten esimerkiksi energiasektorilla ja vedenkäsittelyssä. Vuonna 2009 Outotec jatkoi yhteistyötään Eesti Energian kanssa löytääkseen nykyisin käytössä olevaa ratkaisua puhtaamman ja tehokkaamman tuotantotavan öljyliuskeen (palavankiven) jalostamiseen. Testiajot Outotecin kiertoleijupetiteknologian soveltuvuudesta öljyliuskeen käsitteilyyn antoivat hyvät tulokset ja sopimus

teknologiatoimituksesta uuteen Narvaan rakennettavaan laitokseen tehtiin heinäkuussa. Yhteistyössä kehitetyn Enefit-teknologiaksi nimetyn ratkaisun omistaa Outotecin ja Eesti Energian perustama yhteisyritys.

Merkitävää aluevaltausta uudelle energiasektorille merkitsee myös Skellefteå Kraftin kanssa perustettu yhteisyritys GreenExergy AB. Yhteisyrityksen tavoitteena on kehittää, markkinoida ja toimittaa voimalaitoksille metsä- ja sahatteollisuuden jätteitä hyödyntävää bioenergiateknologiaa. Yhteisyritys yhdistää Skellefteå Kraftin kehittämää puupolttoaineen uudenlaista kuivatus-teknologiaa, joka parantaa huomattavasti tuotannon energiatehokkuutta vaihtoehtoisiin teknologioihin verrattuna ja Outotecin vahvan osaamisen teknologian kehittämisestä ja myynnistä, laitosten suunnittelusta ja projektien toteutuksesta maailmanlaajuisesti.

Immateriaalioikeuksia valvotaan

Outotec suojaa tutkimus- ja tuotekehityshankkeidensa tulokset immateriaalioikeuksin kaikissa tuoteryhmissä niiden päämarkkina-alueilla. Vuonna 2009 patentoiminen oli aktiivista ja keksintöilmoituksia tehtiin jälleen ennätyksellinen määrä. Outotec laitoi vireille 56 uuden keksinnön patenttihakemusta ja sille myönnettiin 286 uutta kansallista tai alueellista patenttia. Yrityksellä on 539 patenttiperhettä käsittäen 4 575 kansallista patenttia tai hakemusta sekä 60 tavaramerkkiä.

Outotecin toimialalla teollisoikeuksia on perinteisesti kunnioitettu. Kuitenkin epäillyt immateriaalioikeuksien loukkaukset ovat lisääntyneet. Siksi alalla on

kasvava tarve teollisoikeuksien seurantaan ja tarkastamiseen. Outotec on panostanut oikeuksiensa valvontaan jo vuosia, joten sen maine vahvana patentinhaltijana ehkäisee loukkauksia.

Teollisoikeudet ja niihin liittyvät periaatteet ovat näkyvästi esillä yhteistyössä asiakkaiden ja tutkimusyhteistyökumppaneiden kanssa. Oikein valitut sopimusmenettelyt täydentävät teollisoikeuskenttää. Teollisoikeusloukkausten valvominen ja niiltä puolustautuminen

kehittyvän talouden maissa on erityisen vaativaa, ja tähän on erityisesti viime vuosina panostettu. Prosessit ja niihin liittyvät teknologiat ovat vaikeita kopioida, koska ne ovat räätälöityjä perustuen käytettävään raaka-aineeseen.

Aktiivista yhteistyötä uusien teknologioiden kehittämisessä

Uuden teknologian kehittäminen vaatii laajaa osaamista, monenlaisia resursseja ja riskinottoa. Lisäksi se

on pitkäjänteistä työtä ja lopulliseen kaupallistamiseen saattaa kuluva aikaa jopa 5–10 vuotta. Siksi Outotec korostaa yhteistyötä sekä tiedon ja osaamisen jakamista teknologian kehittämisessä. Yrityksen keskeisimpiä yhteistyökumppaneita ovat asiakkaat, mutta tärkeitä ovat myös alihankkijat, tutkimuslaitokset ja korkeakoulut, jotka osallistuvat kehityshankkeisiin.

Outotec on aktiivisesti mukana Suomen valtion innovaatiohankkeissa, esimerkiksi strategisen huippuosaamisen yksiköissä (SHOK). Outotec on myös osakkaana FIMECC Oy:ssä, joka on metallituotteet- ja koneenrakennusalan yksikkö, ja energia- ja ympäristöalan yksikössä CLEEN Oy:ssä. Outotec on panostanut merkittävästi FIMECC Oy:n käynnistämään prosessiteollisuuden ja metallurgian Energy & lifecycle efficient metal processes -tutkimusohjelmaan, jonka keskeisenä tavoitteena on kehittää nykyisiä ja uusia metallin jalostuksen menetelmiä, joiden ansiosta jalostusketjun energiankulutus vähenee, materiaalitehokkuus lisääntyy ja ympäristövaikutukset pienenevät. Ohjelman kustannusarvio kokonaisuudessaan on 35 miljoonaa euroa vuosina 2009–2014.

Outotec oli mukana yhtenä Metallinjalostajat ry:n jäsenyrityksenä perustamassa Metallinjalostajien rahastoa Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiön yhteyteen vuoden 2009 alussa. Rahaston tarkoituksena on edistää metallien valmistuksen koko jalostusketjun kattavaa teknologian ja liiketoiminnan tieteellistä tutkimusta, opetusta ja opiskelua yliopistoissa, korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa. Rahasto jakoi ensimmäiset apurahat vuodelle 2010, yhteensä yli 292 000 euroa.

Outotecin yhteistyö Geologian tutkimuskeskuksen kanssa jatkui kumppanuussopimuksen mukaisesti. Yritys on tukemassa myös Teknillisen korkeakoulun energiatutkimusohjelmaa, jonka yksi tutkimuksen aiheista on polttoprosessien energiahäviöiden minimoiminen.



Porin tutkimuskeskus on tehnyt metallurgista tutkimusta jo 60 vuotta. Entiset toimitusjohtajat sekä tutkimus- ja kehitysjohtajat kokoontuivat juhlimaan merkkipäivää Poriin syyskuussa.



Puhtaat teknologiat auttavat hidastamaan ilmastonmuutosta

Alansa johtavana teknologian kehittäjänä ja toimittajana Outotec on sitoutunut kestävän kehityksen edistämiseen sekä asiakkailleen tarjoamien ratkaisujen osalta että omassa toiminnassaan. Outotecin asiakastoimialoilla teknologian kehittämisen tärkeimmät tavoitteet ovat taloudellisesti kannattavimman ratkaisun löytäminen ja ympäristövaikutusten vähentäminen.





Outotecin tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä toimittamalla asiakkailleen puhtaita ja energiatehokkaita teknologioita ja siten osallistua maailman hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Kannattavuuden kannalta olennaista on raaka-aineiden tehokas hyödyntäminen ja energian ja veden kulutuksen minimointi. Samojen tuotantokelijöiden käyttöä tehostamalla vähennetään myös ympäristövaikutuksia. Outotec kehittää ratkaisuja, joiden avulla on mahdollista saavuttaa molemmat tavoitteet samanaikaisesti.

Vastuunsa tuntevat asiakastoimialat

Outotecin asiakkaiden prosessit tuottavat kaasua ja hiukkaspäästöjä ja prosessivesiä, jotka täytyy puhdistaa. Lisäksi niissä syntyy sivutuotteita, kuten kuonaa ja sivukiveä. Perinteisesti kaivos- ja metalliteollisuus on aiheuttanut melko paljon varsinkin paikallisia ympäristöhaittoja, mutta viime vuosina muutos puhtaampaan tuotantoon on ollut huomattavan nopeaa. Samaan aikaan kun metallien tuotantomäärät ovat voimakkaasti kasvaneet, niin niiden aiheuttamat kokonaispäästöt ovat pienentyneet. Muutosta ovat edistäneet tiukentuneet ympäristö-vaatimukset, mutta myös asiakkaiden oma kiinnostus hyödyntää yhä tehokkaampia ja samalla kannattavamman tuotannon takaavia teknologioita.

Outotecin tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä toimittamalla asiakkailleen puhtaita ja energiatehokkaita teknologioita ja siten osallistua maailman hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Yksi päästöjä merkittävästi vähentävä teknologia on Outotecin liekkisulatusmenetelmä, jolla tuotetaan noin puolet maailman kuparista.

Energia avainasemassa

Kaivos- ja metalliteollisuuden prosesseissa merkittävin kuluerä muodostuu energiasta. Esimerkiksi alumiinin valmistuksessa noin 70 % ja kuparin noin 30 %, on energiakuluja. Sen saatavuus ja hinta ovat lähtökohtia malmiesintymien hyödyntämisen taloudellista kannattavuutta tarkasteltaessa. Energiatehokkuuden merkitys on jo vuosikymmeniä ollut suuri, mutta erityisesti viime vuosina se on kasvanut selkeästi energian hinnannousun ja ilmastonmuutoksen vuoksi. Energian kulutuksen vähentäminen pienentää prosessin hiilidioksidipäästöjä, joten kehittämällä energiatehokkaita ratkaisuja vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä ja samalla parannetaan myös tuotannon puhtautta.

Myös veden kulutuksen pienentäminen on tärkeä haaste sekä ympäristölle aiheutuvien haittavaikutusten että taloudellisen kannattavuuden osalta. Asiakkaille kehitettyjen ratkaisujen tehokkuus energian- ja vedenkulutuksessa onkin Outotecin merkittävin kilpailuetu.

Merkittäviä edistysaskeleita

Vuoden 2009 aikana saaduista tilauksista noin 76 % (2008: 70 %) oli OECD:n määritelmän mukaista ympäristöliiketoimintaa (Environmental Goods and Services, EGS). Ympäristöliiketoiminnaksi määritellään tuotteet ja palvelut, jotka mittavat, ehkäisevät, rajoittavat, alentavat tai korjaavat ympäristövaikutuksia.

Useita Outotecin ympäristöä, energi-

aa ja luonnonvaroja säästäviä teknologioita on mahdollista käyttää myös muussa prosessiteollisuudessa kuin kaivos- ja metalliteollisuudessa. Outotec tarjoaa näitä teknologioita myös energiateollisuudelle ja teollisuusvesien käsittelyyn. Vuoden 2009 aikana Outotec saavutti merkittäviä edistysaskeleita kaupallistamalla energia-alan uusia ratkaisuja, jotka hyödyntävät jo olemassa olevaa teknologiaa. Näistä merkittävimmät ovat Enefit-teknologia ja GreenExergyn puitteissa kehitettävä bioenergiateknologia, joita Outotec markkinoi vuonna 2009 perustamiensa yhteisyritysten kautta.

Outotec kehitti vuoden aikana myös oman toimintansa ympäristövaikutusten arviointia ja osallistui menestyksekkäästi Carbon Disclosure –projektiin.

Lisäksi Outotec lähti mukaan Itämeren tilan kohentamiseksi käynnistyneeseen Baltic Sea Action Summit –yhteishankkeeseen.

Vuoden 2009 lopulla Teknillinen Korkeakoulu perusti Tapani Järvisen ympäristörahoituksen, joka tukee ympäristöteknologian tutkimusta ja kehitystä apurahalahjoituksin. Outotec lahjoitti rahaston peruspääoman.

Puhdas tuotantomenetelmä öljyliuskeen jalostamiseksi

Vuonna 2008 aloitettiin kehitys yhteistyö Eesti Energian kanssa modernin leijuteknologian käyttämisestä öljyliuskeen jalostamisessa. Sen pohjalta luotu uusi ratkaisu parantaa merkittävästi nykyistä kiintoaineen lämmönsiirtoteknologiaan



Outotec valittiin ensimmäisellä raportointikerrallaan johtavien yritysten joukkoon pohjoismaiseen Carbon Disclosure Leadership -indeksiin.

(Solid heat carrier) perustuvaa prosessia öljyn erottamiseksi öljyliuskeesta ja muista hiilivetyä sisältävistä materiaaleista. Uusi kestävä teknologia parantaa tuotannon energiatehokkuutta oleellisesti ja täyttää Euroopan Unionin vaativat ympäristösäädökset. Sopimus uuden ympäristöystävällisen Enefit-prosessiksi nimettyyn ratkaisuun perustuvan öljyntuotantolaitoksen suunnittelusta ja toimittamisesta Eesti Energialle tehtiin heinäkuussa. Vuoden 2012 alussa käynnistytävä laitos jalostaa vuosittain yli 2,2 miljoonaa tonnia öljyliusketta ja tuottaa noin 290 000 tonnia öljyä.

Outotecin oma toiminta on suurelta osin suunnittelutyötä sekä yrityksen hallinnointiin liittyviä tehtäviä, joiden ympäristövaikutukset ovat suhteellisen pieniä. Oman toiminnan ympäristövaikutuksia hallitaan yksikkökohtaisilla ympäristö- ja laatu järjestelmillä. Lisäksi Outotec on sitoutunut Teknologiateollisuus ry:n energiatehokkuusohjelmaan Turulan konepajalla ja Porin tutkimuskeskuksessa.

Outotec Carbon Disclosure Leadership -indeksiin

Vuonna 2009 Outotec osallistui ensimmäisen kerran Carbon Disclosure projektiin (CDP). CDP on riippumaton ja voittoa tavoittelematon organisaatio, joka kerää tietokantaansa maailman tärkeimpien yritysten ilmastonmuutosta käsittelevät tiedot. Outotec valittiin ensimmäisellä raportointikerrallaan johtavien yritysten joukkoon pohjoismaisessa Carbon Disclosure Leadership -indeksissä. Valinta osoittaa, että Outo-

tecilla on ilmastonmuutoksen näkökulmasta hyvä hallintotapa ja korkeatasoinen ilmastonmuutokseen liittyvä raportointi. Analyysi perustuu CDP:n kyselyyn, jolla kartoitettiin kasvihuonekaasupäästöjä, päästövähennystavoitteita sekä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia. Hyvät pisteet kertovat myös hyvästä sisäisestä tiedonhallinnasta sekä siitä, että ilmastonmuutoksen liittyvien asioiden vaikutukset yrityksen toimintaan on ymmärretty. Vuonna 2008 maailman hiilidioksidipäästöt olivat 4,4 miljoonaa tonnia pienemmät Outotecin liekkisulatusteknologian, ferrokromiteknologian ja alumiinioksidin kalsinointiteknologian käytön ansiosta verrattuna muihin käytössä olleisiin menetelmiin.

Yhteistyötä Itämeren hyväksi

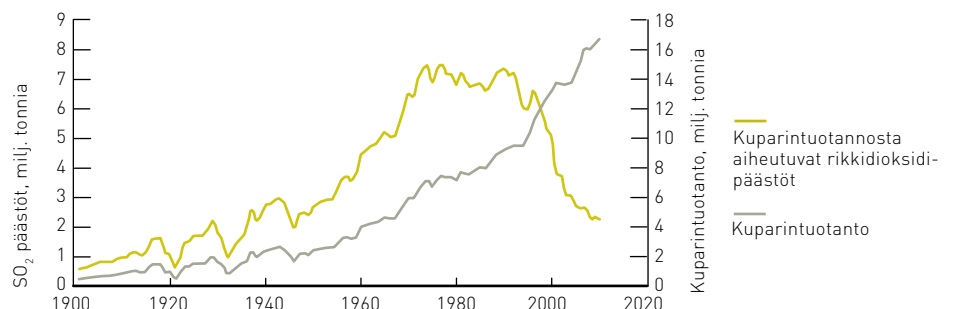
Outotec lähti mukaan keväällä 2009 käynnistyneeseen Baltic Sea Action Summit -yhteishankkeeseen, jonka tavoitteena on edistää Itämeren puh-

distumista. Hankkeen näkyvin osa oli helmikuussa 2010 Helsingissä järjestettävä Baltic Sea Action Summit -huippukokous, joka kokosi Itämeren alueen valtionpäämiehet, yritykset ja kansalaistahot yhteen. Huippukokouksen kukin osallistuja sitoutui konkreettiseen tekoon Itämeren puhdistamiseksi. Outotec sitoutuu jakamaan tietoa puhtaista tuotantoteknologioista sekä edistämään niiden käyttöä Itämeren alueella.

Aktiivista järjestötyötä

Outotec jatkoi myös aktiivista työtä erilaisissa järjestöissä kehittäessään ympäristövaatimukset täyttävää teknologiaa. Outotecin edustaja on mukana Euroopan Unionin värimetallien BAT-teknologioiden (Best Available Techniques) määrittelyyn kansainvälisessä asiantuntijaryhmässä ja Teknologiateollisuus ry:n ympäristötyöryhmässä. Lisäksi Outotec on mukana mm. Kansainvälisen kupariyhteisön (International Copper Association) terveys- ja ympäristöohjelman valiokuntatyössä. Outotecin eläkkeelle jäänyt toimitusjohtaja Tapani Järvinen toimi vuonna 2009 Elinkeinoelämän Keskusliiton Ympäristöfoorumin puheenjohtajana.

Kuparintuotannon ympäristövaikutusten kehitys



Enefit-teknologia kehitettiin yhteistyössä asiakkaan kanssa

Yhdessä Eesti Energian kanssa kehitetty Enefit-teknologia on hyvä esimerkki Outotecin ratkaisujen soveltamismahdollisuuksista uusiin käyttökohteisiin. Eesti Energia on hyödyntänyt Virossa olevia laajoja öljyliuskevaroja maan energiatuotantoon lähes 30 vuoden ajan. Öljyliuskeesta tuotetun öljyn tuotantokustannukset ovat olleet öljynporaukseen perustuvan raakaöljyn kustannuksia merkittävästi korkeammalla.

Uuden Enefit-teknologian merkittävin etu on energiatehokkuuden parantuminen. Öljyn erotuksen jälkeen liuskekivi käsitellään edelleen Outotecin suunnittelemassa kiertoleijupetireaktorissa jäännöshiilen polttamiseksi. Prosessissa syntynyt energia hyödynnetään käsittelemättömän öljyliuskeen kuivattamisessa,

jalostuksessa ja höyry- ja sähköenergian tuotannossa. Prosessissa käytetään siis öljyliuskeen omaa energiaa, joka hyödynnetäänkin lähes täydellisesti. Siten ulkopuolista energiaa tarvitaan pääasiassa vain raaka-aineen murskaamiseen. Myös jätteiden ominaisuudet paranevat, koska tuotannossa syntyneestä tuhkasta saadaan poistettua hiili kokonaisuudessaan tuhkan uudelleenkierrätyksen aikana. Lisäksi teknologia pienentää veden käyttöä oleellisesti. Siten Enefit-teknologia mahdollistaa ympäristön kannalta ihanteellisen prosessin ja täyttää EU:n asettamat korkeat päästönormit.

Maailman hyödynnettävät öljyliuskevarat ovat useita kertoja suuremmat kuin nykyiset perinteiset öljyvarat. Laajoja öljyliuske-esiintymiä on muun muassa

USA:ssa, Brasiliassa, Kiinassa, Venäjällä, Jordaniassa ja Virossa. Virossa yksistään on mahdollista rakentaa useita laitoksia käyttäen uutta teknologiaa. Öljyliuskeen ja öljyhiekan lisäksi vastaavaa teknologiaa voidaan käyttää myös hiilivetyä sisältävien materiaalien kuten muovijätteiden ja käytettyjen autonrenkaiden hyödyntämiseen.





Henkilöstön osaaminen kilpailukyvyn perustana

Outotecin tavoitteena on kasvaa kannattavasti ja vahvistaa asemaansa alansa johtavana prosessiratkaisujen, teknologioiden ja palveluiden tarjoajana. Asiakkaan liiketoiminnan ymmärtäminen, parhaiden ratkaisujen luominen, teknologioiden ja palvelujen kehittäminen ja vaativien laajojen kansainvälisten projektien menestyksellä hoitaminen edellyttävät työntekijöiltä vahvaa osaamista ja monipuolista kokemusta.



Outotecin kilpailukyky perustuu osavaan henkilöstöön. Yritys tarjoaa työntekijöilleen haastavia ja vaihtelevia työtehtäviä, mahdollisuuden kehittää osaamistaan alan ammattilaisten joukossa ja kansainvälisen työympäristön.

Outotecin palveluksessa oli 3 128 työntekijää vuoden 2009 lopussa (2008: 2 674), joista 562 työntekijää oli Laroxin palveluksessa. Keskimääräinen henkilöstömäärä oli 2 612 (2008: 2 483), joka kasvoi 129 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Määräaikaista työntekijöitä oli vuoden 2009 lopussa 246 henkilöä (2008: 401), joka vastaa noin 8 % (2008: 15 %) yhtiön henkilöstöstä. Sopimustyöntekijöitä (FTE) vuoden 2009 lopussa oli 250 (2008: 560).

Talouden taantuma vaikutti epätaisisesti Outotecin eri liiketoimintadivisiooniin: joissakin työkuorma pysyi edellisvuotisella korkealla tasolla, mutta tietyillä alueilla työt vähenivät. Liiketoiminnan supistumiseen sopeuduttiin pääasiassa vähentämällä määräaikaista työsopimuksia ja sopimustyöntekijöiden käyttöä sekä erilaisilla työaikajärjestelyillä. Myös työnkiertoa lisättiin ja henkilöstöä siirtyikin toisiin tehtäviin yrityksen sisällä työn kuormituksen mukaan. Kokonaisvähennys ilman Laroxin yritysostoa oli 108 verrattuna vuoden 2008 lopun tilanteeseen, vaikka henkilöstöä lisättiin kehittyvillä markkinoilla, kuten Intiassa ja Kiinassa.

Työnantajakuva vahvistui

Vuoden 2009 aikana työvoiman vaihtuvuus väheni edellisvuodesta ja saatavuus helpottui koko toiminta-alueella. Tähän vaikuttivat taloudellisen tilanteen lisäksi myös Outotecin yleinen tunnettuuden lisääntyminen ja aktiivinen yhteistyö yliopistojen ja teknisten oppilaitosten kanssa. Outotecin maine hyvänä työnantajana on vahvistunut pörssilistautumisen jälkeen erityisesti Suomessa, mutta myös muissa toimintamaissa.

Great Place to Work -instituutin järjestämässä Suomen parhaat työpaikat

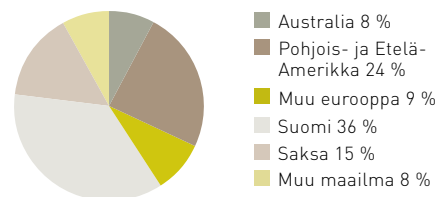
2009 -tutkimuksessa Espoon toimipaikka sijoittui kolmanneksi suurten yritysten sarjassa. Lisäksi Outotec sai erikoispalkinnon kokonaisvaltaisesta ja tuloksellisesta rekrytointikonseptistaan. Näitä hyviä käytäntöjä hyödynnetään myös muissa yksiköissä. Koko konsernissa tehdyn henkilöstökyselyn mukaan työilmapiiri Outotecissa on hyvä ja henkilöstön työpanosta ja osaamista arvostetaan. Erityisen voimakkaasti on viime vuosien aikana lisääntynyt Outotecin teknologioiden ympäristystävällisyyden arvostus. Henkilöstö kokee tekevänsä tärkeää ja mielekästä työtä edistäessään kestävä kehitystä ja vähentäessään ympäristövaikutuksia asiakasprojektien kautta.

Monipuolista osaamista erinomaisiin saavutuksiin

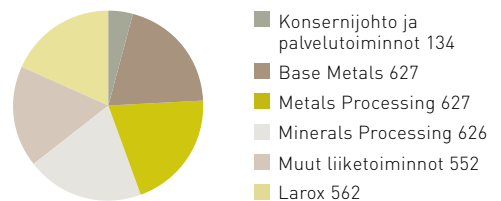
Henkilöstön kehittämisen yksi tärkeimmistä tavoitteista on riittävien ja oikeanlaisten resurssien turvaaminen. Outotecin ydinosaamisalueita ovat mm. tekninen tietämys, asiakkaiden tuotantoprosessien hallinta, laajat projektoimitukset ja tuotantotoiminta. Lisäksi toimiminen kansainvälisesti ja erilaisen kulttuurien parissa edellyttää hyvää yhteistyökykyä, kielitaitoa sekä joustavaa ja suvaitsevaa asennetta.

Outotec on mitatusti tunneälykäs asiantuntijaorganisaatio, jossa henkilöstön koulutustaso on korkea. Ammatillisuutta myös arvostetaan, aloitteellisuutta jatkuvaan itsensä kehittämiseen kannustetaan ja henkilöstön osaamisen kehittymistä tuetaan. Tavoitteiden asettamisen, palautteen ja henkilökohtaisen kehittymisen suunnittelussa on lähtökohtana kehitysdialogi, jonka esimies käy jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. Henkilöstökyselyn mukaan esimiehet ovat onnistuneet hyvin kannustamaan henkilöstöä kehittymään. Outotec tarjoaa erilaisia valmennus-, mentorointi-, koulutus- ja kehitysohjelmia sekä tukee myös yrityksen ulkopuolella suoritettavia täydennys- ja jatko-opintoja.

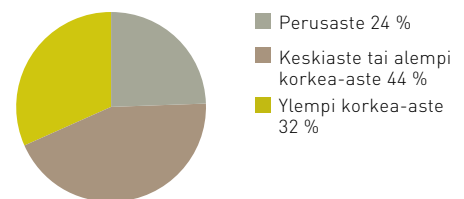
Henkilöstö maittain



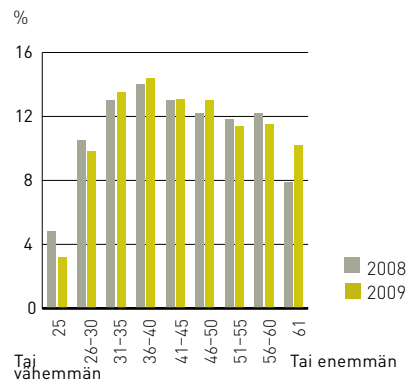
Henkilöstö liiketoiminta-alueittain



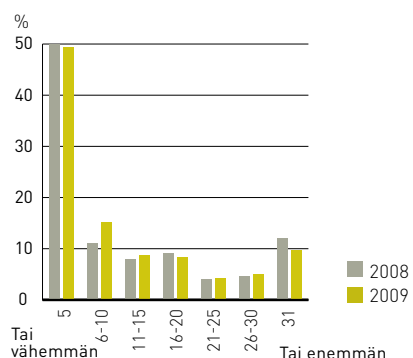
Henkilöstön koulutustausta



Henkilöstö ikäryhmittäin



Henkilöstö palveluvuosien mukaan





Outotec pyrkii olemaan avoin työyhteisö, jossa yrityskulttuuri on suvaitseva ja keskusteluun kannustava. Johdon ja henkilöstön välillä onkin tarjolla monia vuorovaikutuskanavia.

Outotecin johtaminen ja esimies-työskentely perustuvat johtamisperiaatteisiin, jotka kannustavat innovoimaan ja korostavat asiakaspalvelua ja tiimityötä sekä valmennusta tulokselliseen liiketoimintaan. Johtajuutta tuetaan mm. 360-arviointikonseptilla, joka perustuu Outotecin johtajuusperiaatteisiin. Arvioitujen henkilöiden kehittymistä tuetaan henkilökohtaisella valmennuksella. Outotecilla on myös omia kehitysohjelmia johtamis- ja esimiestaitojen vahvistamiseksi. Työn alla on uuden kansainvälisen ohjelman luominen johdon kehittämiseen ja esimieskoulutukseen. Työtyytyväisyyskyselyjen mukaan johtaminen ja esimiestyö ovatkin kehittyneet jatkuvasti parempaan suuntaan.

Esimieskoulutuksen lisäksi Outotec on panostanut laajoihin koulutus- ja kehitysohjelmiin, jotka tukevat strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista. Jo aiemmin aloitettu ratkaisumyynnin koulutusohjelma vietiin päätökseen ja lisäksi järjestettiin palveluliiketoiminnan kehittämiseksi globaali, laaja koulutus.

Outotecissä työskentelee paljon pitkän työuran tehneitä eri osa-alojen asiantuntijoita, joilla on huomattava määrä arvokasta kokemusta. Tämä osaaminen pyritään siirtämään työurallaan nuoremmille työntekijöille erilaisin mentoointiohjelmin ja toimenpitein. Esimerkiksi nuorempia oppijoita lähetetään kokeneiden tekijöiden mukana tuotantolaitosten käynnistykseen ja tutustumaan erilaisiin prosesseihin.

Palkitsemisperusteita tarkennetaan
Oikeudenmukainen ja kannustava palkitseminen toteutetaan tehtävän vaatavuuden, suorituksen ja osaamisen mukaisella palkalla. Lisäksi jokainen työntekijä kuuluu bonusjärjestelmän piiriin. Bonusjärjestelmän lisäksi noin 60

avainhenkilöä kuuluu osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään. Palkitsemisperusteita ja tehtävien arviointia on kehitetty viime vuosien aikana niin, että ne ottavat huomioon tehtävän vaatavuuden. Näin kaikkien tehtävien palkitseminen perustuu läpinäkyvästi ja oikeudenmukaisesti määritettyyn vaatavuuteen eikä esimerkiksi tehtävänimikkeeseen. Tehtävien vaatuvuusarviointi on jo viety päätökseen Suomessa, Perussa, Chilessä ja Brasiliassa ja kehitystyötä tullaan jatkamaan muissa maissa.

Henkilöstöllä paljon vaikutusmahdollisuuksia

Outotec pyrkii olemaan avoin työyhteisö, jossa yrityskulttuuri on suvaitseva ja keskusteluun kannustava. Johdon ja henkilöstön välillä onkin tarjolla monia vuorovaikutuskanavia. Henkilöstölle järjestetään säännöllisesti tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia yrityksen taloudellisesta tilanteesta, tavoitteista ja onnistumisista. Lisäksi Outotec Round Table, joka on eurooppalaisen yritysneuvostodirektiivin mukainen yhteistyöelin, kokoontuu kaksi kertaa vuodessa käsittelemään ajankohtaisia asioita. Kokouksiin osallistuvat henkilöstön valitsemat edustajat (20) Suomesta, Ruotsista ja Saksasta sekä toimitusjohtaja, henkilöstöjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja ja vähintään yksi liiketoimintadivisioonan johtaja.

Vuoden 2009 aikana otettiin käyttöön uusia vaikutuskanavia, muun muassa toimitusjohtajan blogi, jossa henkilöstö voi kommentoida toimitusjohtajan esittämiä ajatuksia. Lisäksi toteutettiin nettikysely, jossa henkilöstö sai esittää nimettömänä ideoita ja ehdotuksiaan yrityksen kehittämiseksi. Kiinnostus ideointiin oli korkea ja ehdotuksia tuli kaikkiaan lähes 5 000. Toteuttamiskelpoiset ehdotukset otettiin jatkosittelyyn mm.

strategiaprosessiin, johdon tapaamisiin ja blogeihin.

Terve työyhteisö

Tasapainon säilyttäminen työn ja perhe-elämän välillä vaatii erilaisia toimenpiteitä eri ikävaiheissa. Outotec tukee henkilöstön työssä jaksamista kunkin yksilön tapoihin ja kulttuuriin sopivilla tavoilla. Henkilöstölle on tarjolla erilaisia keinoja työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistämiseen ja ylläpitoon. Sairauspoissaolojen taso onkin Outotecissa hyvin alhainen.

Turvalliset työskentelytavat ovat osa jokaisen työntekijän osaamista. Kaikki tehdastyömailla työskentelevät osallistuvat työturvallisuuskoulutuksiin. Suurimmat riskitekijät syntyvät työkomennuksilla ja erityisesti maissa, joissa turvallisuuteen ei kiinnitetä huomiota.

Työkierrolla lisää joustavuutta

Outotec pyrkii vastuullisen ja kestäväen henkilöstöpolitiikan avulla varmistamaan oikeanlaisen osaamisen riittävyys myös tulevaisuudessa. Erityisesti Outotecin teknologioiden uusilla sovellusalueilla, kuten vesi- ja energiasektorilla, pyritään saamaan lisää asiantuntemusta ja kokemusta, mutta myös metallurgian perusosaamistaso on säilytettävä. Metallurgian osaajista on ajoittain erittäin kova kilpailu maailmanlaajuisestikin, koska alalle valmistuu vain rajallinen määrä uusia tekijöitä.

Työkierron hallinnollisia esteitä pyritään myös madaltamaan, jotta uusien haasteellisten tehtävien vastaanottaminen olisi työntekijöille aiempaa helpompaa. Tavoitteena onkin tehostaa sisäisten työmarkkinoiden toimintaa koko konsernin sisällä. Tehokas työkierto vahvistaa osaamisen jakamista ja yrityksen joustavuutta resurssien käytössä.

Outotec on yksi Suomen parhaista työpaikoista

Outotecin Espoon-toimipaikka sijoittui kolmanneksi Suomen parhaat työpaikat 2009 -tutkimuksessa suurten yritysten sarjassa. Outotec sai myös erikoispalkinnon kokonaisvaltaisesta ja tuloksellisesta rekrytointikonseptista. Great Place to Work -instituutti järjesti tutkimuksen Suomessa seitsemännen kerran.

Tutkimuksen mukaan parhaat työpaikat ovat muita yrityksiä tuottavampia, työntekijöiden vaihtuvuus on pientä ja poissaoloja on vähemmän. Tutkimus pohjautuu yli 25 vuoden aikana kehitettyyn globaaliin hyvän työpaikan arviointimenetelmään. Suomen parhaat työpaikat

valitaan pääosin organisaatioiden omien työntekijöiden mielipiteiden perusteella. Kaksi kolmasosaa pisteytyksestä muodostuu henkilöstölle tehtävän kyselyn perusteella ja yksi kolmasosa organisaation johtamiskäytännöistä.

Tutkimus tehtiin marraskuussa 2008 ja tulokset julkaistiin helmikuussa 2009. Henkilöstön mielestä Outotecissä on parasta johdon osoittama luottamus ja työskentelyn itsenäisyys, mahdollisuus joustaviin työaikoihin ja vastuulliset tehtävät. Lisäksi outoteciläiset kertoivat olevansa ylpeitä työstään, omista ja tiimiensä saavutuksista sekä yrityksen maineesta.



Ennakoiva riskienhallinta on liiketoiminnan perusta

Outotec noudattaa liiketoiminnassaan riskienhallintapolitiikkaa, joka määrittää riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet.

Hallitus on vastuussa yhtiön riskienhallinnasta konsernitasolla. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallintapolitiikan määrittämisestä, prosessin luomisesta sekä käyttöönosta. He lisäksi varmistavat, että riskit otetaan huomioon strategisessa suunnittelussa ja liiketoiminnassa. Riskienhallintapolitiikka määrittää kaikkien sidosryhmien kannalta tasapainoisen riskiprofiilin. Lisätietoa yrityksen riskeistä ja riskienhallintamenetelmistä on hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 51 ja tilinpäätöksen liitetiedossa 18, sivuilla 76-79.

Riskien tunnistaminen ja huomioiminen strategisessa suunnittelussa

Outotecin määritelmän mukaan riski on tekijä, joka voi vaikuttaa yhtiön teke-miin liiketoimiin. Riskit voivat olla uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä tilaisuuksia, mutta myös mahdollisuuksia.

Outotecin divisioonat vastaavat riskienhallinnasta, joka liittyy niiden omaan liiketoimintaan. Yrityksen tukipalvelut helpottavat riskienhallintapolitiikan käyttöä ja kehittävät koko yritystä hyödyttäviä työskentelytapoja.

Outotecin tilintarkastajat, ulkoiset tahot ja sisäinen tarkastus valvovat riskienhallintaprosessia. Outotec laatii neljännesvuosittain riskiraportteja hallituksen tarkastusvaliokunnalle, johtoryhmälle, sisäiselle tarkastukselle ja ulkopuolisille tarkastajille divisioonien ilmoittamien tietojen perusteella.

Keskeiset strategiset riskit ja liiketoimintariskit

Strategiset riskit ja liiketoimintariskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen, ja niiden määrää on usein vaikea arvioida. Strategiset riskit liittyvät muun muas-

sa Outotecin tarjoamaan, markkina-asemaan ja suurimpiin investointeihin. Liiketoimintariskit puolestaan koskevat liiketoimintaympäristöä, asiakkaiden ja alihankkijoiden toimintaa sekä yleisiä taloudellisia näkymiä.

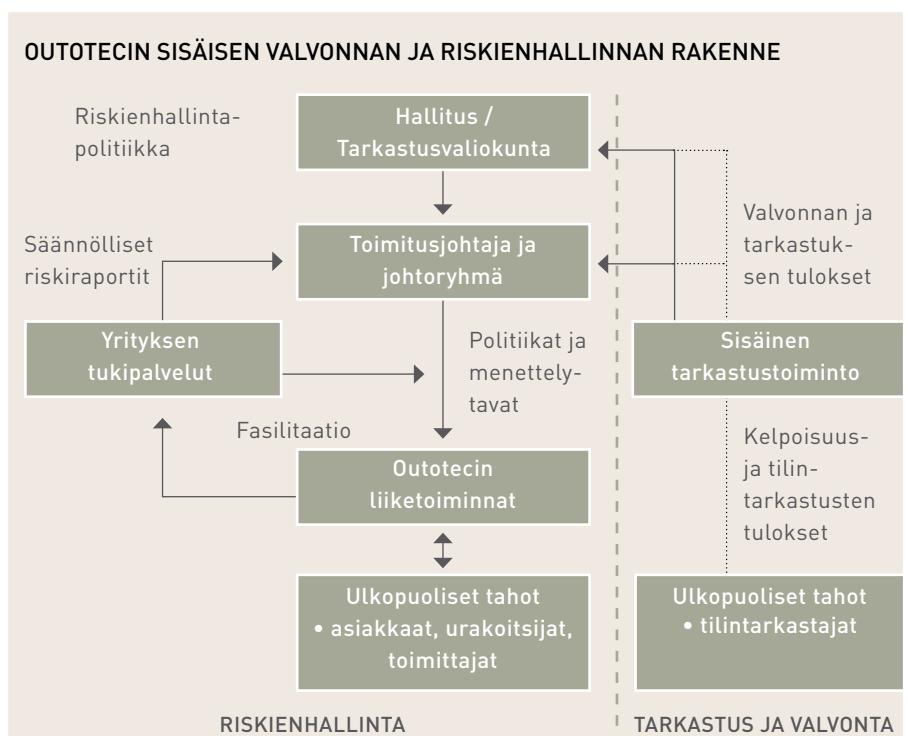
Kaivos- ja metalliteollisuuden suhdanneherkkyys

Kaivos- ja metalliteollisuuden teknologiatoimittajien markkinoita ohjaavat pääasiassa metallien maailmanlaajuinen kulutus, kaivos- ja metalliteollisuuden yleinen investointiaktiiviteetti, metallien kysynnän ja tarjonnan tasapaino, tuotantokapasiteetin käyttöaste sekä metallien hinnat. Siten Outotecin liikevaihdon suhdanneherkkyys määräytyy pääasi-

assa metallien kysynnän ja tarjonnan maailmanlaajuisten muutosten mukaan sekä kaivos- ja metalliteollisuuden käyttöomaisuusinvestointien mukaan. Voidakseen olla vähemmän riippuvainen kaivos- ja metalliteollisuuden suhdanteista Outotec pyrkii tarjoamaan olemassa olevaa teknologiaansa muille prosesseille. Nämä myyntihankkeet ovat jo tuoneet toimituksia energia- ja lannoiteteollisuudelle.

Kilpailuympäristö ja asiakkaiden vaatimusten muutokset

Outotec on jo vuosikymmenten ajan onnistunut ylläpitämään ja vahvistamaan kilpailuasemaansa ja markkinaosuuttaan panostamalla jatkuvasti tutkimus- ja



kehitystoimintaan, mikä mahdollistaa ensiluokkaisten teknologioiden ja prosessien tarjoamisen asiakkaille. Outotecin divisioonat toimivat keskenään erilaisissa kilpailuympäristöissä. Joidenkin teknologiaprosessien markkinakynnys on korkea, sillä erilaisten malmityyppien edellyttämien prosessien suunnitteluun ja käyttöönottoon tarvitaan vuosien käytännön kokemus. Outotec seuraa markkinoita tiiviisti pysyäkseen kilpailun kärjessä ja puolustaa asemaansa eri teknologioissa.

Yrityksen tavoitteena on uusien teknologioiden ja palveluiden kehittäminen ja niiden kaupallistaminen. Outotecin menestymiseen tulevaisuudessa vaikuttaa myös sen kyky parantaa olemassa olevia teknologioita ja palveluitaan, ottaa huomioon asiakkaidensa yhä kehittyneemmät ja monipuolisemmat tarpeet, pysyä teknologisen kehityksen etulinjassa sekä hoitaa liiketoimintaansa kustannustehokkaasti.

Poliittiset, taloudelliset ja muut epävarmuustekijät

Kehittyvillä markkinoilla toimimiseen voi liittyä riskejä, joita ei kohdata maissa, joissa on vakiintuneet poliittiset ja taloudelliset järjestelmät. Tällaisia riskejä ovat taloudellinen epävakaus ja mahdollinen vaikeus arvioida kyseisten markkinoiden tulevia liiketoimintaolosuhteita. Nämä markkinaolosuhteet, jotka voivat muuttua nopeasti, voivat aiheuttaa vii-

västyksiä sovituisissa projekteissa ja siten altistaa yhtiön markkinoiden epävarmuudelle.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit liittyvät esimerkiksi virheisiin tai puutteisiin sisäisissä prosesseissa ja järjestelmissä, henkilöiden toimiin tai yhtiön ulkopuolisiin tapahtumiin. Tällaiset riskit liittyvät usein projekteihin, informaatioteknologiaan tai infrastruktuuriin, ja niiden toteutuminen voi johtaa vastuuriiskeihin, omaisuuden menetykseen, liiketoiminnan keskeytymiseen tai vahingollisiin ympäristövaikutuksiin.

Operatiiviset riskit voivat liittyä esimerkiksi seuraaviin asioihin:

- Epävarmuus projektien alkamisesta; Outotecin tutkimus- ja testauslaitokset tekevät koeajoja asiakkaan raaka-aineilla, jotta voidaan valita juuri oikea prosessi ja löytää parametrit takuiden perustaksi.
- Sopimusten hinnoittelu; suurin osa sopimuksista on kiinteähintaisia. Suojautukseen mahdollisilta alihankintamateriaalien ja -töiden hintojen muutoksilta Outotec varmistaa niiden kustannukset ennen tarjouksen antamista asiakkaalle.
- Sopimusten keskeytyminen, irtisanominen ja muuttaminen; Outotec soveltaa tiukkoja kriteerejä ennen kuin se kirjaa projektin tilauskertymään ja tilauskantaan. Suurin osa projekteista tuottaa positiivista kassavirtaa alkaen

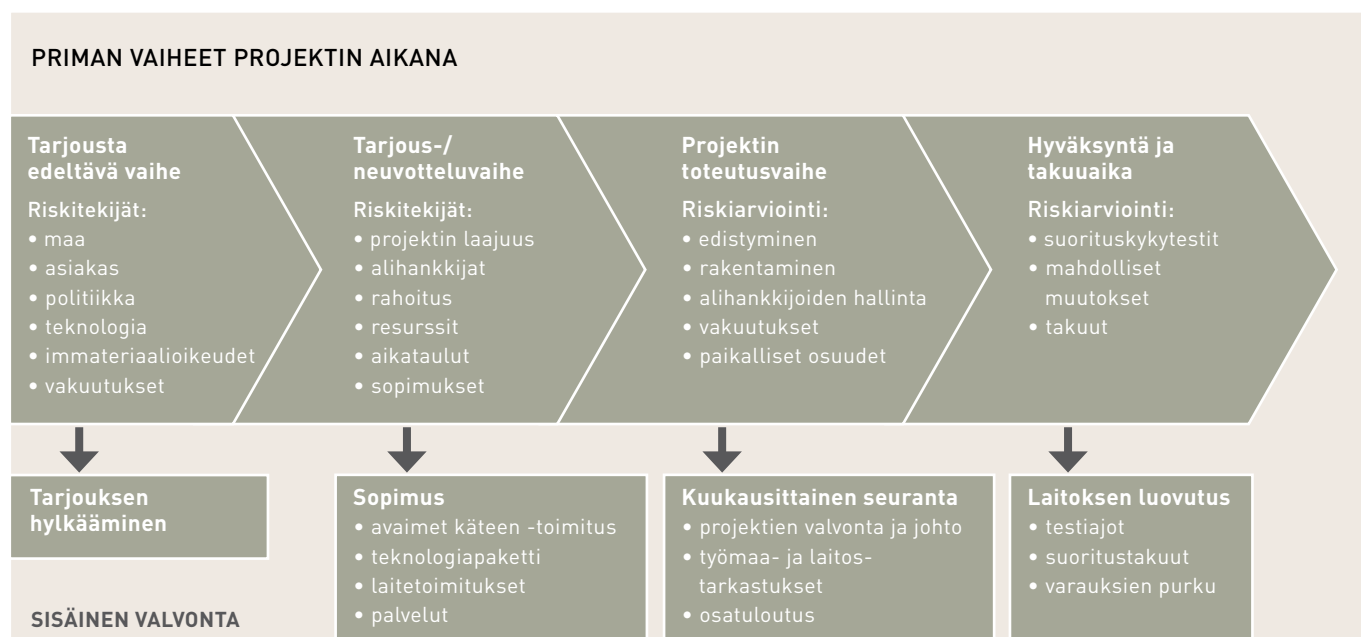
ennakkomaksuista ja jatkuen vaiheittain maksuina. Jos tilauskannassa oleva projekti perutaan, peruuttava osapuoli yleensä kattaa jo syntyneet kustannukset ja menetetyt tuotot.

• Riippuvuus toimittajista; Outotec käyttää satoja alihankkijoita ympäri maailman, missä se projektin kannalta on järkevintä. Tällaisia alihankkijoita ovat konepajat, varaosavalmistajat, paikalliset rakentajat ja suunnittelutoimistot. Yhteistyösuhteet ovat pitkäaikaisia, ja uusien, kriittisten alihankkijoiden pitää täyttää taloudelliset kriteerit ja läpäistä laatutarkastukset.

• Kyky toteuttaa laajoja ja monimutkaisia asiakasprojekteja; Outotec on toimittanut tuhansia projekteja viimeisten vuosikymmenten aikana, ja sillä on vahva kokemus kansainvälisistä projektitoimituksista erilaisissa kulttuureissa ja olosuhteissa. Yritys on kehittänyt projektiriskien hallintaan kattavan prosessin nimeltään PRIMA (Project Risk Identification and Management).

• Vakuutusturvan riittävyys; Jotta yrityksellä olisi riittävä vakuutusuoja, se tarkistetaan säännöllisesti, ja tarvittaessa yhtiö ottaa projektikohtaisia lisävakuutuksia.

Osa yhtiön operatiivisista riskeistä kuuluu vakuutuksen piiriin. Outotecissä on käytössä menetelmä operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja pienentämiseksi. Projekteihin liittyvät selvitykset ja raportointi tehdään yhtiön



projektiriskien hallintaohjelmassa eli PRIMAssa esitettyjen ohjeiden mukaan. Useimmissa projekteissa suojataan sopimuksellisesti vastualueiden laajuus sekä raaka-aineiden ja alihankkijoiden hinnankorotukset.

PRIMA takaa operatiivisten riskien hallinnan projektin alusta loppuun

Outotecin liiketoiminta koostuu useista erilaisista projekteista. Vuoden 2009 lopussa Outotecin tilauskannassa oli 21 yli 10 miljoonan euron arvoista projektia. Nämä projektit muodostivat yhteensä 68 % koko tilauskannasta. Menestyksenkään projektitoteutuksen avaintekijöitä ovat hyvät projektinhallintataidot ja tarkasti määritetyt menettelytavat. PRIMApolitiikka laadittiin, jotta projekteihin liittyviä riskejä voitaisiin hallita entistä tehokkaammin. PRIMAn päätavoite on projektiriskien entistä toimivampi johtaminen yhtiön kannattavuuden takaamiseksi. Painopiste ei siis välttämättä ole riskien välttämässä vaan niiden tunnistamisessa ja hallinnassa.

PRIMAssa projektia seurataan koko prosessin ajan myynnistä ja tarjouksen tekemisestä, neuvottelujen ja toimituksen kautta lopulta projektin takuuajan päättymiseen. Tarjoukset ja niiden taustalla olevat arviot sekä niiden perusteella tehty asiakas- ja alihankkijasopimukset ovat keskeinen osa prosessia PRIMAssa.

Riskien luokittelu ja analysointi dokumentoidaan, ja analyysin perusteella määritellään tarvittavat seurantatoimet. Näihin toimiin voi kuulua myös tarjouksen hylkääminen. Tavoitteena on tunnistaa ne ehdotukset, joilla voidaan odottaa olevan vaikutusta Outotecin liikevaihtoon, liikevoittoon, rahavirtaan ja kilpailukykyyn sekä resurssien ja teknologian saatavuuteen.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskit jaetaan markkina-, maksuvalmius- ja luottoriskeihin. Outotecin rahoitusriskienhallinnan ja siihen liittyvän rahoitusriskipolitiikan (Financial Risk Policy, FRP) päätehtävä on pienentää valuuttakurssien ja korkojen vaihteluiden sekä muiden epävarmuustekijöiden vaikutuksia tulokseen sekä taata riittävä maksuvalmius.

Kaikki rahamarkkinasijoitukset tehdään likvideihin, lähtökohtaisesti alhai-

sen riskin rahamarkkinainstrumentteihin ennakkolta sovittujen luottolimiittien ja juoksuaikojen rajoissa. Vastapuolikohdattaiset limiitit esitellään säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Erityisesti projektien ennakkomaksuihin liittyviä kassavaroja voi olla sijoitettuna paikallisille rahamarkkinoille kehittyvillä markkinoilla.

Rahoitusriskienhallintaa käsitellään tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 18 sivuilla 76-79.

Immateriaalioikeudet ja aktiivinen immateriaalioikeuspolitiikka

Immateriaalioikeudet ovat avainasemassa Outotecin liiketoiminnassa. Kaikentyypiset immateriaalioikeudet ovat yritykselle tärkeää liikeomaisuutta. Outotecin tutkimus- ja kehitystoimintaan (RTD) kuuluvasta immateriaalioikeuksien hallinnasta (IPR Management) vastaavat henkilöt huolehtivat patenttien hakemisesta ja ylläpidosta, tavaramerkkien rekisteröinnistä ja ylläpidosta, keksintöjen hallinnasta, yhteistyöstä ulkopuolisten patenttiasiamiesten kanssa, maksusuorituksista sekä avustamisesta immateriaalioikeuskiistoissa. Useiden patenttien, patenttihakemusten ja tavaramerkkien lisäksi Outotec omistaa muitakin virallisesti rekisteröityjä immateriaalioikeuksia sekä rekisteröimättömiä oikeuksia, kuten liikesalaisuuksia, tekijänoikeuksia ja sopimuksia.

Outotecin investointi immateriaalioikeuksien hallintaan tähtää kilpailuetuun. Tavoitteena on suojata Outotecin teknologiat ja tuotteet tärkeimmillä markkina-alueilla ja sellaisilla markkinasegmenteillä, joilla patentit ovat tärkeä osa liiketoimintaa. Kilpailuetua ylläpidetään myös seuraamalla aktiivisesti kilpailijoiden immateriaalioikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ja kilpailevia teknologioita.

Outotec toteuttaa aktiivista immateriaalioikeusstrategiaa suojaamalla keksintöihin, tuotteisiin, teknologioihin sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan tuloksiin liittyvät oikeudet, suojelemalla yhtiötä kilpailijoiden haitallisilta toimilta, ehkäisemällä oikeudenloukkauksia, tavoittelemalla kaupallisesti tarkoituksenmukaista immateriaalioikeusvalikoimaa ja edistämällä yrityskuvaa innovatiivisesta yhtiöstä.

Kasvuun ja strategian toteuttamiseen liittyvät riskit

Outotecin tavoitteena on jatkuva kannattava kasvu. Kasvuun liittyvät muun muassa teknologioiden ja liiketoimintojen hankkiminen. Liiketoimintojen yhdistämiseen ja niihin liittyvien synergioiden saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä. Yritys pyrkii toteuttamaan liiketoimintojen hankinnat ja yhdistämiset mahdollisimman tehokkaasti.



Outotec Oyj
Tilinpäätös 2009

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus	47	TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT, IFRS	
KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS		Konsernin tunnusluvut	89
Konsernin laaja tuloslaskelma	53	Tietoja neljänneksittäin	89
Konsernitase	54	Osakekohtaiset tunnusluvut	90
Konsernin rahavirtalaskelma	56	Tunnuslukujen laskentaperusteet	91
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	57	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS	
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot		Emoyhtiön tuloslaskelma	92
1. Perustiedot	58	Emoyhtiön tase	93
2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	58	Emoyhtiön rahavirtalaskelma	94
3. Toimintasegmentit	62	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	95
4. Liiketoimintojen yhdistäminen	64		
5. Pitkäaikaishankkeet	66	Osakkeet ja osakkeenomistajat	101
6. Muut tuotot	66	Tilintarkastuskertomus	104
7. Muut kulut	66		
8. Toimintokohtaisten kulujen erittely	67		
9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	67		
10. Osakeperusteiset maksut	68		
11. Rahoitustuotot ja -kulut	69		
12. Tuloverot	70		
13. Osakekohtainen tulos	72		
14. Aineettomat hyödykkeet	72		
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	74		
16. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	75		
17. Myytävissä olevat rahoitusvarat	75		
18. Rahoitusriskien hallinta	76		
19. Johdannaispimukset	79		
20. Vaihto-omaisuus	80		
21. Myyntisaamiset ja muut saamiset	80		
22. Rahavarat	81		
23. Oma pääoma	81		
24. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	82		
25. Varaukset	83		
26. Korolliset velat	83		
27. Ostovelat ja muut velat	83		
28. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin	84		
29. Vastuusitoumukset	85		
30. Riita-asiat ja oikeusprosessit	86		
31. Lähipiiritapahtumat	87		
32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	87		
33. Tytäryhtiöt	88		

Kaikki vuosikertomuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.
Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoimintaympäristö

Kaivos- ja metalliteollisuuden markkinatilanne oli haasteellinen koko vuoden, vaikka piristyi vuoden loppua kohti. Vuoden 2009 jälkimmäisellä puoliskolla kaivos- ja metalliyhtiöt kertoivat suurentavansa investointisuunnitelmiaan myönteisten markkinaennusteiden ja kehittyvien maiden, kuten Kiinan ja Intian, jatkuvan metallien kysynnän johdosta. Tämä näkyi asiakasneuvottelujen uudelleen aktivoimisena. Suurten investointisuunnitelmien päivittäminen rahoituksen, toimituslaajuuden ja hinnoittelun osalta sekä niiden muuttuminen tilauksiksi vie kuitenkin aikaa. Lisäksi monilla tuotantolaitoksilla on edelleenkin käyttämätöntä kapasiteettia.

Kilpailutilanne oli tiukka, koska uusia hankkeita oli vähemmän. Kiristyneestä kilpailusta ja hintapaineista huolimatta Outotec pystyi säilyttämään katteensa, koska raaka-aineiden ja alihankinnan hinnat olivat alhaisemmat. Vuoden 2009 aikana Outotec vahvisti toimintojaan Kiinassa ja Intiassa. Vuoden loppuun mennessä yrityksen henkilöstömäärä näissä maissa oli noin 140 ja myynti näihin maihin oli 126 miljoonaa euroa (2008: 142 milj. euroa).

Kaivos- ja metalliteollisuuden lisäksi Outotec suunnittelee ja toimittaa ratkaisuja energiateollisuudelle, vesien käsittelyyn ja kemianteollisuudelle. Vaikkakin nämä alat tarjosivat uusia liiketoimintamahdollisuuksia Outotecin ympäristöystävällisille teknologioille, talouden taantuma hidasti investointeja vuonna 2009 myös näillä teollisuudenaloilla.

Tilaukset

Vuoden 2009 uusien tilausten arvo oli 557,1 miljoonaa euroa (2008: 1 153,8 milj. euroa) sisältäen laitostoimituksia sekä laitetöitä ja palveluja nykyisille asiakkaille.

Vuoden 2009 suurimmat saadut tilaukset:

- öljyliusketeknologiaa Eesti Energialle Viroon (110 milj. euroa),
- rikkihappotehdas Noracid S.A.:lle Mejilloneseen, Chileen (51 milj.euroa),
- kuparintalteenottolaitos Pueblo Viejon kulta- ja kupariteollisuudelle Dominikaaniseen tasavaltaan (16 milj. euroa),
- useita palvelusopimuksia teollisuus- ja kunnossapitopalveluista Chilessä ja Kanadas- sa (15 milj. euroa),
- sakeutusteknologiaa Toromocho -hankkeeseen Peruun (11 milj. euroa),

- suunnittelua ja sulatusteknologiaa Iraniin (10 milj. euroa),
- liekkisulatusteknologiaa Zijin Copper Co. Ltd:lle Kiinaan (7 milj. euroa),
- vaahdotuskennoja ja sakeuttimia Polymetalin Albazino-kultakaivosprojektiin Venäjälle,
- vaahdotusteknologiaa Minera Escondidalle Chileen ja
- alumiiniteknologiaa Anrak Aluminiumille Intiaan.

Tilaukset

Tilaukset olivat vuoden 2009 lopussa 867,4 miljoonaa euroa (31.12.2008: 1 176,7 milj. euroa). Outotecin tilaukset ilman Laroxia oli 834,6 miljoonaa euroa vuoden lopussa ja se supistui 29 % vuoden 2008 arvoon verrattuna. Tilaukset pieneni noin 50 miljoonalla eurolla pääasiassa projektien toimituslaajuuden muutosten vuoksi, jotka vähensivät lisälaitteiden toimituksia.

Vuoden 2009 lopussa Outotecin tilauk- kanta oli 21 projektia, joista kunkin arvo ylitti 10 miljoonaa euroa muodostaen yhteensä 68 % tilauksesta. Yhtiön johto arvioi, että nykyisestä tilauksesta noin 68 % toimitetaan vuonna 2010 ja loput vuonna 2011 ja sen jälkeen. Vuoden lopussa Outotecin tilaukset sisälsi noin 70 miljoonan euron arvosta keskeytettyjä projekteja. Noin 2 % Outotecin nykyisen tilauksesta koostuu kaivosyhtiöille, jotka ovat kehittämässä ensimmäisiä tuotantolaitoksiaan.

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Outotecin liikevaihto vuonna 2009 oli 877,7 miljoonaa euroa (2008: 1 217,9 milj. euroa) eli 28 % alhaisempi kuin vuonna 2008. Liikevaihtolasku johtui erityisesti pienemmästä tilauksesta, alhaisesta tilauksetymästä ensimmäisen puolen vuoden aikana ja joidenkin suurten työn alla olevien projektien aikataulumuutoksista. Myynti kymmenelle suurimmalle asiakkaalle oli alle 50 % kokonaisliikevaihdosta eikä yksikään asiakas vastannut yli 10 % kokonaisliikevaihdosta vuonna 2009.

Palveluliiketoiminnan osuus, joka sisältyi divisioonien ja muun liiketoiminnan liikevaihtolukuihin, oli 148,6 miljoonaa euroa liikevaihdosta (2008: 141,2 milj. euroa) kasvaneen 5 % edellisvuoden vastaavasta luvusta. Palveluliiketoimintaan vaikutti asiakkaiden alhainen tuotantokapasiteetin käyttöaste ja

tehtaiden sulkemiset. Varaosatoimituksia oli vähemmän koska metallien tuotanto laski, mutta huolto- ja kunnossapito sekä teknisen palvelun myynti kasvoi vertailukaudesta. Suurin osa huolto- ja kunnossapitopalvelun kasvusta tuli Outotec Auburnista, joka hankittiin vuoden 2008 lokakuussa. Laroxin yritystalon tukemana Outotec pysyy tavoitteessaan saavuttaa 250-300 miljoonan euron myynti palveluliiketoiminnasta vuoden 2010 loppuun mennessä.

Vuoden 2009 liikevoitto oli 58,6 miljoonaa euroa (2008: 120,2 milj. euroa) eli 6,7 % liikevaihdosta (2008: 9,9 %). Lasku johtui liikevaihtojen ja lisenssitulojen vähenemisestä sekä korkeammista kiinteistä kuluista. Liikevoitto sisälsi 2,4 miljoonan euron kertaluonteisen positiivisen erän Pattison Sand -projektiin liittyvän kiistan sovintoratkaisusta. Lisäksi liikevoittoon sisältyi 2,5 miljoonan euron arvonalentumistappio Outotecin omistamien Pacific Ore Ltd:n osakkeiden käypään arvoon liittyvästä kirjauksesta. Termiinisopimuksiin liittyvät realisoitumattomat ja realisoituneet kurssitappiot, jotka eivät sisälly suojauslaskentaan, laskivat kannattavuutta 0,1 miljoonalla eurolla (2008: 9,5 milj. euron realisoitumaton ja realisoitunut tappio).

Vuonna 2009 Outotecin kiinteät kustannukset olivat EUR 131,6 miljoonaa euroa (2008: EUR 123,3 milj.euroa). Kulujen kasvu johtui pääasiassa Outotec Auburnin kiinteistä kustannuksista, lisääntyneestä myyntityöstä, Intian ja Kiinan liiketoimintojen kehittämisestä, toimipaikkaverkoston sopeuttamiseen liittyneistä kertaluonteisista kuluista, luotto- tappiovarauksien kasvusta ja palveluliiketoiminnan kehittämisestä eri puolilla maailmaa.

Vuoden 2009 voitto ennen veroja oli 60,9 miljoonaa euroa (2008: 136,3 milj. euroa). Hyvästä kassatilanteesta johtuvat 2,2 miljoonan euron (2008: 16,1 milj. euroa) rahoitustuotot vahvistivat tulosta ennen veroja. Rahoitustuottojen pieneminen johtui pääasiassa alhaisemmista koroista. Tilikauden 2009 voitto oli 42,3 miljoonaa euroa (2008: 93,9 milj. euroa). Verot olivat yhteensä 18,6 miljoonaa euroa (2008: 42,4 milj. euroa). Tämä vastaa 30,5 prosentin efektiivistä verosta. Osakekohtainen tulos oli 1,01 euroa (2008: 2,25 euroa).

Outotecin oman pääoman tuotto vuonna 2009 oli 14,9 % (2008: 42,6 %) ja sijoitetun pääoman tuotto oli 20,9 % (2008: 61,6 %).

Minerals Processing

Minerals Processing -divisioonan liikevaihto vuonna 2009 supistui 19 % edellisvuotisesta ja oli 338,2 miljoonaa euroa (2008: 419,6 milj. euroa). Liikevoitto kasvoi 29,2 miljoonaa euroon (2008: 22,5 milj. euroa). Korkea vuoden alun tilauskanta, hyvä projektien toteutus ja vähentyneet pullonkaulat toimituksissa vaikuttivat liikevaihtoon, mutta pienemmän tilauskertymän johdosta liikevaihto jäi vertailukautta pienemmäksi. Vuoden 2009 liikevoitto sisälsi 2,4 miljoonan euron kertaluonteisen positiivisen erän (2008: 8,5 miljoonan euron kertaluonteinen negatiivinen erä) Pattison Sand -projektiin liittyvän kiistan sovintoratkaisusta. Liikevoittoon sisältyi myös 0,2 miljoonan euron termiinisopimukseen liittyvä realisoitumaton ja realisoitunut kurssitappio (2008: 8,9 milj. euron realisoitumaton ja realisoitunut tappio).

Base Metals

Base Metals -divisioonan liikevaihto vuonna 2009 supistui 54 % edellisvuotisesta 136,4 miljoonaa euroon (2008: 295,3 milj. euroa). Supistuminen johtui pääasiassa vuoden 2009 pienestä tilauskertymästä, alhaisemmasta vuoden alun tilauskannasta ja joidenkin projektien aikataulujen muutoksista. Liikevoitto oli 8,4 miljoonaa euroa (2008: 48,7 milj.

euroa). Liikevoiton heikkeneminen johtui pääasiassa merkittävästi pienemmästä liikevaihdosta suhteessa divisioonan kiinteisiin kuluihin ja pienemmistä lisenssituloista.

Metals Processing

Metals Processing -divisioonan liikevaihto vuonna 2009 pieni 23 % edellisvuotisesta 378,8 miljoonaa euroon (2008: 494,7 milj. euroa). Liikevaihdon supistuminen johtui pääasiassa joidenkin projektien aikataulumuutoksista ja pienemmästä tilauskertymästä. Liikevoitto oli 36,0 miljoonaa euroa (2008: 61,1 milj. euroa). Liikevoitto heikentyi pienemmän liikevaihdon ja korkeampien kiinteiden kulujen sekä pienempien lisenssitulojen johdosta. Liikevoitto sisälsi myös 2,9 miljoonan euron termiinisopimukseen liittyvän realisoitumattoman ja realisoituneen kurssi-voiton (2008: 0,9 milj. euron realisoitumaton ja realisoitunut tappio).

Tase, rahoitus ja kassavirta

Outotecin tase säilyi vahvana myös yritysostojen jälkeen. Larox on yhdistelty Outotecin taseeseen 31.12.2009 tytäryhtiönä ja vähemmistö on erotettu omasta pääomasta. Laroxin yritysoston suurimmat vaikutukset Outotecin taseeseen olivat: aineettoman omaisuuden kasvu 41,0 miljoonaa euroa, liikearvo 45,2 miljoonaa euroa ja korolliset velat 34,6 miljoonaa euroa. Yritysosto rahoitettiin laskemalla liikkeelle Outotecin uusia osakkeita jonka seurauksena oma pääoma kasvoi 63,4 miljoonalla eurolla. Yritysostolla ei ollut merkittävää vaikutusta rahavirtaan eikä rahavaroihin.

Vuoden 2009 liiketoiminnan nettorahavirta oli -28,8 miljoonaa euroa (2008: 106,6 milj. euroa). Liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2009 oli negatiivinen, koska tilauskertymä sisälsi vain muutaman ison projektin, minkä vuoksi ennakkomaksut olivat vähäisiä. Saadut

Segmenttien liikevaihto

milj. EUR	2009	2008
Minerals Processing	338,2	419,6
Base Metals	136,4	295,3
Metals Processing	378,8	494,7
Muut liiketoiminnat	60,4	56,0
Kohdistamattomat erät ¹⁾ ja sisäinen myynti	-36,2	-47,7
Yhteensä	877,7	1 217,9

Segmenttien liikevoitto

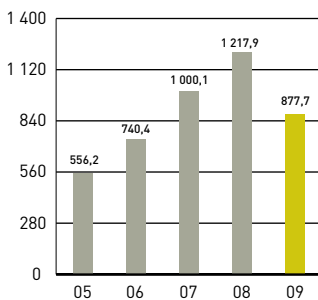
milj. EUR	2009	2008
Minerals Processing	29,2	22,5
Base Metals	8,4	48,7
Metals Processing	36,0	61,1
Muut liiketoiminnat	-1,5	3,9
Kohdistamattomat ²⁾ ja sisäiset erät	-13,5	-16,0
Yhteensä	58,6	120,2

¹⁾ Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa sisäisten johtamis- ja hallintopalvelujen laskutuksen.

²⁾ Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa sisäiset johtamis- ja hallintopalvelut.

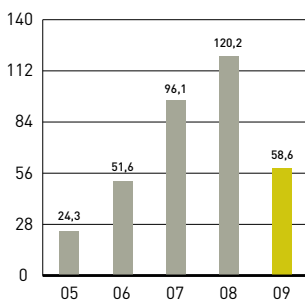
Liikevaihto

milj. EUR



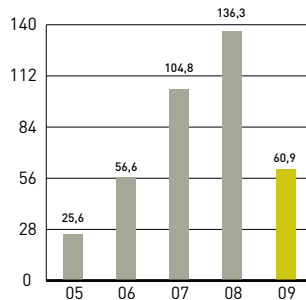
Liikevoitto

milj. EUR



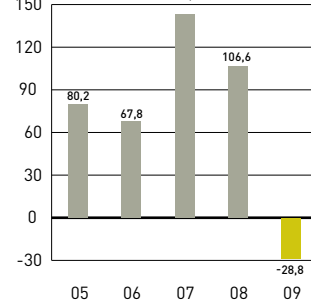
Voitto ennen veroja

milj. EUR



Liiketoiminnan nettorahavirta

milj. EUR



ennakkomaksut muodostavat vahvan positiivisen kassavirran projektien alussa.

Outotecin käyttöpääoma 31.12.2009 oli -62,8 miljoonaa euroa (31.12.2008: -171,2 milj. euroa). Käyttöpääoman muutos johtui pienestä tilauskertymästä, joka puolestaan johti vähäisempiin saatuihin ennakkomaksuihin. Laroxin yhdistely vaikutti negatiivisesti Outotecin käyttöpääomaan.

Outotecin rahavarat 31.12.2009 olivat yhteensä 258,5 miljoonaa euroa (31.12.2008: 317,8 milj. euroa). Rahavarojen nettomuutokseen vaikuttivat vuonna 2009 maksetut 42,0 miljoonan euron osingot (2008: 39,9 milj. euroa). Yhtiö sijoittaa yli jäävät varat lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin, kuten pankkitalletuksiin ja yritystodistuksiin. Sijoituksissa noudatetaan ennalta sovittuja vastapuolikohtaisia tuottolimiittejä ja juoksuajkoja, jotka Outotec tarkastaa säännöllisesti. Yhdenkään rahamarkkinasijoituksen erääntymisajasta ei 31.12.2009 ollut jäljellä yli kolmea kuukautta.

Outotecin rahoitusrakenne säilyi vahvana. Korolliset nettovelat 31.12.2009 olivat -191,0 miljoonaa euroa (31.12.2008: -314,6 milj. euroa). Saadut ennakkomaksut katsauskauden lopussa olivat 150,9 miljoonaa euroa (31.12.2008: 214,0 milj. euroa) laskien 29 % vertailukaudesta. Outotecin nettovelkaantumisaste oli -55,8 % (31.12.2008: -139,0 %) ja omavaraisuusaste 45,1 % (31.12.2008: 35,0 %).

Yrityksen investoinnit olivat tilikaudella 98,0 miljoonaa euroa (2008: 23,9 milj. euroa), joista 75,9 miljoonaa euroa koostui Larox Oyj:n ja Ausmelt Ltd:n yritysostoista. Muut investoinnit koostuivat lähinnä bioenergiateknologia-alan yhteisyrityksen GreenExergyn perustamisesta, investoinneista informaatioteknologiaan, immateriaalioikeuksiin ja Outotec Turula –konepajan rakennukseen sekä laitteistoon.

Annettujen takausten ja kaupallisten sitoumusten yhteismäärä, mukaan lukien konserniyhtiöiden ennakkomaksutakaukset, pieneni vertailukaudesta supistuneen tilaus-

kertymän vuoksi ja oli vuoden 2009 lopussa 321,3 miljoonaa euroa (31.12.2008: 353,8 milj. euroa).

Outotecilla on sopimus ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi Outotecin rahoittamana hankkinut yhteensä 550 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty Outotecin taseessa omien osakkeiden hankintana. Katsauskauden lopussa näitä omia osakkeita oli yhteensä 332 534.

Liiketoimintaverkoston laajentaminen

Vuoden lopussa Outotec oli hankkinut 70,5 % (94,4 % kaikista äänistä) Larox Oyj:n osakkeista osakesiirrolla ja tehnyt julkisen ostotarjouksen jäljellä olevista Laroxin osakkeista (22.1.2010 päättyneen julkisen ostotarjouksen tuloksena Outotecin omistusosuus oli 98,5 % osakkeista). Outotecin ja Laroxin liiketoimintojen yhdistyessä Outotecin asema globaalina johtavana kaivos- ja metalliteollisuuden teknologiaratkaisuiden ja palveluiden tuottajana vahvistuu edelleen ja antaa Laroxille mahdollisuuden kehittää liiketoimintaansa kansainvälisessä, samalla toimialalla toimivassa taloudellisesti vakaassa teknologiayhtiössä. Laroxin osakkeiden hankintahinta on noin 91 miljoonaa euroa.

Vuoden lopussa Outotec kasvatti omistusosuuttaan australialaisesta pörssi-yhtiö Ausmelt Ltd:sta 37,6 %:iin. Osakekauppojen myötä Ausmeltista on tullut Outotecin osakkuusyhtiö (8.2.2010: Outotecin omistus oli 96,4 %). Ausmelt kehittää, suunnittelee ja toimittaa TSL-sulatus teknologiaa (Top Submerged Lance) metallien tuotantoon ja teollisuusjätteiden käsittelyyn. Ausmeltin TSL-teknologia täydentää Outotecin sulatusteknologiavalikoimaa. Outotec toimittaa kuparin ja nikkelin liekkisulatusteknologiaa suuriin laitoksiin, kun taas Ausmeltin TSL metodi sopii pienistä keskisuuriin laitoksiin

sekä muille raaka-aineille, kuten raudalle, sinkille, lyijylle, tinarikasteelle, sinkkisakoille sekä sivutuotteisiin ja poisteisiin. Teknologian avulla on myös mahdollista saada talteen arvokkaat metallit sivutuotteista.

Outotec ja Eesti Energia perustivat heinäkuussa yhteisyrityksen, joka kaupallistaa uutta ympäristön kannalta kestävää öljyliusketeknologiaa sekä omistaa uuteen Enefit-teknologiaan liittyvät teollisoikeudet. Eesti Energia omistaa 60 % yhteisyrityksestä ja Outotec loput 40 %.

Helmikuussa Outotec ja ruotsalainen Skellefteå Kraft AB sopivat GreenExergy AB -yhteisyrityksen perustamisesta. Yritys keskittyy metsän hakkuutähteiden ja saha-teollisuuden sahausjätteitä hyödyntävien menetelmien kehittämiseen, markkinointiin ja toimittamiseen bioenergiavoimalaitoksille. Outotecin omistusosuus yhteisyrityksestä on 45 % ja Skellefteå Kraftin osuus 33 %. Lisäksi kolme muuta ruotsalaisyritystä omistaa siitä kukin pienen osuuden.

Toukokuussa Outotec sopi suomalaisen Real Time Systems Oy:n kanssa yhteistyöstä uuden sukupolven mittaus- ja säätöjärjestelmän kehittämisessä sähköuneille, joita terästehtaatta käyttävät kierrätysteräksen sulattamiseen. Outotec rahoittaa kehitystyötä Real Time Systems Oy:n vähemmistöosakkaana ja Outotecillä on osto-optio koko yhtiöön.

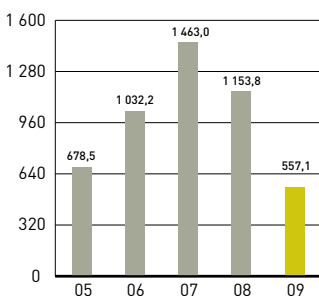
Tutkimus ja teknologian kehitys

Vuonna 2009 Outotecin tutkimus- ja kehityskustannukset olivat 20,5 miljoonaa euroa (2008: 20,2 milj. euroa) eli 2,3 % liikevaihdosta (2008: 1,7 %). Outotec jätti 56 uutta patenttihakemusta (2008: 45), ja sille myönnettiin 286 uutta kansallista patenttia (2008: 277).

Öljyliuskeen polttoon liittyviä kokeita tehtiin vuoden 2009 alkupuolella Outotecin Frankfurtin-tutkimuskeskuksessa. Tutkimukset olivat osa Viron Narvaan rakennettavan liuskeöljyn tuotantolaitoksen perussuunnittelua. Heinäkuussa Outotec julkaisi 110 miljoonan euron sopimuksen öljyliusketta

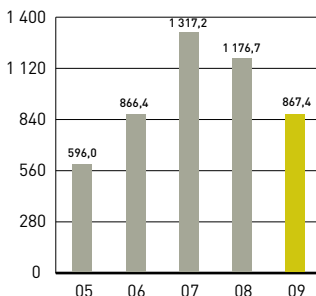
Tilaukset

milj. EUR



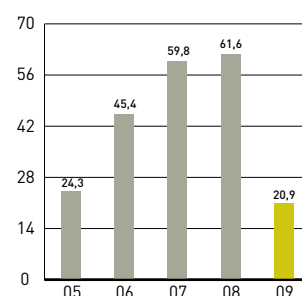
Tilaukanta

milj. EUR



Sijoitetun pääoman tuotto

%



raaka-aineena käyttävän öljyntuotantolaitoksen rakentamisesta.

Tammikuussa Outotec toi markkinoille uuden OKTOP®-reaktoriperheen. Aiemmin Outotec suunnitteli kaikki reaktorit yksilöllisesti, kun taas uudet OKTOP®-reaktorit rakennetaan moduuleista, jotka räätälöidään parhaan saannin varmistamiseksi.

Outotecin sopimus Pueblo Viejon kuparintalteenottolaitoksen toimittamisesta on läpimurto Outotecin hydrometallurgisen osaamisen ja Paquesin bioteknologian yhdistämisestä kuparintuotannossa. Prosessissa käytetään uusia Outotec OKTOP®-reaktoreita ja Paques THIOTEQ®-teknologiaa.

Outotec ja Codelco saivat päätökseen TankCell® 300 -vaahdotuskennon testit Chilen Chuquibambassa. Tulokset osoittivat, että metallin saanti on parempaa ja energiankulutus on vähäisempää kuin aiemmassa ratkaisussa.

Outotec käynnisti myös uuden automaattisen Courier® 6i SL -näytteenotto- ja analysointijärjestelmän Australian suurimalla maanalaisella kaivoksella. Järjestelmä on yksi maailman edistyneimmistä mineraalien rikastuksen alalla.

Outotec lanseerasi elokuussa uudenlaiset omaan tuotekehitykseen perustuvat jäähdytystornit, jotka jäähdyttävät tehokkaasti nesteitä prosessilaitoksilla ja niiden ansiosta laitoksen päästöt ovat pienemmät ja jäähdytyskapasiteetti suurempi kuin perinteisillä jäähdytystorneilla.

Teknologiatarjonta laajeni kun GreenExergy-yhteisyritys perustettiin tarjoamaan bioenergian tuotantoon liittyviä teknologioita voimalaitoksille.

Uuden sukupolven mittaus- ja säätöjärjestelmän kehittäminen yhteistyössä Real Time Systems Oy:n kanssa tuo merkittäviä säästöjä terästehtaille, jotka käyttävät sähkö- ja kierrätysteräksen sulattamiseen.

Outotec sitoutui toukokuussa Suomen hallituksen tukemaan Baltic Sea Action Summit -hankkeeseen. Sitoumuksessaan Itämeren tervehtyttämiseksi Outotec keskittyy metalliteollisuuden metallipitoisten pölyjen ja rikkidioksidipäästöjen minimoimiseen sekä metallipitoisten poisteiden vähentämiseen.

Henkilöstö

Outotecillä oli katsauskauden lopussa yhteensä 3 128 työntekijää (31.12.2008: 2 674), joista 562 työntekijää oli Laroxin palveluksessa. Outotecin henkilöstömäärä, ilman Laroxin henkilöstöä, väheni 108 henkilöllä eli 4 %:lla katsauskaudella. Vähenykset koskivat pääasiassa määräaikaisten työntekijöiden sopimuksia Amerikassa, Suomessa ja Australiassa. Toisaalta Outotec on lisännyt henkilöstöään Aasiassa. Vuonna 2009 työntekijöitä oli keskimäärin 2 612

(2008: 2 483). Keskimääräinen henkilöstömäärä kasvoi vertailukaudesta 129 henkilöllä yritysoston, liiketoiminnan kasvun ja aktiivisen vuonna 2008 tapahtuneen rekrytoinnin vuoksi. Määräaikaaisia työntekijöitä oli noin 8 % yrityksen henkilöstöstä.

Outotecillä oli joulukuun 2009 lopussa oman henkilöstön lisäksi sopimustyöntekijöitä, joiden määrä vastasi noin 250 (31.12.2008: 560) täysipäiväistä työntekijää. Sopimustyöntekijöiden määrä vaihtelee projektikannan, projektien käynnistymisen, paikallisten säädösten ja määräysten sekä kausivaihteluiden mukaan.

Palkkojen ja muiden työntekijöille katsauskaudella maksettujen etujen määrä oli 159,5 miljoonaa euroa (2008: 157,7 milj. euroa).

Muutoksia konsernin johdossa

Outotecin hallitus nimitti 4.6.2009 DI Pertti Korhosen, 48, Outotec Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi. Pertti Korhonen siirtyi Outotecin palvelukseen 1.9.2009, aloitti operatiivisena johtajana 1.10.2009 ja otti toimitusjohtajan tehtävät vastaan 1.1.2010. Edellinen toimitusjohtaja Tapani Järvinen jäi eläkkeelle vuoden 2009 lopussa.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Outotecillä on kaksi avainhenkilöille tarkoitettua osakepohjaista kannustinohjelmaa: ensimmäinen, vuosien 2007–2008 kannustinohjelma julkistettiin 23.3.2007 ja toinen, vuosien 2008–2010 kannustinohjelma julkistettiin 3.3.2008.

Vuosien 2007–2008 osakepohjainen kannustinohjelma

Ohjelma alkoi 1.1.2007 ja päättyi 31.12.2008. Avainhenkilöille maksettava palkkio määräytyi yhtiön nettovoitolle ja tilauskannalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Kahden ansaintakauden kokonaispalkkio oli yhteensä 6,5 miljoonaa euroa, mikä jaettiin 202 779:na osakkeena 22 henkilölle vuoden 2009 toisen vuosineljänneksen aikana. Lisäksi maksettiin 3,4 miljoonaa euroa rahana verojen kattamiseksi.

Vuosien 2008–2010 osakepohjainen kannustinohjelma

Kannustinohjelma 2008–2010 koostuu kolmesta ansaintakaudesta: kalenterivuosisista 2008, 2009 ja 2010. Hallitus päättää vuosittain erikseen kullekin henkilölle annettavien palkkioiden enimmäismäärän, ansaintakriteerit ja tavoitteet. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan. Ansaintakausien 2009 ja 2010 aikana kannustinohjelmaan osallistuu noin 60 henkilöä. Palkkio maksetaan osakkeina ja käteismaksuna. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhte päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi henkilön on omistettava ansaitut osakkeet sekä oltava työsuhteessa vähintään kahden vuoden ajan ansaintajakson päättymisestä.

Ansaintakaudelta 2008 jaettiin 14 687 osaketta 33 henkilölle ja maksettiin yhteensä 0,2 miljoonaa euroa rahana verojen kattamiseksi. Henkilöt, jotka kuuluivat ensimmäisen osakepohjaisen kannustinohjelman 2007–2008 piiriin, eivät osallistuneet ansaintakauden 2008 kannustinohjelmaan.

Varsinaisen yhtiökokouksen 2009 päätökset

Outotecin Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 18.3.2009 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilikauden 2008 yhdistellyt tilinpäätökset sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Osinko

Yhtiökokous päätti jakaa osinkoa 1,00 euroa osaketta kohden 31.12.2008 päättyneeltä tilikaudelta. Osingot (yhteensä 42,0 miljoonaa euroa) maksettiin 30.3.2009.

Hallitus

Yhtiökokouksessa hallituksen jäsenten määräksi päätettiin viisi (5), puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien. Carl-Gustaf Bergström, Karri Kaitue, Hannu Linnoinen, Anssi Soila ja Risto Virrankoski valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi kaudeksi,

Henkilöstö maittain	31.12.2009	31.12.2008	Muutos, %
Suomi	1 145	925	23,8
Saksa	472	380	24,2
Muu Eurooppa	283	249	13,7
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	740	758	-2,4
Australia	239	225	6,2
Muu maailma	249	137	81,8
Yhteensä	3 128	2 674	17,0

joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökoukous loppuessa.

Yhtiökokous valitsi uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Risto Virrankosken. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi hallituksen varapuheenjohtajaksi Karri Kaitueen. Lisäksi hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan jäseniksi Carl-Gustaf Bergströmin ja Hannu Linnoisen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana.

Yhtiökokous vahvisti myös seuraavat hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot: puheenjohtajalle 5 000 euroa/kk, muille hallituksen jäsenille 3 000 euroa/kk sekä varapuheenjohtajalle ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle kullekin lisäksi 1 000 euroa/kk. Lisäksi kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kokouskohtaisena palkkiona 500 euroa hallituksen ja valiokuntien kokouksista sekä korvataan hallitustyöstä aiheutuvat suorat kustannukset.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous antoi hallitukselle oikeuden päättää yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta seuraavasti:

- Yhtiö voi ostaa enintään 4 200 000 omaa osaketta vapaalla omalla pääomalla ja poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakkeisiin edellyttäen, että yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä ei ylitä kymmentä (10) prosenttia yhtiön koko osakekannasta.

- Osakkeet tulee hankkia julkisessa kaupankäynnissä NASDAQ OMX Helsingissä hankintahetken markkinahintaan.

Tätä valtuutusta ei ole käytetty 9.2.2010 mennessä. Tämä valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista seuraavasti:

- Valtuutus sisältää oikeuden laskea liikkeelle uusia osakkeita, luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja antaa osakeyhtiölain 10 luvun 1 pykälän mukaisia erityisiä oikeuksia. Tämä hallitukselle annettu valtuutus ei kuitenkaan oikeuta hallitusta antamaan henkilöstölle optio-oikeuksia kannusteeksi.

- Valtuutukseen sisältyvien liikkeelle lasketavien uusien osakkeiden ja luovutettavien omien osakkeiden kokonaismäärä ei saa olla yli 4 200 000 osaketta.

- Hallitus saa päättää osakeannin ehdot, kuten merkintähinnan määrittämisestä ja lopullisen merkintähinnan, merkintöjen hyväksymisehdot sekä liikkeelle lasketavien osakkeiden jakoperusteet ja lopullisen määrän.

Tämä valtuutus käytettiin Laroxin yritystalon yhteydessä. Osakkeita merkittiin yhteensä 3 780 373 (2 763 419 osaketta joulukuussa 2009 ja 1 016 954 osaketta hel-

mikuussa 2010). Tämä valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mauri Palvi. Tilintarkastajan palkkio maksetaan laskun perusteella.

Varsinainen yhtiökokous päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen pykälää 9 siten, että ilmoitus yhtiökokouksen koollekutsumisesta on annettava viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta.

Osakkeet ja osakepääoma

Outotecin osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (OTE1V). Outotecin osakepääoma 31.12.2009 oli 16,8 miljoonaa euroa, joka jakautuu 44 763 419 osakkeeseen. Kukin osake oikeuttaa osakkeenomistajan yhteen ääneen yhtiön yhtiökokouksessa.

Kaupankäynti, pörssi-arvo ja osakkeenomistajat

Yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskihinta oli katsauskaudella 17,39 euroa, osakkeen suurin noteeraus oli 24,87 euroa ja pienin noteeraus 9,30 euroa. Outotecin osakkeilla käytiin katsauskauden aikana kauppaa yli 107 miljoonalla osakkeella, mikä vastaa 1 850 miljoonaa euroa. Outotecin pörssi-arvo 31.12.2009 oli 1 107 miljoonaa euroa ja viimeisin Outotecin osakkeen noteeraus oli 24,74 euroa. Yhtiöllä ei ollut 31.12.2009 hallussaan omia kaupankäyntitarjoituksessa hankittuja osakkeita.

Outotecillä on sopimus ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi Outotecin rahoittamana hankkinut yhteensä 550 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty taseessa omien osakkeiden hankintana. Katsauskauden lopussa näitä omia osakkeita oli yhteensä 332 534.

Barclays Global Investors UK Holdings Ltd:n omistus alitti 6.5.2009 viiden (5) prosentin rajan Outotecin osakepääomasta ja oli 2 068 377 osaketta, vastaten 4,92 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Barclays Global Investors UK Holdings Ltd:n omistus oli 7.4.2009 ylittänyt viiden (5) prosentin rajan Outotecin osakepääomasta ja oli 2 111 054 osaketta, vastaten 5,02 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä.

Outotecillä oli 15 478 osakkeenomistajaa 31.12.2009 ja kaikkiaan 11:en hallintarekisteriin rekisteröityjen osakkeiden osuus oli 56,6 % kaikista Outotecin osakkeista.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Kansainvälisen toimintaympäristön riskit
Outotecin globaalien liiketoimintaan vaikuttavat monet poliittiset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset olosuhteet. Toiminta kehittyvillä markkinoilla voi aiheuttaa riskejä joita ei ole maissa, joissa on vakiintuneet taloudelliset ja poliittiset järjestelmät. Näiden markkinoiden tulevia liiketoimintaolosuhteita ja mahdollista taloudellista epävakautta on vaikea ennustaa. Nämä markkinaolosuhteet, jotka voivat muuttua nopeasti, saattavat aiheuttaa viivästyksiä saatujen projektitilausten käynnistymisessä, saattaen Outotecin epävakaille markkinoille.

Vientiluottojen kysyntä on pysynyt vilkkaana katsauskaudella. Mahdolliset rajoitteet vientiluottojen ja rahoituksen saatavuudessa sekä muutokset tarjousvaiheen projektien laajuudessa ja hinnoittelussa saattavat pitkittää myyntineuvotteluja entisestään ja lykätä tilausten voimaantumista.

Outotecin liiketoiminnan riskit

Outotecillä on projektien seurantaan järjestelmällisiä riskienhallintamenetelmiä, kuten hankekohtaisten riskien tunnistaminen ja hallinta (Project Risk Identification and Management, PRIMA). Vuoden 2009 lopun riskiarvioinnin yhteydessä kaikki keskeiset osatuloutettavat ja toimituksesta tuloutettavat projektit arvioitiin ja tarvittavat varaukset päivitettiin. Myös lähes valmiit projektit arvioitiin. Lisäksi tehtiin suoritus- ja takuuvaraukset lähes 100 %:n valmiusasteen projekteista sekä mahdolliset projektitappioihin liittyvät varaukset. Projektiriskien kokonaisvarauksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Outotecin liiketoiminnan kansainvälisyydestä johtuen projektitoimituksia on useissa maissa, joissa on erilaiset tulkinnot kansainvälisistä ja paikallisista verolajeista ja säännöksistä, jotka voivat aiheuttaa ylimääräisiä suorita tai epäsuoria veroja Outotecille ja siten alentaa tilikauden voittoa.

Katsauskauden lopussa Outotecin tilauskanta sisälsi keskeytettyjä projekteja noin 70 miljoonan euron arvosta. Jotkut keskeytyneet projektit saattavat peruuntua tai niistä neuvotellaan uudestaan. Markkinatilanteesta riippumatta projektiluonteisessa liiketoiminnassa on aina riski projektien viivästyimisestä.

Yrityskaupat ovat keskeinen osa Outotecin kasvustrategiaa ja niihin liittyy riski, että arvioituja synergiaetuja ei saavuteta suunnitelman mukaisesti.

Joulukuussa Outotec, Nordea ja Bagfas saavuttivat lopullisen sopimuksen Sveitsin välimesmenettelyssä ja vastaavissa julkisissa oikeudenkäynneissä Turkissa ja Suomessa. Sopimukseen viitaten kaikki avoinna

olevat vaateet mitätöitiin ja Nordea maksoi 0,9 miljoonan euroa Bagfasille aikaisemman 3,4 miljoonan euron pankkitakauksen lisäksi. Luottosopimuksen mukaan Outotec oli vastuussa Nordean Bagfasille suorittamista maksuista. Sopimuksen lopputuloksella ei ollut vaikutusta Outotecin tulokseen.

Outotec on edelleen osallisena muutamissa muissa välimiesmenettelyissä ja oikeudenkäynneissä. Outotecin johto uskoo, että tapaukset ja niiden tulokset eivät vaikuta merkittävästi Outotecin taloudelliseen tulokseen.

Taloudellinen taantuma voi edelleen vähentää Outotecin tuotteiden ja palvelujen kysyntää. Outotecin joihinkin teknologioihin liittyy lisenssimaksuja ja näitä teknologioita koskevien tilausten puute saattaa heikentää bruttokateprosenttia.

Taloudelliset riskit

Vuoden 2009 aikana Outotecin vastapuolten maksuihin ei liittynyt merkittäviä luotto-tappioita. Jos talouden taantuma jatkuu, vastapuolet saattavat joutua neuvottelemaan joitakin maksuehtoja uudelleen. Lisäksi riskinä on, että Outotecin asiakkaille ja toimittajille tulee rahoitusvaikeuksia, ja rahoituksen puuttuessa ne voivat ajautua konkurssiin, mikä saattaa aiheuttaa tappioita myös Outotecille.

Yli puolet Outotecin kokonaisrahavirrasta syntyy euromääräisenä ja loput eri valuuttoina, pääasiassa Yhdysvaltain dollareina, Australian dollareina, Brasilian realeina, Kanadan dollareina ja Etelä-Afrikan randeina. Uusissa projekteissa valuutan painoarvo voi vaihdella merkittävästi, mutta lähes kaikki rahavirrat lyhyellä ja pitkällä aikajaksolla suojataan termeineillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat lyhyellä aikavälillä aiheuttaa liikevoiton vaihteluita. Ennustetut ja todennäköiset rahavirrat suojataan harkinnan mukaan erillisten päätösten ja riskianalysien perusteella. Suojauksenkustannukset otetaan huomioon projektien hinnoittelussa.

Outotecin liiketoimintamalli perustuu pääosin saatuihin ennakkomaksuihin ja niiden vakuudeksi annettuihin demand-muotoisiin takauksiin Outotecin käyttämistä rahoituslaitoksista. Muutokset saaduissa ennakkomaksuissa vaikuttavat Outotecin maksuvalmiuteen. Demand-muotoisten takausten määrä on pysynyt suurena. Outotecin likvidit varat on pääosin sijoitettu lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin ja jonkin verran kotimaisiin yritystodistuksiin. Korkotason aleneminen vähentää näistä sijoituksista saatuja korkotuloja.

Markkinanäkymät

Markkinatutkimusten mukaan kaivos- ja metalliteollisuuden investointien odotetaan kasvavan edellisvuodesta, mutta käyttämättöä kapasiteettia on kuitenkin vielä. Suurin osa metallien kulutuksen kasvusta tulee kehittyvistä maista. Kiinan osuus vuoden 2010 kasvusta odotetaan olevan lähes 50 %. Myös Intia jatkaa infrastruktuurinsa kehittämistä hyödyntämällä suuria luonnonvarojaan.

Kysyntä on lisääntynyt kaivoksilla metallienjalostusketjun alkupäässä. Useiden tarjousvaiheessa olevien hankkeiden arvioidaan päätyvän tilauksiksi vuonna 2010 tai myöhemmin, mikä on teollisuuden normaalin käytännön mukaista valmisteltaessa uusia projekteja.

Kaivoksilla ja metallurgisilla laitoksilla tarvitaan jatkuvasti uudistuksia ja tuotannon tehostamista sekä energiatehokkaita ja ympäristöstä säästäviä teknologioita, laitteita ja erilaisia palveluja. Kun malmien metallipitoisuus laskee, tarvitaan enemmän rikastuskapasiteettia. Lisäksi vaikeasti hyödynnettävät malmiot vaativat uusia tai ajanmukaisempia ratkaisuja, joiden avulla tuotanto on taloudellisesti kannattavaa ja metallien saanti parempaa. Nämä edellä mainitut asiat lisäävät Outotecin kasvumahdollisuuksia.

Outotecin uudet markkinat sisältävät vaihtoehtoisten energialähteiden, kuten öljyliuskeen ja öljyhiekan, hyödyntämisen ja teollisuusvesien käsittelyn. Maailman hyödynnettävissä olevat öljyliuskevarat ovat moninkertaiset perinteisiin öljyvaroihin verrattuna. Suuria öljyliuske-esiintymiä on Yhdysvalloissa, Brasiliassa, Kiinassa, Jordaniassa, Venäjällä ja Virossa. Outotec tarjoaa ratkaisuja öljyliuskeen ja bioenergian tuotantoon vuonna 2009 perustamiensa yhteisyritysten kautta.

Outotecin teknologioita voidaan hyödyntää myös materiaalien kierrätyksessä ja kemian teollisuudessa.

Tulosohjeistus vuodelle 2010

Liiketoiminnan jälkisyklisyyden ja vuoden 2009 alhaisen tilauskertymän vuoksi vuosi 2010 tulee olemaan haasteellinen. Johto uskoo tilaushankinnan kuitenkin vilkastuvan kuluvana vuonna.

Johto arvioi, että vuonna 2010:

- liikevaihto tulee kasvamaan noin 1 miljardiin euroon sisältäen Laroxin ja Ausmeltin yritysostot ja
- liikevoitto tulee pysymään samalla tasolla kuin vuonna 2009, poislukien liiketoimin-

nan uudelleenjärjestelyihin ja integraatioon liittyvät kertaluonteiset kuluvaraukset, jotka arvioidaan kirjattavan vuoden 2010 ensimmäisen vuosipuoliskon tulokseen.

Liikevoittoon vaikuttavat valuuttakurssit, tuotevalikoima, uusien tilausten ajoitus ja projektien valmistumisajankohta.

Hallituksen ehdotus voiton jakamiseksi

Outotecin hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että Outotec Oyj:n voitonjakoon 31.12.2009 käytettävissä olevista varoista maksetaan 0,70 euron osakekohtainen osinko ja että kaikki jäljellä olevat voitonjakoon käytettävissä olevat varat kerrytetään voittovaroiksi. Osingon ehdotettu täsmäytyspäivä on 23.3.2010, ja osinko maksetaan 8.4.2010.

Tilinpäätökset 31.12.2009 osoittavat, että emoyhtiön voitonjakoon käytettävissä olevat varat ovat yhteensä 200,1 miljoonaa euroa. Ehdotettu osinko on 76 % konsernin tilikauden 2009 voitosta.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena, joka on saatavilla Outotecin internet-sivuilla.

Espoossa 9.2.2010

Outotec Oyj
Hallitus

Risto Virrankoski, puheenjohtaja
Karri Kaitue, varapuheenjohtaja
Carl-Gustaf Bergström
Hannu Linnoinen
Anssi Soila

Pertti Korhonen, toimitusjohtaja

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. EUR	Liitetieto	2009	2008
Liikevaihto	3, 5	877,7	1 217,9
Hankinnan ja valmistuksen kulut	8	-687,5	-956,2
Bruttokate		190,1	261,7
Muut tuotot	6	4,1	0,9
Myynnin ja markkinoinnin kulut	8	-56,5	-48,0
Hallinnon kulut	8	-54,6	-55,1
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	8	-20,5	-20,2
Muut kulut	7	-3,9	-19,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	16	-0,2	-
Liikevoitto		58,6	120,2
Rahoitustuotot	11	6,0	17,0
Rahoituskulut	11	-4,4	-4,1
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot	11	0,6	3,2
Rahoitustuotot ja -kulut		2,2	16,1
Voitto ennen veroja		60,9	136,3
Tuloverot	12	-18,6	-42,4
Tilikauden voitto		42,3	93,9
Muut laajan tuloksen erät			
Ulkomaisen yksikön tilinpäätöksen muuntamisesta johtuvat voitot ja tappiot		19,5	-21,7
Kauden aikana kirjatut voitot ja tappiot rahavirran suojauksista		2,7	-12,6
Tuloverot liittyen rahavirran suojauksiin		-0,3	3,1
Kauden aikana kirjatut voitot ja tappiot myytävissä olevista sijoituksista		2,4	-2,1
Tuloverot liittyen myytävissä oleviin sijoituksiin		-0,0	-
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		24,3	-33,3
Tilikauden laaja tulos		66,6	60,6
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		42,3	94,0
Vähemmistölle		-	-0,0
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		66,6	60,6
Vähemmistölle		-	-0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Osakekohtainen tulos, EUR	13	1,01	2,25
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR		1,01	2,25

Konsernitase

milj. EUR	Liitetieto	31.12.2009	31.12.2008
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	14	170,2	81,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	52,1	29,5
Osuudet osakkuusyhtiöissä	16	10,9	0,1
Myytäviksi olevat sijoitukset ¹⁾	17	4,0	0,5
Johdannaisinstrumentit	19	0,1	1,2
Laskennalliset verosaamiset	12	25,8	20,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21		
Korolliset ¹⁾		1,1	-
Korottomat		0,3	0,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		264,6	132,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	93,2	87,7
Johdannaisinstrumentit	19	5,9	10,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21		
Korolliset ¹⁾		0,7	0,4
Korottomat		286,7	312,6
Rahavarat ¹⁾	22	258,5	317,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä		645,0	729,1
VARAT YHTEENSÄ		909,6	861,8

¹⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Konsernitase

milj. EUR	Liitetieto	31.12.2009	31.12.2008
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		16,8	16,8
Ylikurssirahasto		20,2	20,2
Omat osakkeet		-4,6	-9,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		63,4	-
Muut rahastot		0,3	-3,6
Edellisten tilikausien voitto		176,6	108,5
Tilikauden voitto		42,3	94,0
		315,0	226,4
Vähemmistöosuus		27,4	-
Oma pääoma yhteensä	23	342,4	226,4
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	26	41,2	2,6
Johdannaisinstrumentit	19	0,0	5,3
Laskennalliset verovelat	12	49,0	33,3
Eläkevelvoitteet	24	24,7	23,2
Varaukset	25	22,4	11,0
Ostovelat ja muut velat	27	2,2	1,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä		139,4	76,9
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	26	32,0	1,5
Johdannaisinstrumentit	19	7,9	19,2
Kauden verotettavaan tuloon perustettavat verovelat		10,7	17,7
Varaukset	25	22,3	24,3
Ostovelat ja muut velat	27	354,9	495,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		427,8	558,4
Velat yhteensä		567,2	635,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		909,6	861,8

¹⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. EUR	Liitetieto	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		42,3	93,9
Oikaisut			
Verot	12	18,6	42,4
Poistot	14, 15	12,1	11,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	16	0,2	-
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	6, 7	0,1	-0,2
Korkotuotot	11	-5,9	-16,7
Korkokulut	11	0,7	0,3
Muut oikaisut		7,8	-12,3
		33,5	24,6
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten vähennys (+) ja lisäys (-)		105,2	-127,6
Vaihto-omaisuuden vähennys		23,6	22,7
Ostovelkojen ja muiden velkojen vähennys (-) ja lisäys (+)		-205,5	106,1
Varausten lisäys		1,6	6,8
		-75,0	7,9
Saadut korot		6,1	17,2
Maksetut korot		-0,7	-0,4
Maksetut verot		-34,9	-36,6
Liiketoiminnan nettorahavirta		-28,8	106,6
Investointien rahavirrat			
Osakkuusyhtiöosakkeiden hankinta	16	-10,4	-
Tytäryhtiöiden hankinta	4	-1,9	-7,6
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	17	-0,2	-0,1
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	15	-10,4	-10,9
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	14	-6,5	-4,1
Osakkuusyhtiöosakkeiden myynti	16	-	0,3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	15	-0,2	0,4
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	14	0,3	0,1
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		-0,2	0,0
Investointien nettorahavirta		-29,5	-22,1
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+) ja takaisinmaksut (-)		30,3	0,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		1,7	1,1
Omien osakkeiden hankinta		-3,3	-9,4
Maksetut osingot		-42,0	-39,9
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-0,6	-0,0
Muu rahoituksen rahavirta		0,5	0,8
Rahoituksen nettorahavirta		-13,4	-47,3
Rahavarojen nettomuutos		-71,7	37,3
Rahavarat tilikauden alussa		317,8	291,0
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		12,5	-10,5
Rahavarojen nettomuutos		-71,7	37,3
Rahavarat tilikauden lopussa	22	258,5	317,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osak- keet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kumula- tiiviset muunto- erot	Ker- tyneet voitto- varat	Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008	16,8	20,2	0,2	7,9	-	-	5,7	164,0	0,1	214,8
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-39,9	-	-39,9
Omien osakkeiden hankinta ¹⁾	-	-	-	-	-9,4	-	-	-	-	-9,4
Osakeperusteiset maksut:										
vastaanotettujen palveluiden arvo	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1
Vähemmistön hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-11,6	-	-	-21,7	94,0	-0,0	60,6
Muut muutokset	-	-	-0,0	-	-	-	-	0,2	-	0,2
Oma pääoma 31.12.2008	16,8	20,2	0,1	-3,7	-9,4	-	-16,0	218,5	-	226,4
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-42,0	-	-42,0
Osakeanti	-	-	-	-	-	63,4	-	-	-	63,4
Omien osakkeiden hankinta ¹⁾	-	-	-	-	-3,3	-	-	-	-	-3,3
Omien osakkeiden siirto osake- palkkiojärjestelmään kuuluville	-	-	-	-	8,1	-	-	-4,8	-	3,3
Osakeperusteiset maksut:										
vastaanotettujen palveluiden arvo	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	4,8	-	-	19,5	42,3	-	66,6
Larox-konsernin hankintaan liittyvä vähemmistö	-	-	-	-	-	-	-	-	27,4	27,4
Muut muutokset	-	-	0,2	-	-	-	-	0,4	-	0,6
Oma pääoma 31.12.2009	16,8	20,2	0,3	1,1	-4,6	63,4	3,5	214,3	27,4	342,4

¹⁾ Outotecilla on sopimus ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi, Outotecin rahoittamana hankkinut vuoden 2009 aikana 285 000 Outotecin osaketta (2008: 265 000), jotka on esitetty Outotecin omassa pääomassa omien osakkeiden hankintana.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Perustiedot

Outotec Oyj ("Yhtiö" tai "Emoyhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Emoyhtiö Outotec Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 2006 lähtien.

Outotec on maailman johtava teknologioiden ja palvelujen tarjoaja kaivos- ja metalliteollisuudelle. Yhtiö hyödyntää laaja-alaista kokemustaan ja edistynyttä prosessiasiantuntemustaan toimittamalla rikastamoja ja metallurgisia laitoksia, laitteistoja ja palveluja perustuen pääasiassa omaan tuotekehitykseen perustuviin teknologioihin. Outotec toimii läheisessä yhteistyössä asiakkaitensa kanssa ja toimittaa ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ratkaisuja.

Outotecin ja sen tytäryhtiöiden (yhdessä "Konserni" ja "Outotec") liiketoiminta on jaettu neljään divisioonaan: Minerals Processing, Base Metals, Metals Processing ja Larox. Vuoden lopussa Outotec oli hankkinut 70,5 % Larox Oyj:n osakkeista ja tehnyt julkisen ostotarjouksen jäljellä olevista Laroxin osakkeista (22.1.2010 päättyneen julkisen ostotarjouksen tuloksena Outotecin omistusosuus oli 98,5 % kaikista Laroxin osakkeista). Larox on neste- ja kiintoaineenerotuksen prosessiratkaisujen kehittäjä ja maailmanlaajuinen toimittaja, jonka teollisuussuodattimia käytetään pääosin kaivos- ja metallurgisen teollisuuden sekä kemianteollisuuden sovelluksissa. Larox on esitetty omana divisioonanaan tilikaudelta 2009. Outotecin Muut liiketoiminnat sisältävät prosessilaitteiden valmistuksen Outotec Turula Oy:ssä, Outotec Research Oy:n tarjoamat tutkimus ja teknologiankehityspalvelut sekä Outotec Auburnin teollisuudelle tarjomat huolto- ja kunnossapitopalvelut. Outotec työllisti 3 128 henkilöä 23 maassa ja sen liikevaihto vuonna 2009 oli 877,7 miljoonaa euroa.

Jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.outotec.com.

2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laatimisperusteet

Outotecin konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS ja IFRS -standardeja sekä SIC ja IFRIC -tulkintoja, jotka ovat olleet voimassa 31.12.2009. Konsernitilinpäätöksen

liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa tai liitetiedoissa ole muuta kerrottua.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen 2009-2010

Outotec on soveltanut vuoden 2009 alusta lähtien seuraavia muutettuja standardeja:

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Standardin muutoksella on tarkoitus erotella omassa pääomassa tapahtuvat muutokset omistajien kanssa käytyihin liiketoimiin ja muihin oman pääoman muutoksiin. Standardin muutoksella on vaikutusta osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen esittämiseen.
- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. Standardin muutokset ovat lisänneet konsernin vuositilinpäätöksessä esitettävien tietojen määrää rahoitusinstrumenttien käypien arvojen sekä maksuvalmuisriskiä esittävien tietojen osalta.
- IFRS 8 Toimintasegmentit. Standardin muutoksella pyritään noudattamaan segmenttien tuloksen raportoinnissa johdon lähestymistapaa. Standardin käyttöönotto ei ole muuttanut konsernin raportoitavia toimintasegmenttejä, sillä jo konsernin aiemmin esittämä segmentti-informaatio perustui johdon sisäiseen raportointiin. Standardin käyttöönotolla on vaikutusta lähinnä segmentti-informaation liitetietoihin.
- IFRS standardien vuosittaiset muutokset.

Lisäksi Outotec on soveltanut vuoden 2009 alusta lähtien seuraavia muutettuja standardeja ja tulkintaa, joilla ei ole vaikutusta konsernin osavuosikatsauksiin tai tilinpäätökseen:

- IFRS 2 Osakeperusteiset maksut – Oikeuden syntymisehdot ja peruutukset.
- IAS 23 Vieraan pääoman menot.
- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 Tilinpäätösten esittäminen – Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkauksessa syntyvät velvoitteet.
- IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat.
- IFRIC 15 Kiinteistöjen rakentamissopimukset.
- IFRIC 16 Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset.
- IFRIC 17 Muina kuin käteisvaroina omistajille jaettavat varat.

Outotec arvioi seuraavien standardien käyttöönoton vaikutukset ja alkaa soveltaa uusia standardeja 1.1.2010 alkavalla tilikaudella:

- IFRS 2 Osakeperusteiset maksut – Käteisvaroina maksettavat konsernin osakeperusteiset liiketoimet (voimassa 1.1.2010 alkavilla tilikausilla). Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit – Kirjaaminen ja arvostaminen (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRS standardien vuosittaiset muutokset. EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää johdolta arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, pitkäaikaisten hankkeiden tuloutusta, tuloveroja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia. Arvioiden perusteita on kuvattu tarkemmin näissä laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen asianomaisten liitetietojen yhteydessä. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Outotec Oyj:n, ja kaikki sen tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Osakkuusyhtiöt, joissa Outotecin osuus äänimäärästä on 20-50 % ja joissa Outotecillä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos Outotecin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää osakkuusyhtiön kirja-arvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöihin liittyen. Osuus osakkuusyhtiössä sisältää osakkuusyhtiön tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset

muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyhtiöön. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty omana eränä liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus kyseisten yhtiöiden muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyhtiöillä ei ole ollut tällaisia eräitä tilikausilla 2008 tai 2009.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat, velat ja vastuusitoumukset arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvo on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Liikearvoista ei tehdä poistoja vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu yhdistettyjen tilinpäätösten laadinnassa. Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakaantuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja vähemmistölle esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä.

Vähemmistöosuus on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eränä omassa pääomassa.

Konsernitilinpäätöksessä kurssierot, jotka syntyvät ulkomaalaisiin yhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten sekä lainojen ja muiden tällaisten sijoitusten suojaukseksi määrättyjen valuuttainstrumenttien muuntamisesta, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränä omassa pääomassa. Ulkomaisten yhtiöiden hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränä omassa pääomassa.

Toimintasegmentit

Toimintasegmentti määritellään yrityksessä olevaksi osaksi, joka tuottaa yksittäisiä tuotteita tai palveluja joihin liittyvät riskit ja kannattavuus eroavat muiden toimintasegmenttien riskeistä ja kannattavuudesta. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatioon ja johtamisrakenteeseen.

IFRS 8 standardin käyttöönotto ei ole muuttanut konsernin raportoitavia toimintasegmenttejä, sillä jo konsernin aiemmin esittämä segmentti-informaatio perustui johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat olleet ja ovat edelleen IFRS-standardien mukaiset. Kon-

sernin taloudellinen raportointi on organisoitu vastaavasti. Outotecin toimintasegmentit ovat Minerals Processing, Base Metals, Metals Processing ja Larox. Lisäksi Outotecin raportoitaviin segmentteihin kuuluu Muut liiketoiminnot. Maantieteellinen informaatio perustuu yhtiön liiketoiminnan sijainnin ja myynnin kohdistumisen mukaiseen jakoon ja on seuraava: Suomi, Saksa, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Etelä-Amerikka, Australia ja Oseania, Aasia sekä Afrikka.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Kunkin tilinpäätökseen sisältyvän yhtiön erät kirjataan käyttäen sitä valuuttaa, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta. Konserniyhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi käyttäen raportointikauden päättämispäivän kurssia. Korollisten velkojen ja saamisten sekä niihin liittyvien johdannaisien kurssierot on esitetty rahoitustuotoissa ja kuluissa. Muiden rahoitusinstrumenttien kurssierot on esitetty liikevoiton yläpuolella myynnin ja ostojen kurssieroissa tai muissa tuotoissa ja kuluissa. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa niiden konserniyhtiöiden, joiden toiminta- ja esittämismuutoksia ei ole euro, laajan tuloslaskelman erät ja rahavirrat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja taseet raportointikauden päättämispäivän kurssilla. Tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdolla roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiasiallista määräysvaltaa myyntiin tavaroihin. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tuotot pitkäaikaishankkeista tuloutetaan valmistusasteen mukaan silloin, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Lopputulos on luotettavasti mitattavissa, kun sopimuksesta odotettavissa olevat myynnit ja kustannukset sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun

on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Mikäli projektin lopputulosta ei pystytä luotettavasti mittaamaan, kirjataan tuotteita vain siihen määrän asti kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti saatavissa.

Valmistusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonais-kustannuksista eli cost-to-cost -menetelmällä. Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevista myynneistä ja kustannuksista, sekä projektin etenemisen luotettavaan mittaukseen. Tuloutettua myyntiä ja tulosta muutetaan, jos arviot projektin lopputuloksesta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä tilikaudella, jolloin muutos ensi kertaa on tiedossa ja arvioitavissa. Sopimuksesta odotettavissa oleva tappio kirjataan välittömästi kuluksi.

Kaikkiin meneillään oleviin osatulotettaviin projekteihin liittyvät riskit arvioidaan ja tarvittavat varaukset päivitetään. Projekteille, joiden valmistumisaste on lähes 100 %, arvioidaan ja tehdään suorituskaus- ja takuuvaraukset, mahdolliset projektitappioihin liittyvät varaukset sekä projektikustannusten kuluvaraukset. Myös uusiin kaupallistettuihin tuotteisiin liittyvät riskien laadut ja määrät arvioidaan ja tarvittavat varaukset tehdään.

Lisensituotot kirjataan suoriteperiaatteella teknologian siirtosopimusten mukaisesti.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Kehitystoiminnan kulut aktivoidaan kuitenkin tiettyjen kaupalliseen ja tekniseen toteuttavuuteen liittyvien kriteerien täytyessä. Tällaisten sisäisesti aikaansaatuun aineettomien hyödykkeiden hankintamenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia. Hankintamenomallin mukaisesti alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke merkitään taseeseen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon. Sisäisesti aikaansaatuun aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 10 vuodessa. Poistamattomien aktivoitujen kehitysmenojen, joiden kirjanpitoarvon katsotaan olevan niistä kerryttävissä olevaa rahamäärää korkeampi, kirjataan välittömästi kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Konsernin tuloveroihin kirjataan yhtiöiden tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutos. Mikäli laskennallinen vero kirjataan erästä, joka liittyy suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin, kirjaan myös laskennallinen vero kyseisiin eriin. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään laajassa tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät projektien osatulo- tulksesta ja projektivaroista, kauppahinnan allokoinnista, vahvistetuista tappioista, aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, varojen ja johdannaisoimusten arvostusvoitoista ja tappioista sekä muista vähennyskelpoisista tai veronalaisista tilapäisistä eroista. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä käypiin arvoihin arvostettujen hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettoarvon erotuksena. Liikearvoista ei tehdä poistoja vaan niitä testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyritysoitoituksen arvoon.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, aktivoituneet tuotekehitysmenot, patentit, tekijän-oikeudet, lisenssit sekä ohjelmistot. Yritysten yhteenliittymissä hankitut aineettomat oikeudet arvostetaan käypään arvoon. Ohjelmistoprojektien kehitysmenot aktivoidaan kuitenkin aineettomiin hyödykkeisiin, jos ne liittyvät välittömästi yksilöityyn tietokoneohjelmaan. Tällaisen tietokoneohjelman tulee tuottaa konsernille todennäköistä taloudellista hyötyä, joka ylittää yhtä vuotta pidemmän ajan kuluessa syntyneet kustannukset. Välittömiin kuluihin sisältyvät ohjelmien kehitykseen liittyvät henkilöstökulut sekä vastaavat osuudet yleiskustannuksista. Aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidut ohjelmistojen kehityskustannukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti.

Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:	
Aineettomat oikeudet	3 - 10 vuotta
Ohjelmistot	3 - 10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyritysten hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyödykkeiden taloudellisiin pitoaikoihin. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	5–20 vuotta
Tuotekehitykseen käytetyt laitteet	3-10 vuotta
Maa-alueista ei tehdä poistoa.	

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikojen muutetaan vastaavasti. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi. Uudistus- ja parannushankkeet poistetaan tasapoistoin niiden odotetun taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät laajassa tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan laajaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla ne tulevat kirjatuiksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tuloutetaan omaisuuden taloudellisen käyttöajan aikana. Taseessa nämä investointiavustukset vähennetään asianomaisen käyttöomaisuushyödykkeen arvosta.

Arvonalentumiset

Omaisuuden tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Liikearvot ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vähintään kerran vuodessa. Arvonalentumisen arviointia varten

konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalennuksena kirjataan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettorahavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalennuksen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan johtaa korkeampaan kirja-arvoon, kuin mitä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu. Liike-arvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing -sopimuksiksi. Rahoitusleasing -sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraoikeuden käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokratuotot rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan laajaan tuloslaskelmaan leasingsovimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruisen korkoprosentti. Rahoitusleasing -sopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko taloudellisen vaikutusaikana tai sitä lyhyemmän leasingsovimuksen keston mukaan. Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään laajaan tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit ryhmitellään lainoihin ja muihin saamiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, jaksotettavaan hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Osakesijoitukset luokitellaan myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Sijoitukset korkoarvopapereihin ja vaihtovelkakirjalainat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Likvidit rahamarkkinasijoitukset, joiden maturiteetti

on korkeintaan kolme kuukautta, luokitellaan rahavaroihin.

Yritysten tulee uusien IFRS 7 standardin vaatimusten perusteella luokitella käypään arvoon arvostettavat instrumenttinsa seuraavan käyvän arvon hierarkian mukaan:

- Taso 1 - instrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta
- Taso 2 - instrumentit, jotka on arvostettu arvostustekniikalla, jonka kaikki merkittävät syöttötiedot perustuvat julkiseen, havaittavaan markkinainformaatioon
- Taso 3 - instrumentit, jotka on arvostettu arvostustekniikalla, jonka kaikki merkittävät syöttötiedot eivät perustu julkiseen, havaittavaan markkinainformaatioon.

Myytävässä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja ja soveltuvia arvonmääritysmalleja. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenoan arvonalennuksilla vähennettyinä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa verovaikutuksella vähennettynä. Kun tällainen omaisuuserä myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomas-ta tulosvaikutteisiksi luokittelun oikaisuna rahoituseriin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalennukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä ja lähtökohtaisesti ne myöhemmin arvostetaan käypään arvoon.

Lainat ja muut saamiset sekä kaikki rahoitusvelat, paitsi johdannaiset, kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoan käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiokulut sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoan. Lainasaamisten osalta arvioidaan tarve arvonalentumiskirjauksiin, jotka toteutuessaan vähennetään hankintamenoa. Arvonalentumiskirjauksen edellytyksenä on oltava perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan saamista takaisin alkuperäisin ehdoin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan kaupantekopäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Kaikki johdannaiset, mukaan lukien kytkeydyt johdannaiset, kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Valuuttatermiinien ja valuuttavaihtosopimusten käyvät arvot

määritellään diskonttaamalla tulevaisuuden nimellismääräiset kassavirrat vastaavilla koroilla ja muuntamalla näin saadut diskontatut kassavirrat spot-kursseilla perusvaluutan määrisiksi. Valuuttopoptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmääritysmalleilla.

Pääosa Outotecin johdannaissopimuksista suojaa alla olevia liiketapahtumia, vaikka ne eivät täytä IAS 39 standardin mukaisia suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä. Tällaisten johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi laajaan tuloslaskelmaan liikevoiton yläpuolelle muihin tuottoihin ja kuluihin. Silloin kun johdannainen on merkitty liittyväksi rahoitustoimintaan, sen tulosvaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Suojauslaskennan tehokkuus testataan ja dokumentoidaan IAS 39 standardin mukaisesti niiden projektien osalta, jotka ovat suojauslaskennan piirissä. Suojauslaskennan tulokset jaksotetaan laajaan tuloslaskelmaan samoille kausille kuin projektitulot. Suojatut rahavirrat ovat pääosin asiakkaiden ennakkomaksuja, jotka kirjataan laajaan tuloslaskelmaan tuloiksi valmistusasteen mukaisesti. Suojauslaskennan tulosta vastaava osuus on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan liikevaihdon oikaisuksi ja lopuosa on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausrahastoon kirjatut erät sisältävät myös niiden ennakkomaksujen realisoituneita suojaustuloksia vastaavan osuuden, jotka on jo suoritettu mutta joita ei vielä ole kirjattu laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikkiin omaan pääomaan kirjattaviin käyvän arvon muutoksiin tehdään lisäksi soveltuvat vero-oikaisut.

Vastuusitoumukset

Pitkäaikaisten toimitussopimusten yhteydessä Outotec Oyj on antanut kaupallisia takauksia varten muun muassa asiakkaiden maksamien ennakkomaksujen vakuudeksi tai vastavakuudeksi, kun kyse on pankkien antamista kaupallisista takauksista asiakkaalle tai paikallisten tytäryhtiöiden rahoitustarpeista. Takauksia on myös annettu muiden sopimusveloitteiden vakuudeksi. Lisäksi Larox-konserni on antanut kiinnityksiä rahoituksen vakuudeksi.

Annetut takaukset ja muut takaukset on esitetty tilinpäätöksen vastuusitoumukset liitetiedoissa.

Annetuista takauksista vapaudutaan sitä mukaa kuin myynti- ja takaussopimuksessa asiasta tapauskohtaisesti sovitaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoan tai sitä alempaan nettorealisoituarvoon. Hankintameno määritetään painotettua keskihinn-

tamenetelmää tai FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoan sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettoaralisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioidulla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista kirjataan arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Omat osakkeet

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine hankintamenoineen on esitetty konsernitiilin päätöksessä oman pääoman vähennyksenä.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun Outotecilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritus-ta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitava. Varaukset voivat liittyä takuuajaisiin tai tappiollisiin projekteihin, toimintojen uudelleenjärjestelyihin, oikeudenkäynteihin, ympäristövelvoitteisiin tai veroriskeihin.

Työsuhde-etuudet

Eläkeveloitteet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus-pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluiksi sen tilikauden laajaan tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Etuus-pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Vakuutusmaattiset voitot ja tappiot kirjataan laajaan

tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana, siltä osin kuin se ylittää 10% järjestelyn etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Outotecillä on kaksi avainhenkilölle tarkoitettua osakepohjaista kannustinohjelmaa. Ensimmäinen, vuosien 2007-2008 kannustinohjelma julkistettiin 23.3.2007 ja toinen, vuosien 2008-2010 kannustinohjelma julkistettiin 3.3.2008.

Vuosien 2007-2008 osakepohjainen kannustinohjelma

Ohjelman ansaintakausi alkoi 1.1.2007 ja se päättyi 31.12.2008. Avainhenkilölle maksettava palkkio määräytyi yhtiön nettovoitolle ja tilauskannalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Kannustinohjelman ehtojen mukaisesti se luokiteltiin työsuhte-etuudeksi ja käsiteltiin IAS 19 standardin mukaisesti.

Vuosien 2008-2010 osakepohjainen kannustinohjelma

Osakepohjainen kannustinohjelma 2008-2010 koostuu kolmesta kalenterivuoden mittaisesta ansaintakaudesta. Hallitus päättää vuosittain erikseen kullekin henkilölle annettavien palkkioiden enimmäismäärän, ansaintakriteerit ja tavoitteet. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan avainhenkilölle. Palkkio maksetaan osakkeina ja käteismaksuna. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhte päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi henkilön on omistettava ansaitut osakkeet sekä oltava työsuhteessa vähintään kahden vuoden ajan ansaintajakson päättymisestä. Koska osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käyvän arvon määrittäminen IFRS 2 standardin mukaisesti.

Osakeperusteisen maksun käypä arvo määritellään päivänä, jolloin järjestelmästä on sovittu yhtiön ja kohderyhmän kesken. Koska henkilö ei ole oikeutettu saamaan osinkoja ansaintajakson aikana, on odotettavissa olevat osingot vähennetty myöntämispäivän osakekursista käypää arvoa määritettäessä. Osakkeina selvitettävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvitettävä maksu vieraaseen pääomaan. Käteisenä selvitettävän maksuosuuden käypää arvoa arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä ansaintajakson päättymiseen asti, ja velan käypä arvo muuttuu täten Outotecin osakkeen hinnan mukaisesti.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta

pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos kunkin kauden painotetulla keskimääräisellä osakemäärällä, jota on oikaistu omien osakkeiden lukumäärällä. Laimennettu osakekohtainen tulos on laskettu ikään kuin optiot olisi käytetty kauden alussa. Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimääräisen lukumäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet. Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos osakkeiden merkintähinta optioilla ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus vain, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää kauden aikana osakkeen merkintähinnan optioilla.

3. Toimintasegmentit

Outotecin liiketoiminta jaetaan toimintasegmentteihin. Toimintasegmentit vastaavat konsernin sisäistä organisaatorakennetta ja sisäistä taloudellista raportointirakennetta. Outotecin toimintasegmentit ovat: Minerals Processing, Base Metals, Metals Processing ja Larox. Outotecin Muut liiketoiminnat sisältävät prosessilaitteiden valmistuksen Outotec Turula Oy:ssä, Outotec Research Oy:n tarjoamat tutkimus- ja teknologiakehityspalvelut sekä Outotec Auburn konsernin teollisuudelle tarjoamat huolto- ja kunnossapitopalvelut.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko yhtiölle yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Minerals Processing

Minerals Processing -divisioona tarjoaa prosesseja ja omaan teknologiaan perustuvia prosessilaitteita jauhatukseen, vaahdotukseen, fysikaaliseen erotteluun ja sakeuttamiseen sekä analyyttoreita ja prosessiautomaatiojärjestelmiä. Divisioona tarjoaa myös kokonaisvaltaisia rikastamoratkaisuja, jotka yhdistävät useita prosessilaitteita ja prosesseja ja perustuvat useiden vuosikymmenten tutkimukseen ja kehitystyöhön Outokummun rikastamoissa ja Outotecin tutkimuskeskuksessa. Minerals Processing -divisioonan toimituksiin kuuluu prosessitekniikan lisäksi sovellus- ja

prosessiosaamista ja metallurgista tietotaitoa laajoihin projekteihin, sekä palveluita, kuten varaosien toimittamista, tuotantolaitoksen huoltoja, tarkastuspalveluja ja muita asiantuntijapalveluja.

Base Metals

Base Metals -divisioona tarjoaa metallurgista prosessitekniikkaa kuparin, nikkelin, sinkin, jalometallien ja ferroseosmetallien tuottajille. Base Metals -divisioona toimittaa teknologi-aansa maailmanlaajuisesti toimien tiiviissä yhteistyössä asiakkaidensa kanssa ja määrittäen näiden liiketoiminnalle kannattavimmat ratkaisut. Base Metals divisioona kehittää uusia teknologioita yhteistyössä avainasiakkaitensa kanssa ja divisioonan syvälinen prosessien asiantuntemus on johtanut useisiin urauurtaviin teknologiakeksintöihin perusmetallien prosessoinnissa.

Metals Processing

Metals Processing -divisioona tarjoaa teknologiaa ja laitteita rautamalmin prosessointiin, bauksiin prosessointiin alumiinioksidiksi ja alumiinin tuotantoon, ilmeniitin prosessointiin synteettiseksi rutiiliksi sekä erilaisten väri-metallirikasteiden pasutukseen ja rikkihapon tuotantoon. Omien teknologioidensa sekä entisen Lurgi Metallurgie GmbH:n pitkän laitosrakentamisesta saadun kokemuksen ansiosta Metals Processing -divisioona kykenee tarjoamaan asiakkailleen laajan valikoiman ratkaisuja teknologiapaketeista kiinteähintaisiin avaimet käteen -laitostoitumuksiin, sekä uusia laitteita että asiakkaiden tehtaiden modernisointeja, laajennuksia ja niitä koskevia tutkimuksia, tarkastuksia ja tuotannon pullonkaulojen poistamista.

Larox

Larox -divisioona on neste- ja kiintoaineenerotuksen prosessiratkaisujen kehittäjä ja maailmanlaajuinen toimittaja, jonka teollisuusuodattimia käytetään pääosin kaivos- ja metallurgisen teollisuuden sekä kemianteollisuuden sovelluksissa. Larox-divisioona muodostui, kun Outotec hankki 21.12.2009 enemmistön Larox Oyj:stä.

Muu liiketoiminta

Outotecin Muut liiketoiminnat sisältävät prosessilaitteiden valmistuksen Outotec Turula Oy:ssä, Outotec Research Oy:n tarjoamat tutkimus- ja teknologiakehityspalvelut sekä Outotec Auburnin teollisuudelle tarjoamat huolto- ja kunnossapitopalvelut.

3.1 Toimintasegmentit

milj. EUR	Minerals Processing	Base Metals	Metals Processing	Larox	Rapor- toitavat segmentit yhteensä	Muut liike- toiminnot	Kohdistamattomat erät	Segment- tien väliset eliminoinnit	Konserni
2009									
Ulkoiset tuotot	336,6	135,3	377,3	-	849,2	28,3	0,1	-	877,7
Segmenttien väliset tuotot	1,6	1,1	1,5	-	4,2	32,1	10,8	-47,1	-
Liikevaihto	338,2	136,4	378,8	-	853,4	60,4	11,0	-47,1	877,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-0,2	-	-0,2	-	-	-	-0,2
Liikevoitto	29,2	8,4	36,0	-	73,6	-1,5	-13,5	-	58,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-	-	-	-	-	-	2,2	-	2,2
Voitto ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-	-	60,9
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	-	-18,6
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	-	-	42,3
Aineellisen ja aineettoman omaisuuden poistot	-1,8	-3,4	-3,7	-	-8,9	-2,6	-0,7	-	-12,1
Korottomat varat	171,4	51,5	173,4	115,3	511,5	39,5	25,7	17,2	593,9
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	10,6	0,3	-	10,9	-	-	-	10,9
Korolliset varat	-	-	-	-	-	-	264,2	-	264,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	-	-	-	-	-	-	14,8	-	14,8
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	25,8	-	25,8
Varat yhteensä	-	-	-	-	-	-	330,5	-	909,6
Korottomat velat	126,9	43,0	249,3	29,9	449,2	9,5	4,1	-28,5	434,3
Korolliset velat	-	-	-	-	-	-	73,2	-	73,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	-	-	-	-	-	10,7	-	10,7
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	49,0	-	49,0
Velat yhteensä	-	-	-	-	-	-	137,0	-	567,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1,8	10,8	6,8	-	19,4	8,0	70,7	-	98,0
2008									
Ulkoiset tuotot	415,7	294,6	493,0	-	1 203,3	14,6	0,1	-	1 217,9
Segmenttien väliset tuotot	4,0	0,7	1,7	-	6,4	41,4	9,3	-57,1	-
Liikevaihto	419,6	295,3	494,7	-	1 209,6	56,0	9,4	-57,1	1 217,9
Liikevoitto	22,5	48,7	61,1	-	132,3	3,9	-16,0	-	120,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-	-	-	-	-	-	16,1	-	16,1
Voitto ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-	-	136,3
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	-	-42,4
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	-	-	93,9
Aineellisen ja aineettoman omaisuuden poistot	-1,5	-4,1	-3,3	-	-8,9	-1,7	-0,5	-	-11,0
Korottomat varat	216,4	73,2	184,1	-	473,7	55,6	48,3	-57,1	520,4
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	-	0,1	-	0,1	-	-	-	0,1
Korolliset varat	-	-	-	-	-	-	318,7	-	318,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	-	-	-	-	-	-	2,7	-	2,7
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	20,0	-	20,0
Varat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-	861,8
Korottomat velat	200,0	82,8	291,6	-	574,4	24,2	39,2	-57,5	580,3
Korolliset velat	-	-	-	-	-	-	4,1	-	4,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	-	-	-	-	-	17,7	-	17,7
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	33,3	-	33,3
Velat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-	635,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2,4	0,5	2,5	-	5,4	15,3	3,2	-	23,9

3.2 Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

milj. EUR	Suomi	Saksa	Muu Eurooppa ¹⁾	Pohjois-Amerikka	Etelä-Amerikka	Australia ja Oseania	Aasia	Afrikka	Alueiden väliset eliminoinnit	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Konserni
2009											
Liikevaihto kohdemaan mukaan ²⁾	58,9	2,3	130,9	41,2	237,1	49,7	280,7	76,8	-	-	877,7
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ³⁾	228,2	329,0	37,3	57,3	117,8	115,4	12,6	46,8	-66,8	-	877,7
Pitkäaikaiset varat ³⁾	146,2	49,3	1,6	12,4	4,8	4,5	0,8	0,9	1,9	10,9	233,6
Käyttöomaisuus-investoinnit ³⁾	83,0	5,4	0,7	0,7	1,1	6,0	0,7	0,3	-	-	98,0
2008											
Liikevaihto kohdemaan mukaan ²⁾	66,1	3,7	211,6	66,7	283,4	93,4	343,8	149,1	-	-	1 217,9
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ³⁾	334,3	385,5	54,8	104,1	161,2	177,6	12,1	67,6	-79,2	-	1 217,9
Pitkäaikaiset varat ³⁾	41,9	45,5	1,6	12,1	3,6	3,9	0,1	0,5	1,6	0,1	111,0
Käyttöomaisuus-investoinnit ³⁾	9,4	1,9	0,4	9,8	0,8	1,3	0,1	0,3	-	-	23,9

¹⁾ Sisältää IVY-maat

²⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti Outotecin ulkopuolelle.

³⁾ Liikevaihto, pitkäaikaiset varat ja investoinnit on esitetty yhtiön sijaintimaan mukaan.

3.3 Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Vuonna 2009 konsernilla ei ollut ulkopuolisia asiakkaita, joilta saadut tuotot olisivat ylittäneet kymmenen prosenttia konsernin liikevaihdosta. Vuonna 2008 konsernin tuotot yhdeltä Metals Processing -segmentin asiakkaalta olivat noin 124,1 miljoonaa, mikä vastasi 10,2 % vuoden 2008 konsernin liikevaihdosta.

4. Liiketoimintojen yhdistäminen

Larox konsernin hankinta

Outotec on toteuttanut Laroxin määräysvallan hankintaan johtavat kaupat suunnatulla osakeannilla 21.12.2009 ja tehnyt pakollisen julkisen ostotarjouksen lopuista Laroxin osakkeista. Hankitut osakkeet vastaavat yhteensä 94,40 prosenttia Laroxin kaikista äänistä ja 70,48 prosenttia Laroxin kaikista osakkeista. Laroxista on tullut osakekauppojen toteuttamisen seurauksena Outotecin tytäryhtiö. Hankitut osakkeet ostotarjouksen päättyessä 21.1.2010, yhdessä Outotecin jo omistamien Laroxin osakkeiden kanssa, edustivat noin 98,5 prosenttia kaikista Laroxin osakkeista ja noin 99,7 prosenttia kaikkien Laroxin osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Larox on nesteen- ja kiintoaineenerotuksen prosessiratkaisujen kehittäjä ja maailmanlaajuinen toimittaja, jonka teollisuussuodattimia käytetään pääosin kaivos- ja metallurgisen teollisuuden sekä kemianteollisuuden sovelluksissa. Larox toimii yli 40 maassa. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Lappeenrannassa ja sillä on tuotantotoimintaa Suomessa ja Kiinassa.

Outotecin ja Laroxin liiketoimintojen yhdistäminen vahvistaa edelleen Outotecin asemaa maailman johtavana kaivos- ja metalliteollisuuden teknologiatarjoajien ja palvelujen toimittajana sekä mahdollistaa Laroxin liiketoiminnan kehittämisen ja kasvun samalla teollisuudenalalla toimivassa kansainvälisessä, taloudellisesti vahvassa teknologiakonsernissa.

Ostettujen Laroxin osakkeiden kauppahinta maksettiin 2 763 419 Outotecin uutena osakkeena, joka vastasi 63,4 miljoonaa euroa. Kauppahintaan sisältyy lisäksi 2 miljoonaa euroa aktivoituja hankintaan liittyviä kustannuksia.

Alla esitetty kauppahinnan allokaatio on alustava, ja lopullinen kauppahinnan allokaatio tullaan täsmentämään vuoden 2010 aikana. Alustavassa kauppahinnan allokaatiossa kauppahintaa on allokoitu aineettomille hyödykkeille kuten teknologioille, tuotemerkeille ja asiakassuhteille.

milj. EUR	Liitetieto	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	14	41,0	17,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	12,9	12,9
Vaihto-omaisuus	20	26,3	22,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	41,0	39,0
Rahavarat	22	1,5	1,5
Varat yhteensä		122,8	93,7
Korolliset velat	26	34,6	34,6
Laskennalliset verovelat	12	8,7	1,7
Ostovelat ja muut velat	27	32,0	32,0
Velat yhteensä		75,3	68,3
Nettovarat		47,6	25,5
Hankintameno		63,4	
Hankintamenoon aktivoitunut transaktiokulut		2,0	
Vähemmistöosuus arvostettuna käypään arvoon		27,4	
Liikearvo	14	45,2	
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		1,5	
Maksetut transaktiokulut 31.12.2009		0,5	
Rahavirtavaikutus		1,0	

Hankitun Larox konsernin liikevaihto vuonna 2009 oli noin 150,2 miljoonaa euroa ja liiketappio noin -1,8 miljoonaa euroa.

Larox konsernin hankinnan vaikutus Outotecin 2009 liikevaihtoon ja tilikauden voittoon

Outotecin liikevaihto 1.1.-31.12.2009 olisi ollut 1 027,9 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 31,8 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutuneen yrityshankinnan yhdistämisen ajankohta olisi ollut 1.1.2009.

Ausmelt Ltd:n hankinta

Outotec omisti 31.12.2009 37,62 prosenttia Australian pörssissä listatusta Ausmelt Ltd:stä ja Outotec on tehnyt julkisen ostotarjouksen hankkiakseen kaikki osakkeet. Outotecista tuli Ausmeltin enemmistöomistaja 18.1.2010. Outotec omistaa 96,42 prosenttia Ausmelt Ltd:stä 8.2.2010. Osakkeiden hankintahinta oli 47,4 miljoonaa Australian dollaria (noin 30,1 milj. euroa). Kauppahintaan sisältyy lisäksi 0,9 miljoonaa euroa aktivoituja hankintaan liittyviä kustannuksia.

Ausmelt kehittää, suunnittelee ja toimittaa pääasiassa TSL (Top Submerged Lance) -sulatusteknologiaa metallien tuotantoon ja teollisuusjätteiden kierätykseen. Ausmeltin liikevaihto sen 30.6.2009¹⁾ päättyneellä tilikaudella oli 18,5 miljoonaa Australian dollaria (noin 10,4 milj. euroa) ja sen nettotulos jatkuvista liiketoiminnoista oli 4,3 miljoonaa Australian dollaria (noin 2,4 milj. euroa)

Ausmelt on käsitellyt osakkuusyhtiönä 31.12.2009. Ausmelt ei ollut julkaissut 31.12.2009 päättyneen raportointijaksonsa tilinpäätös tietoja ja siksi Ausmeltiin liittyvä hankintamenolaskelma oli alustava kun vuoden 2009 tilinpäätös hyväksyttiin julkaistavaksi. Hankintahinnan kohdistus tehdään vuoden 2010 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Alustava arvio on että kirjanpitoarvon ylittävää osuutta kohdistetaan aineettomille oikeuksille (teknologia, tilauskanta ja asiakassuhteet) ja aineellisille käyttöomaisuushyödykkeille.

¹⁾ Viimeisin julkistettu tieto

Auburn konsernin hankinta

Outotec saattoi 10.10.2008 päätökseen kanadalaisen Auburn konsernin oston. Yritys toimittaa huoltopalveluja kaivos- ja metalliteollisuudelle pääasiassa Kanadassa ja Chilessä.

Kauppahinta oli 10,3 miljoonaa euroa (15,8 milj. Kanadan dollaria). Kokonaishankintameno, 10,8 miljoonaa euroa, sisältyy lisäksi hankintaan liittyviä kuluja 0,5 miljoonaa euroa.

milj. EUR	Liitetieto	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Tavaramerkit ja patentit (sis. aineettomiin hyödykkeisiin)	14	0,7	-
Asiakassopimukset ja niihin liittyvät asiakassuhteet (sis. aineettomiin hyödykkeisiin)	14	0,6	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	2,3	2,3
Vaihto-omaisuus	20	0,6	0,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	3,9	3,9
Rahavarat	22	0,4	0,4
Varat yhteensä		8,5	7,2
Korolliset velat	26	0,9	0,9
Laskennalliset verovelat	12	0,4	-
Ostovelat ja muut velat	27	3,4	3,4
Velat yhteensä		4,7	4,2
Nettovarat		3,8	3,0
Hankintameno		10,8	
Liikearvo	14	7,0	
Rahana maksettu hankintahinta		10,8	
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		0,4	
Rahavirtavaikutus		10,4	

Hankitun Auburn konsernin liikevaihto vuonna 2008 oli noin 20,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto noin 0,1 miljoonaa euroa. Yrityksen liikevaihto 10.10.2008-31.12.2008 välisenä aikana oli yhteensä 3,0 miljoonaa euroa ja liiketappio -0,2 miljoonaa euroa.

Auburn konsernin hankinnan vaikutus Outotecin 2008 liikevaihtoon ja liikevoittoon

Outotecin liikevaihto 1.1.-31.12.2008 olisi ollut 1 234,9 miljoonaa euroa ja liikevoitto 120,5 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutuneen Auburn konsernin hankinnan yhdistämisen ajankohta olisi ollut 1.1.2008.

5. Pitkäaikaishankkeet

milj. EUR	2009	2008
Tilikaudella tuotoiksi kirjatut tulot pitkäaikaishankkeista	659,2	957,0
Keskeneräisten pitkäaikaishankkeiden kertyneet toteutuneet menot ja kirjatut voitot tilikauden lopussa (kirjatuilla tappioilla vähennettynä)	671,6	829,6
Saadut ennakkomaksut liittyen keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin ¹⁾	1 025,1	844,3
Saamiset asiakkailta liittyen keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin	98,1	117,2
Velat asiakkaille liittyen keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin ²⁾	164,0	169,7

¹⁾ Sisältää bruttomääräiset saadut ennakkomaksut liittyen keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin.

²⁾ Sisältää nettomääräiset saadut ennakot valmistusasteen mukaisen osatuloutuksen jälkeen.

6. Muut tuotot

milj. EUR	2009	2008
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	0,1	0,3
Välimesoikeuden päätöksen aiheuttamat kertaluonteiset tuotot	2,4	-
Muut tuotot	1,6	0,6
	4,1	0,9

7. Muut kulut

milj. EUR	2009	2008
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	-0,2	-0,1
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	-0,1	-9,5
Myyntitappio Intune Circuit Oy:n myynnistä	-	-1,1
Välimesoikeuden päätöksen aiheuttamat kertaluonteiset kulut	-	-7,5
Pacific Ore Ltd:n osakkeiden alaskirjaus	-2,5	-
Muut kulut	-1,1	-0,8
	-3,9	-19,1

8. Toimintokohtaisten kulujen erittely

milj. EUR	2009	2008
Ostetut tuotteet ja materiaalihankinnat	-430,5	-691,9
Logistiikkakulut	-19,9	-21,9
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-159,5	-157,7
Vuokrat	-15,1	-12,0
Poistot	-12,1	-11,0
Varastojen muutos	-15,5	2,0
Ostetut palvelut ¹⁾	-88,5	-96,8
Muut kulut ²⁾	-77,8	-90,1
	-819,1	-1 079,6

¹⁾ Ostetut palvelut sisältää eri maissa toimiville KPMG-yhteisöille maksettuja tilintarkastuspalkkioita 0,6 miljoonaa euroa (2008: 0,5 milj. euroa) ja palkkioita muista palveluista 0,6 miljoonaa euroa (2008: 0,8 milj. euroa).

²⁾ Sisältää saatuja avustuksia 2,0 miljoonaa euroa (2008: 1,7 milj. euroa).

Toimintokohtaiset kulut sisältävät hankinnan ja valmistuksen, myynnin ja markkinoinnin, hallinnon sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut.

Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyy seuraavia kertaluonteisia eriä, jotka ovat vaikuttaneet tilikauden tuloksen muodostumiseen:

milj. EUR	2009	2008
Myyntitappio Intune Circuit Oy:n myynnistä	-	-1,1
Välímiesoikeuden päätöksen aiheuttamat kertaluonteiset erät ¹⁾	2,4	-8,5
Pacific Ore Ltd:n osakkeiden alaskirjaus	-2,5	-

¹⁾ Pattison-projektiin liittyvät kertaluonteiset kulut vuonna 2008 sisältää välímiesoikeuden kulut 7,5 miljoonaa euroa ja myyntisaamisten alaskirjauksen 1,0 miljoonaa euroa.

9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

milj. EUR	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-132,9	-132,7
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-0,4	-0,1
Sosiaalikulut	-11,5	-10,9
Eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Eläkekulut etuuspuhaisista järjestelyistä	-1,8	-1,8
Eläkekulut maksupuhaisista järjestelyistä	-12,2	-9,7
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-0,2	-0,2
Muut henkilösivukulut	-0,6	-2,2
	-159,5	-157,7

Osakepohjaiset kannustinojehmat:

Outotec julkisti 23.3.2007 osakepohjaisen kannustinojelman 2007-2008. Avainhenkilöille maksettava palkkio määräytyi yhtiön nettovoitolle ja tilauskannalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Kahden ansaintakauden kokonaispalkkio oli yhteensä 6,5 miljoonaa euroa, mikä jaettiin 202 779:na osakkeena 22 henkilölle vuoden 2009 toisen neljänneksen aikana. Lisäksi maksettiin 3,4 miljoonaa euroa rahana verojen kattamiseksi. Kannustinojelman ehtojen mukaisesti se luokiteltiin työsuhde-etuudeksi ja käsiteltiin IAS 19 standardin mukaisesti. Kannustinojelman kustannukset sisältyivät palkkioihin ja palkkioihin vertailukaudella 2008.

Outotec julkisti 3.3.2008 osakepohjaisen kannustinojelman 2008-2010. Lisätietoja osakepohjaisesta kannustinojelmasta on esitetty liitetiedossa 10. Osakeperusteiset maksut.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 31. Lähipiiritapahtumat.

10. Osakeperusteiset maksut

Outotec Oyj:n hallitus on helmikuussa 2008 päättänyt ottaa käyttöön Osakepalkkiojärjestelmän 2008-2010. Järjestelmä perustettiin osaksi yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Järjestelmä tarjoaa kohderyhmälle mahdollisuuden ansaita yhtiön osakkeita palkkiona kolmelta yhden kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Järjestelmästä annetaan palkkiona yhteensä enintään 250 000 osaketta ja rahaa määrä, joka tarvitaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin osakkeiden siirtohetkellä.

Ansaintajaksoja ovat kalenterivuodet 2008, 2009 ja 2010. Hallitus päättää palkkioiden enimmäismääristä, ansaintakriteereistä ja niille asetettavista tavoitteista vuosittain erikseen. Ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan avainhenkilölle.

Osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettava palkkio maksetaan ansaintajakson päättymistä seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi henkilön on omistettava ansaitut osakkeet sekä oltava työsuhteessa vähintään kahden vuoden ajan ansaintajakson päättymisestä.

Osakepalkkiojärjestelmän perustiedot	Ansaintajakso 2009	Ansaintajakso 2008
Myöntämispäivä	30.3.2009 ja 30.6.2009	3.3.2008
Järjestelyn luonne	Osakkeita ja käteistä	Osakkeita ja käteistä
Kohderyhmä	Avainhenkilöt	Avainhenkilöt
Osakepalkkioita enintään, kpl ¹⁾	249 000	82 500
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2009	1.1.2008
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2009	31.12.2008
Ansaintakriteerit	Liikevoitto, tilikauden voitto, tilauskertymä vähennettynä peruutuksilla.	EPS, tilauskanta ja palveluliiketoiminnan liikevaihto.
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Osakkeiden vapautuminen, pvm	1.1.2012	1.1.2011
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	2,8	2,8
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	2	1
Henkilöitä 31.12.2009	66	33

¹⁾ Osakkeina maksettavan palkkion yhteydessä maksetaan rahaa palkkiosta aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi. Rahana maksetaan kuitenkin enintään 1,5 kertaa annettavien osakkeiden siirtohetken arvoa vastaava määrä.

Osakepalkkiojärjestelmien tapahtumat tilikaudella 2009 esitetään alla olevassa taulukossa. Koska myös osakepalkkion mahdollinen käteisosuus kirjataan osakeperusteiseksi kuluksi, on määrät alla esitetty bruttomääräisinä eli osakepalkkiolukumäärät sisältävät mahdollista rahaosuutta vastaavan määrän osakkeita.

Tilikauden 2009 tapahtumat	Ansaintajakso 2009	Ansaintajakso 2008	Yhteensä
Bruttomäärät 1.1.2009, kpl ²⁾			
Kauden alussa ulkona olevat osakkeet	-	76 500	76 500
Tilikauden muutokset, kpl			
Kaudella myönnetty	249 000	-	249 000
Kaudella menetetyt	-	47 732	47 732
Kaudella toteutuneet	-	28 768	28 768
Kaudella rauenneet (sisältää palautuneet osakkeet)	-	14 081	14 081
Bruttomäärät 31.12.2009, kpl ²⁾			
Kauden lopussa ulkona olevat ³⁾	249 000	14 687	263 687
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	249 000	-	249 000

²⁾ Määrät sisältävät osakepalkkiojärjestelmän puitteissa myönnetyn rahaosuuden (osakkeina).

³⁾ Painotettu jäljellä oleva juoksuaika oli 1,81 vuotta.

Osakepalkkion käypä arvo

Tilikaudella 2009 voimassaolleiden osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit on esitetty alla olevassa taulukossa. Palkkioiden käypä arvo perustuu yhtiön arvioon 31.12.2009 osakkeiden lukumäärästä, joihin odotetaan syntyvän oikeus. Tilikaudella myönnettyjen osakepalkkioiden käypä arvo on ilmoitettu painotettuna keskiarvona.

Osakepalkkion käyvän arvon laskenta	Ansaintajakso 2009	Ansaintajakso 2008
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, EUR	12,94	37,28
Vuotuinen osinko-oletus, EUR	0,50	0,88
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo per osake, EUR	12,36	35,52
Käteisenä maksettavan palkkion käypä arvo per osake palkkion maksu-hetkellä / tilikauden päättyessä, EUR	24,74	15,09
Palkkion käypä arvo 31.12.2009, milj. EUR	0,4	0,7

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2009, milj. EUR	Ansaintajakso 2009	Ansaintajakso 2008	Yhteensä
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	0,2	0,3	0,5
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	0,1	0,2	0,3
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2009	0,1	-	0,1

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2008, milj. EUR	Ansaintajakso 2008	Yhteensä
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	0,2	0,2
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	0,1	0,1
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2009	0,0	0,0

11. Rahoitustuotot ja -kulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

milj. EUR	2009	2008
Korkotuotot pankkitalletuksista ja yritystodistuksista	5,8	16,6
Korkotuotot lainasaamisista	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,1	0,3
Rahoitustuotot yhteensä	6,0	17,0
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista		
Lyhyt- ja pitkäaikaiset velat	-0,8	-0,3
Rahoitusleasing	-0,0	-
Muut rahoituskulut	-3,6	-3,7
Rahoituskulut yhteensä	-4,4	-4,1
Valuuttakurssierot	0,6	3,2
Muut markkinahintaerot	0,0	-0,0
Markkinahintoihin liittyvät arvostuserät yhteensä	0,6	3,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2,2	16,1

Tulosvaikutteisesti kirjatut valuuttakurssierot

milj. EUR	2009	2008
Liikevaihtoon sisältyvät	0,2	10,7
Ostoihin sisältyvät	1,2	-1,4
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät	-0,1	-9,5
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät	0,6	3,2
	2,0	2,9

Muut laajan tuloksen erät

milj. EUR	2009	2008
Ulkomaisen yksikön tilinpäätöksen muuntamisesta johtuvat voitot ja tappiot	19,5	-21,7
Kauden aikana kirjatut voitot ja tappiot rahavirran suojauksista	2,7	-12,6
Tuloverot liittyen rahavirran suojauksiin	-0,3	3,1
Kauden aikana kirjatut voitot ja tappiot myytävissä olevista sijoituksista	2,4	-2,1
Tuloverot liittyen myytävissä oleviin sijoituksiin	-0,0	-
	24,3	-33,3

12. Tuloverot

Tulosvaikutteisesti kirjatut tuloverot

milj. EUR	2009	2008
Tilikauden verot		
Tilikauden verot		
Suomalaisten yhtiöiden osalta	-1,5	-9,9
Ulkomaisten yhtiöiden osalta	-14,9	-25,5
Muutokset edellisten vuosien veroihin		
Suomalaisten yhtiöiden osalta	1,8	0,0
Ulkomaisten yhtiöiden osalta	0,9	-2,0
	-13,7	-37,4
Laskennalliset verot		
Yhtiöiden laskennalliset verot		
Suomalaisten yhtiöiden osalta	-1,3	2,3
Ulkomaisten yhtiöiden osalta	-3,7	-6,4
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset laskennallisiin veroihin	0,2	-0,8
	-4,9	-5,0
Tuloverot yhteensä	-18,6	-42,4

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

milj. EUR	2009	2008
Tuloverot liittyen rahavirran suojauksiin	-0,3	3,1
Tuloverot liittyen myytävissä oleviin sijoituksiin	-0,0	-
	-0,3	3,1

Konsernin tulosvaikutteisesti kirjatut tuloverot eroavat suomalaisen yhtiön verokannan (26 %) mukaisesta tuloverosta seuraavasti:

milj. EUR	2009	2008
Suomen verokannan mukainen tulovero konsernin tuloksesta ennen veroja	-15,8	-35,4
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ero	-0,5	-2,7
Hyvityskelvottomat ulkomaiset lähdeverot	-1,2	-0,3
Vähennyskelvottomien kulujen ja verovapaiden erien verovaikutus	-0,9	-1,3
Tilikauden verotappiot, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu	-1,0	-2,2
Aikaisempien tilikausien verotappiot, joista laskennallinen verosaaminen on kirjattu	-	2,1
Verotappioiden vähentäminen, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu	0,1	0,1
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	0,0	0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	-2,0
Säädettyjen verokantamuutosten vaikutus	0,0	0,0
Osakepalkkiojärjestelmään liittyvä verovähennys	1,3	-
Muut erät	-0,5	-0,5
Konsernin tulosvaikutteisesti kirjatut tuloverot	-18,6	-42,4

Laskennalliset verot taseessa

milj. EUR	2009	2008
Pitkäaikaiset verosaamiset	25,8	20,0
Pitkäaikaiset verovelat	49,0	33,3
	-23,2	-13,2

Laskennallinen vero on taseessa esitetty nettona niiden yhtiöiden osalta, joiden välillä on verotuksessa mahdollisuus tuloksentasaukseen tai joita verotetaan yhtenä verovelvollisena.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana

milj. EUR	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tytäryhtiöiden hankinta	Muuntoerot	31.12.
2009						
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	2,3	3,4	-	0,7	-	6,4
Eläkevaraukset	1,4	-0,1	-	0,2	-	1,6
Poistoerot	0,7	-0,3	-	-	-	0,4
Projektivaraukset	11,0	-0,3	-	-	1,2	11,9
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	0,2	0,1	-	1,0	-	1,3
Varojen ja johdannaissopimusten arvostustappio	1,2	-	-1,1	-	0,3	0,4
Muut varaukset ja erät	4,9	0,1	-	1,6	0,6	7,3
Kauppahinnan allokointi	-	-	-	0,2	-	0,2
Laskennallisen veron netotus	-1,8	-1,8	-	-	-	-3,7
	20,0	1,1	-1,1	3,8	2,1	25,8
Laskennalliset verovelat						
Tuloutuksen jaksotuserot	28,3	9,2	-	-	-	37,5
Poistoerot	2,2	0,2	-	1,1	-	3,5
Muut vapaaehtoiset varaukset	0,4	0,3	-	-	-	0,8
Kauppahinnan allokointi	0,9	-0,6	-	8,8	-	9,1
Varojen ja johdannaissopimusten arvostusvoitto	1,4	-	-0,8	-	-	0,6
Muut erät	1,8	-1,3	-	0,7	-	1,2
Laskennallisen veron netotus	-1,8	-1,8	-	-	-	-3,7
	33,3	5,9	-0,8	10,6	-	49,0
Laskennallinen verovelka, netto	-13,2	-4,8	-0,3	-6,9	2,1	-23,2

milj. EUR	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tytäryhtiöiden hankinta	Muuntoerot	31.12.
2008						
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	1,2	1,2	-	-	-0,1	2,3
Eläkevaraukset	1,4	0,0	-	-	-	1,4
Poistoerot	0,6	0,1	-	-	-	0,7
Projektivaraukset	5,8	5,8	-	-	-0,6	11,0
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	0,2	0,0	-	-	-	0,2
Varojen ja johdannaissopimusten arvostustappio	-	-	1,2	-	-	1,2
Muut varaukset ja erät	3,4	2,0	-	-	-0,5	4,9
Laskennallisen veron netotus	-0,8	-1,0	-	-	-	-1,8
	11,9	8,1	1,2	-	-1,2	20,0
Laskennalliset verovelat						
Tuloutuksen jaksotuserot	15,8	12,6	-	-	-	28,3
Poistoerot	1,9	0,3	-	-	-	2,2
Muut vapaaehtoiset varaukset	0,6	-0,1	-	-	-	0,4
Kauppahinnan allokointi	0,7	-0,2	-	0,4	-	0,9
Varojen ja johdannaissopimusten arvostusvoitto	3,2	-	-1,9	-	-	1,4
Muut erät	0,2	1,6	-	-	-	1,8
Laskennallisen veron netotus	-0,8	-1,1	-	-	-	-1,8
	21,6	13,1	-1,9	0,4	-	33,3
Laskennallinen verovelka, netto	-9,8	-5,0	3,1	-0,4	-1,2	-13,2

Konsernitilinpäätökseen on jätetty kirjaamatta 3,6 miljoonaa euroa (2008: 3,3 milj. euroa) laskennallisia verosaamia, koska niihin sisältyvän verohödyn realisoituminen ei ole todennäköistä. Pääosa näistä kirjaamattomista saamisista liittyy konserniyhtiöiden 12,7 miljoonan euron (2008: 8,7 milj.euron) vahvistettuihin tappioihin ja veronhyvityksiin, joista 12,0 miljoonaa euroa vanhenee viidessä vuodessa tai myöhemmin.

Taseeseen sisältyy 9,8 miljoonaa euroa (2008: 3,1 milj. euroa) laskennallisia nettoverosaamia sellaisista tytäryhtiöistä, joiden kuluva tai edeltävän tilikauden tulos on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä.

Konsernitilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, joka on laskettu IFRS periaatteiden mukaisesti, koska voitonjako on konsernin päätäntävällässä ja voitonjako ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Tällaisten voittovarojen määrä vuoden 2009 lopussa oli 173,2 miljoonaa euroa (2008: 122,8 milj. euroa).

13. Osakekohtainen tulos

	2009	2008
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. EUR	42,3	94,0
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	41 844	41 790
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:		
Osakekohtainen tulos, EUR	1,01	2,25
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	1,01	2,25

Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden painotetulla keskimääräisellä lukumäärällä. Laimennusvaikutusta ei synny, sillä Outotec ei ole myöntänyt optio-oikeuksia.

14. Aineettomat hyödykkeet

milj. EUR	Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet ¹⁾	Hankitut aineettomat hyödykkeet ²⁾	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	1,8	47,0	52,9	0,3	102,0
Muuntoerot	0,2	0,6	0,9	0,1	1,7
Lisäykset	1,6	4,9	-0,2	0,2	6,5
Vähennykset	-	-0,3	-	-	-0,3
Tytäryhtiöiden hankinta	-	41,0	45,4	-	86,4
Uudelleenryhmittelyt	-	-0,1	-	-0,0	-0,1
Hankintameno 31.12.2009	3,6	93,0	99,0	0,5	196,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	-1,2	-18,5	-0,7	-	-20,4
Muuntoerot	-0,2	-0,1	-	-	-0,2
Vähennykset	-	0,1	-	-	0,1
Tilikauden poistot	-0,2	-5,1	-	-	-5,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	-1,6	-23,5	-0,7	-	-25,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	2,0	69,5	98,2	0,5	170,2
Hankintameno 1.1.2008	2,1	42,1	46,9	-	91,0
Muuntoerot	-0,2	0,0	-0,2	-	-0,4
Lisäykset	-	3,7	-	0,3	4,0
Vähennykset	-	-0,1	-	-	-0,1
Tytäryhtiöiden hankinta	-	1,2	6,3	-	7,5
Uudelleenryhmittelyt	-	-0,0	-	0,0	-
Hankintameno 31.12.2008	1,8	47,0	52,9	0,3	102,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-1,2	-14,3	-0,7	-	-16,2
Muuntoerot	0,2	-0,0	-	-	0,1
Vähennykset	-	0,0	-	-	0,0
Tilikauden poistot	-0,2	-4,2	-	-	-4,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-1,2	-18,5	-0,7	-	-20,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	0,6	28,5	52,1	0,3	81,4

¹⁾ josta lisenssien kirjanpitoarvo oli 0,2 miljoonaa euroa (2008: 0,2 milj. euroa) ja muiden sisäisesti aikaansaattujen aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo oli 1,8 miljoonaa euroa (2008: 0,4 milj. euroa).

²⁾ josta patenttien kirjanpitoarvo oli 13,5 miljoonaa euroa (2008: 9,2 milj. euroa), lisenssien kirjanpitoarvo oli 2,8 miljoonaa euroa (2008: 1,9 milj. euroa), ohjelmistojen kirjanpitoarvo oli 11,0 miljoonaa euroa (2008: 8,1 milj. euroa) ja muiden ostettujen aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo oli 42,2 miljoonaa euroa (2008: 9,4 milj. euroa) sisältäen Laroxin konsernin hankinnan käypiin arvoihin arvostuksen 23,6 miljoonaa euroa.

Tilikauden poistot toimintokohtaisesti

milj. EUR	2009	2008
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-0,9	-0,8
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-0,3	-0,0
Hallinnon kulut	-1,6	-1,4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-2,4	-2,2
	-5,2	-4,4

Vuosina 2009 ja 2008 ei ollut arvonalentumisia.

Liikearvojen arvonalentumistestaukset

Konserniliikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on määritetty liiketoimintaorganisaation mukaan.

Liikearvon jakautuminen segmenteille

milj. EUR	2009	2008
Minerals Processing	3,5	3,3
Base Metals	1,2	1,2
Metals Processing	41,3	41,3
Larox	45,2	-
Muut liiketoiminnot	7,0	6,3
	98,2	52,1

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kahden vuoden ajanjakson. Kolmannen, neljännen ja viidennen vuoden rahavirtaennusteet on arvioitu toisen vuoden mukaisiksi. Arvioitu tulevaisuuden myynti- ja tuloskehitys perustuu nykyiseen tilauskantaan ja ennustettuun tilaushankintaan sekä kustannusten kehitykseen. Suunnitelmien tärkeimmät oletukset liittyvät eri tuotteiden bruttokatetasoihin ja bruttokatteen kokonaisarvoon suhteessa kiinteisiin kuluihin. Konsernin suunnitteluoletukset perustuvat yleisesti käytettyihin markkinatutkimuslaitosten kasvu-, kysyntä- ja hintaennusteisiin. Diskonttokorkona on käytetty Outotec konsernille määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto-%, markkinariskipreemio, toimialakohtainen betakerroin, vieraan pääoman kustannus ja tavoitepääomarakenne. Diskonttokorko oli 9,4 % vuonna 2009 (2008: 9,4 %). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä, jossa viidennen suunnittelujakson EBITDA (= tulos ennen korkoja, veroja ja poistoja) on kerrottu kertoimella kuusi ja diskontattu käyttäen edellä kuvattua diskonttokorkoa. Tehtyjen herkkyyssanalyyysien perusteella ei näytä todennäköiseltä, että kerrytettävissä olevan rahamäärän laskennassa käytettyjen oletusten kohtuullinen pysyvä muutos aiheuttaisi käyttöarvon jäämisen alle 31.12.2009 tasearvon.

15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. EUR	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet	Konttori-koneet ja tarvikkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	0,4	14,3	48,0	23,3	0,3	1,2	87,6
Muuntoerot	0,0	0,4	1,0	1,9	0,0	0,0	3,3
Lisäykset	-	5,5	3,4	3,9	0,1	1,9	14,9
Vähennykset	-	-	-0,3	-0,5	-	-	-0,9
Tytäryhtiöiden hankinnat	1,2	4,0	6,0	-	0,9	0,8	12,9
Uudelleenryhmittelyt	-	0,3	0,7	0,2	-0,0	-1,2	-0,0
Hankintameno 31.12.2009	1,7	24,5	58,8	28,8	1,2	2,8	117,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	-	-5,8	-36,1	-16,0	-0,1	-	-58,1
Muuntoerot	-	-0,1	-0,4	-1,3	-0,0	-	-1,8
Vähennykset	-	-	0,3	0,7	-	-	1,0
Uudelleenryhmittelyt	-	-	0,2	-	-	-	0,2
Tilikauden poistot	-	-0,8	-3,1	-3,1	-0,1	-	-7,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	-	-6,7	-39,1	-19,7	-0,2	-	-65,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	1,7	17,8	19,6	9,1	1,1	2,8	52,1
Hankintameno 1.1.2008	0,5	13,3	43,9	22,8	0,2	0,7	81,3
Muuntoerot	-0,1	-0,4	-0,9	-1,9	0,0	0,0	-3,3
Lisäykset	-	1,3	4,7	3,4	0,2	1,1	10,7
Vähennykset	-	-	-2,3	-1,0	-	0,0	-3,3
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-	2,0	0,1	-	-	2,1
Uudelleenryhmittelyt	-	0,2	0,6	-0,1	-0,1	-0,6	0,0
Hankintameno 31.12.2008	0,4	14,3	48,0	23,3	0,3	1,2	87,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-	-5,3	-35,8	-15,6	-0,1	-	-56,7
Muuntoerot	-	0,1	0,7	1,2	0,0	-	2,0
Vähennykset	-	-	2,3	0,8	-	-	3,1
Tilikauden poistot	-	-0,6	-3,3	-2,5	-	-	-6,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-	-5,8	-36,1	-16,0	-0,1	-	-58,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	0,4	8,5	11,9	7,3	0,2	1,2	29,5

Tilikauden poistot toimintokohtaisesti

milj. EUR	2009	2008
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-2,6	-2,9
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-0,6	-0,5
Hallinnon kulut	-1,9	-1,5
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1,8	-1,8
	-6,9	-6,6

Vuosina 2009 ja 2008 ei ollut arvonalentumisia.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet

milj. EUR	2009	2008
Hankintameno 1.1.	0,8	0,6
Muuntoerot	0,1	0,0
Tytäryhtiöiden hankinnat	0,0	0,9
Uudelleenryhmittelyt	-0,5	-
Kertyneet poistot	-0,1	-0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,3	0,8

Kaikki rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet kuuluvat koneiden ja kaluston taseryhmään.

16. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

milj. EUR	2009	2008
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet		
Hankintameno 1.1.	0,1	3,3
Lisäykset	11,0	-
Vähennykset	-	-3,2
Hankintameno 31.12.	11,0	0,1
Osakkuusyhtiösijoitusten pääomaikaisu 1.1.	0,0	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-0,2	-
Vähennykset	-	3,2
Osakkuusyhtiösijoitusten pääomaikaisu 31.12.	-0,2	0,0
Osakkuusyhtiösijoitukset yhteensä 31.12.	10,9	0,1

Yhteenvedo osakkuusyhtiöiden taloudellisista tiedoista

milj. EUR	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistus- osuus, %
2009						
Ausmelt Ltd ¹⁾	Australia	-	-	-	-	37,6
Enefit Outotec Technology Oü	Viro	0,0	-	-	-0,0	40,0
GreenExergy AB	Ruotsi	0,7	0,1	0,1	-0,4	45,0
Middle East Metals Processing Company Ltd	Saudi-Arabia	0,3	0,2	-	-	49,0
2008						
Middle East Metals Processing Company Ltd	Saudi-Arabia	0,3	0,2	-	-	49,0

¹⁾ Ausmelt Limited:n taloudelliset tiedot eivät olleet Outotecin saatavilla 31.12.2009.

17. Myytävissä olevat rahoitusvarat

milj. EUR	2009	2008
Tasearvo 1.1.	0,5	2,5
Muuntoerot	0,0	0,0
Lisäykset	0,2	0,1
Käyvän arvon muutokset	-0,2	-2,1
Tytäryhtiöiden hankinta	3,6	-
Tasearvo 31.12.	4,0	0,5
Listatut osakkeet	0,2	0,4
Listaamattomat osakkeet	3,8	0,1
Käypä arvo	4,0	0,5
Tulosvaikutteiseksi siirretyt tappiot	2,5	-
Hankinta-arvo	-6,5	-2,8
Käyvän arvon muutokset	0,1	-2,3
Laskennallinen verovelka	-0,0	-0,0
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutosrahasto	0,1	-2,3

18. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinta ja vakuutukset

Outotecin rahoitusriskienhallintapolitiikan mukaan konsernin toimitusjohtaja ja johtoryhmä valvovat riskienhallinnan toteuttamista yhdessä hallituksen kanssa. Talous- ja rahoitusjohtaja on vastuussa rahoitusriskien hallinnan toteuttamisesta ja kehittämisestä.

Tarkastusvaliokunta seuraa, kuinka konsernin johto valvoo riskienhallintapolitiikan ja käytäntöjen noudattamista, ja arvioi riskienhallinnan riittävyyttä suhteessa konsernia uhkaaviin riskeihin. Tarkastusvaliokunnan apuna toimii sisäinen tarkastus, joka tarkistaa riskienhallintakeinot ja käytännöt säännöllisesti ja aina tarpeen vaatiessa.

Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja likviditeettiriskeihin. Markkinariskit johtuvat valuuttojen, korkojen sekä hyödykkeiden hintojen tai muiden hintojen muutoksista. Erityisesti valuuttojen muutoksilla saattaa olla merkittävä vaikutus Outotecin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen. Pääperiaatteena on, että Outotecin liiketoimintayksiköt suojaavat tunnistamansa markkinariskit konsernin rahoitustoiminnon kanssa, joka tekee pääosan konsernin ulkopuolisista rahoitusinstrumenteista pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Rahoitustoiminto vastaa myös tiettyjen konsernitason riskien, kuten korko- ja transaktioriskien hallinnasta rahoitusriskienhallintapolitiikan mukaisesti. Laroxin rahoitustoiminto on vastannut kaikkien suojaustoimenpiteiden toteuttamisesta liiketoimintayksiköidensä ennusteisiin pohjautuen.

Konserni on riippuvainen raaka-aineiden ja alihankintojen sekä ulkopuolisten toimittajien palvelujen hintavaihteluista. Raaka-aineiden saatavuuteen ja hintavaihteluihin pyritään vaikuttamaan pitkäaikaisilla sopimuksilla, hankintojen ajoituksella sekä kiinteillä sopimushinnoilla.

Valuuttariski

Pääosa Outotecin myynnistä ja merkittävä osa kuluista on euro-, Yhdysvaltain dollari-, Brasilian real- ja Australian dollari määräistä.

Valuuttariskin hallinnan yleisenä tavoitteena on rajoittaa valuuttojen muutosten lyhyen aikavälin negatiivisia vaikutuksia tulokseen ja kassavirtaan ja lisätä näin tuloksen ennustetavuutta.

Valuuttariski on Outotecin pääasiallinen markkinariski, joten sillä saattaa olla merkittävä vaikutus yhtiön tulokseen ja taseeseen.

Tulo- ja kuluvaluutat voivat projekteista riippuen vaihdella ajoittain merkittävästi. Outotec suojaa suurimman osan käyvän arvon riskistä. Sopimukseen perustuvat kassavirrat suojetaan lähtökohtaisesti lähes kokonaan rahoitusriskienhallintapolitiikassa määriteltyjen tytäryhtiökohtaisten riskilimiittien puitteissa, kun taas ennustetut ja todennäköiset rahavirrat suojetaan rahoitusinstrumentein ainoastaan valikoivasti erillisten päätösten perusteella.

Suurin osa kassavirtariskeistä suojetaan operatiivisesti eli sovittamalla yhteen valuuttamääräiset tulot ja menot, ja jäljellä olevat avoimet nettopositiot suojetaan tavallisesti johdannaissopimuksilla (yleensä termiineillä). Tytäryhtiötason valuuttariskejä seurataan ja konsolidoidaan kuukausittain.

Pääosa johdannaissopimuksista suojaa taustalla olevia liiketapahtumia, vaikka ne eivät täytäkään IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä. Outotec soveltaa suojauslaskentaa johdannaissopimukseen tietyissä projekteissa. Tässä rahoitusriskien hallinnan kuvauksessa käytetään termiä suojaus laajassa merkityksessä, joka sisältää myös suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten käytön.

Tuloslaskelman ja taseen omaan pääomaan liittyvää translaattioriskiä ei ole yleensä

suojaattu. Larox on muodostanut poikkeuksen suojausten myös ulkomaisten tytäryhtiöiden omia pääomia ulkoisilla valuuttalainoilla. Euro maiden ulkopuolisten konserni- ja osakkuusyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä 31.12.2009 oli 145,1 miljoonaa euroa (31.12.2008: 97,6 milj. euroa). Tässä yhteydessä Laroxin oma pääoma on laskettu euromääräisenä.

Tietyissä tilanteissa kaupallisiin sopimuksiin saattaa sisältyä ns. kytkettyjä johdannaisia, joiden osuus kaikista johdannaisista saattaa ajoittain olla merkittävä.

Konsernilla oli 31.12.2009 valuuttajohdannaisia, kytketyt johdannaiset mukaan lukien, seuraavat nimellismäärät (tarkempaa tietoa valuuttariskeistä on liitetietojen kohdassa 19. Johdannaissopimukset):

milj. EUR	2009	2008
Valuuttajohdannaiset	319,3	378,3

Katso myös taulukot "Transaktioriski" ja "Rahoitusinstrumenttien herkkyyks valuuttakurssimuutoksille".

Korkoriski

Korkojen muutoksilla on toistaiseksi ollut rajallinen vaikutus Outotecin tulokseen korollisten velkojen pienen määrän vuoksi. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä tapahtuneiden Larox-osakkeiden hankinnan sekä TyEL-lainojen noston myötä korollisten velkojen määrä kasvoi, mikä altistaa konsernin korkoriskille eli markkinakorkojen liikkeiden aiheuttamalle uudeleehhinnoittelu- ja hintariskille. Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Kiinteäkorkoisten ja valuuttamääräisten lainojen osuutta muuttamalla tasapainotetaan kokonaislainapositiota. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus kaikista korollisista luotoista oli 65 %.

Transaktioriski

milj. EUR	USD -riski yhtiöllä joiden raportointivaluutta EUR		USD -riski yhtiöllä joiden raportointivaluutta AUD		AUD -riski yhtiöllä joiden raportointivaluutta EUR		SEK -riski yhtiöllä joiden raportointivaluutta EUR	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Pankkitilit	1,2	1,8	1,5	2,9	0,3	0,2	-9,3	-18,9
Myyntisaamiset	7,6	4,5	4,6	14,7	1,6	1,1	-0,1	0,0
Ostovelat	-2,9	-4,4	-1,8	-1,0	-0,9	-0,8	-0,2	-0,7
Lainat ja saamiset	11,3	2,3	-	0,2	15,8	0,7	-	0,0
Nettoriski taseessa	17,2	4,2	4,3	16,8	16,8	1,2	-9,6	-19,6
Tilauskirja, myynti	28,1	121,9	12,8	11,3	1,0	1,2	0,2	0,3
Tilauskirja, osto	-3,9	-30,9	-7,1	-1,5	-1,4	-4,7	-1,9	-6,0
	24,2	91,0	5,7	9,8	-0,4	-3,5	-1,7	-5,7
Suojaukset (nettoarvot):								
Valuuttatermiinit	-30,7	-94,5	-10,2	-26,8	5,4	1,3	10,6	24,8
Valuuttaoptiot	-2,3	-	-	-	-1,5	-	-	-
Nettoriski yhteensä	8,4	0,7	-0,2	-0,2	20,3	-1,1	-0,7	-0,5

Rahoitusinstrumenttien herkkyys valuuttakurssimuutoksille

milj. EUR	2009		2008	
	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
+/-10% muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-0,9/+1,0	+1,6/-1,9	-4,3/+5,3	+9/-11
+/-10% muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-1,9/+2,3		-0,2/+0,3	
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	-0,1/+0,1		-0,5/+0,6	
+/-10% muutos AUD/USD valuuttakurssissa	+0,6/-0,6		+1/-1	

Valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia: Valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %. Positio sisältää valuuttamääräiset rahoitusvarat ja velat, eli rahoitusvelat, talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, rahavarat ja johdannaissovimukset. Positio ei sisällä tilauskirjan eriä.

Merkittävä osa sijoituksista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin. Outotecilla oli rahavaroja 258,5 miljoonaa euroa (31.12.2008: 317,8 milj. euroa), joista suurin osa on sijoitettu lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Kehittyvien markkinoiden projekteista saadut ennakkomaksut ja niihin liittyvät sijoitukset aiheuttavat ajoittain korkoriskejä. Korkoriskin kannalta tärkeimmät valuutat ovat euro, Brasilian real ja Australian dollari.

Konserni ei kirjaa kiinteäkorkoisten rahoitusvarojen ja velkojen käypiä arvoja tulosvaikutteisesti, eikä se merkitse johdannaisia (koronvaihtosopimuksia) suojausinstrumenteiksi käyvän arvon suojauslaskentamallia soveltaen. Siksi raportointipäivän korkojen muutoksilla ei olisi vaikutusta kiinteäkorkoisista instrumenteista syntyvään voittoon tai tappioon. Tilikauden lopussa konsernilla ei ollut avoimia korkotermiinejä tai koronvaihtosopimuksia.

Vaihtuvakorkoisilla korollisilla rahoitusinstrumenteilla 1 %:n muutos olisi lisännyt (vähentänyt) voittoa tai tappiota 1,5 miljoonalla eurolla 31.12.2009 (31.12.2008: 2,5 milj. euroa).

Arvopaperihintariski

Outotec omistaa viisi miljoonaa Pacific Ore Limitedin osaketta. Osakkeet on listattu Australian Pörssissä (ASX). Osakkeisiin tehtiin vuonna 2009 2,5 milj. euron tulosvaikutteinen alaskirjaus. Outotecilla ei ole muita merkittäviä julkisesti noteerattuihin yhtiöihin tehtyjä myytävissä olevia osakesijoituksia.

Luottoriskit

Luottoriski aiheutuu siitä, ettei vastapuoli mahdollisesti pysty suoriutumaan maksuvelvollisuuksistaan. Myös sijoituksiin ja suojausinstrumentteihin liittyy vastapuoliriski. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on minimoida kustannustehokkaasti tappiot, jotka aiheutuvat vastapuolen velvollisuuksien täyttämättä jättämisestä.

Outotecin myyntisaamiset ja muut myyntisopimuksiin liittyvät luottoriskit hajaantuvat tyypillisesti laajan maailmanlaajuisen asiakas-

kunnan kesken, mutta suuret toimitussopimukset saattavat ajoittain aiheuttaa riskikeskittymiä. Outotec on laatinut projektiriskien hallintapolitiikan PRIMAn (Project Risk Management), jotta erilaisia projekteihin liittyviä riskejä voitaisiin hallita ja ne voitaisiin ottaa huomioon entistä nopeammin (ks. sivut 42-44). PRIMA-politiikan ja muiden käytäntöjen mukaisesti projektiin liittyvät vastapuoliriskit tulee tunnistaa ja lisäksi arvioida käytettävissä olevat, kustannustehokkaat keinot vähentää riskejä sopimusehdoin ja/tai erilaisin rahoitusinstrumentein. Liiketoimintaan liittyviä luottoriskejä voidaan vähentää esimerkiksi ennakkomaksuilla ja muilla sopimusten maksuehdoilla, projektikohtaisilla luottovakuutuksilla ja reimbursseilla. Myyntisaamiin liittyvät riskit tarkistetaan säännöllisesti konsernin projektitason raportoinnista. Eräntyneiden ulkoisten myyntisaamisten seuranta tehostettiin vuoden 2009 aikana. Suurimpien myyntisaamisten maantieteellinen jakauma on seuraava: Etelä-Amerikka 21,6 % (31.12.2008 28,9 %), Aasia 20,5 % (31.12.2008 14,0 %), Afrikka 18,4 % (31.12.2008: 19,6 %) ja Pohjois-Amerikka 12,8 % (31.12.2008: 15,0 %). Tarkempi analyysi myyntisaamisista on liitetietojen kohdassa 21. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Outotecin rahoitustoiminto hoitaa merkittävää osaa konsernin sijoituksiin liittyvistä luottoriskeistä. Näitä riskejä vähennetään rajoittamalla vastapuolet pankkeihin, muihin rahoituslaitoksiin ja muihin vastapuoliin, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Maksuvalmiuden hallintaan liittyvät sijoitukset tehdään likvideihin, lähtökohtaisesti alhaisen riskin rahamarkkinainstrumentteihin ennakkolta sovittujen luottolimiittien ja juoksuaikojen rajoissa. Vastapuolikohtaiset limiitit käydään läpi säännöllisesti. Eryteisesti projektien ennakkomaksuihin liittyen kassavaroja voi olla sijoitettuna paikallisille rahamarkkinoille kehittyvillä markkinoilla.

Luottoriskin kokonaismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa, joka oli 31.12.2009 yhteensä 555,9 miljoonaa euroa (31.12.2008: 643,1 milj. euroa). Ks. liitetietojen kohta 28. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin.

Vakuutukset

Outotec Oyj hankkii vakuutuksia, joilla katetaan tapauskohtaisesti kaikki tai huomattava osa konserniyhtiöiden vakuutustarpeista. Lisäksi konserniyhtiöt hankkivat tapauskohtaisesti vakuutuksia paikallisesti erikseen määritellyillä osa-alueilla sekä tiettyjen toimitussopimusten osana. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat vastuuvakuutukset. Sen sijaan luottoriskien vakuuttamisesta päätetään yleensä projektikohtaisesti.

Vastuuriskit ovat keskeisin yksittäinen vakuutuslaji, ja merkittävä osa vakuutusmaksuista kohdistuu näihin riskeihin. Outotecilla on riittävät omaisuusvahinko- ja liiketoiminnan keskeytysvakuutukset.

Likviditeettiriski

Riittävä likviditeetti varmistetaan kassanhallinnan, likvidien sijoitusinstrumenttien sekä komittoitujen ja ei-komittoitujen luottolimiittien avulla. Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskejä pyritään vähentämään riittävien rahoitusreservien avulla, joilla on tasapainoinen maturiteettijakautuma. Tehokas kassan- ja likviditeettihallinta pienentää myös likviditeettiriskiä.

Outotecin rahoitustoiminto hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta. Vuonna 2009 vieraan pääoman tarve konsernitason edelleen ollut vähäinen. Konsernin tytäryhtiöillä on ollut omia paikallisia limiittejä, jotka Laroxia lukuunottamatta ovat lähtökohtaisesti Outotec Oyj:n takaamia. Pitkäaikaisia lainoja oli 75 % koko korollisesta lainakannasta.

Konsernilla on seuraava komittoitu luottolimiitti:

- 50 miljoonan euron vakuudeton monivaluuttainen valmiusluottojärjestely.

Katso myös taulukot "Taseen velkaerien kassavirrat sopimuksiin perustuen" ja "Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset".

Pääoman hallinta

Outotecin pääomarakenteelle on tunnusomaista alhainen velkaantumisaste (31.12.2009 -55,8 % ja 31.12.2008 -139,0 %). Velkaantumisasteelle tai muille taloudellisille tunnusluvuille ei ole

määritelty tavoitetasoja. Hallituksen tavoitteena on säilyttää vahva pääomapohja sijoittajien, luotonantajien ja markkinoiden luottamuksen säilyttämiseksi sekä liiketoiminnan kehityksen ja osinkojenmaksukyyn ylläpitämiseksi. Hallitus tarkistaa konsernin pääomarakenteen

säännöllisesti. Outotecilla on valtuudet omien osakkeidensa hankkimiseen. Pääomanhallinnan periaatteissa ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana. Konserniin kohdistuu ulkopuolelta tiettyjä pääomavaatimuksia. Outotecin suurimpiin

luottojärjestelyihin sisältyy kovenantteja, jotka määrittelevät konsernin maksuvalmiudelle ja nettoarvolle tietyn minimitason. Konserni on toiminut kovenanttien mukaisesti vuosina 2006-2009.

Taseen velkaerien kassavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2009

milj. EUR	2010 ¹⁾	2011	2012	2013	2014	2015-	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta							
Rahoituskulut	-0,4	-0,1	-0,0	-0,0	-	-	-0,6
Lyhennykset	-23,1	-3,6	-2,0	-0,4	-0,4	-	-29,5
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta							
Rahoituskulut	-0,9	-0,7	-0,5	-0,3	-0,1	0,0	-2,4
Lyhennykset	-8,6	-9,7	-7,4	-6,3	-6,3	-0,4	-38,7
Rahoitusleasing-velat							
Vuokrat	-0,2	-0,1	-0,1	-	-	-	-0,4
Muut pitkäaikaiset lainat							
Rahoituskulut	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,6	-1,4
Lyhennykset	-0,2	-0,2	-0,5	-0,4	-0,3	-3,0	-4,6
Johdannaisvelat							
Rahavirran suojaukset							
Kassavirta ulos	-3,4	-	-	-	-	-	-3,4
Kassavirta sisään	3,2	-	-	-	-	-	3,2
Muut valuuttatermiinit							
Kassavirta ulos	-116,6	-1,2	-	-	-	-	-117,8
Kassavirta sisään	109,8	1,1	-	-	-	-	110,9
Muut valuuttaoptiot							
Kassavirta ulos	-0,1	-	-	-	-	-	-0,1
Ostovelat	-71,7	-	-	-	-	-	-71,7

¹⁾ Vuoden 2010 lyhennyserät sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Kaikki pitkäaikaiset lainat maksetaan pois viimeistään vuonna 2022. Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti oli 2,5 vuotta ja keskiporko 2,69 %.

Taseen velkaerien kassavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2008

milj. EUR	2009 ¹⁾	2010	2011	2012	2013	2014	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta							
Rahoituskulut	-0,1	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,2
Lyhennykset	-1,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-2,7
Rahoitusleasing-velat							
Vuokrat	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,0	-	-0,8
Muut pitkäaikaiset lainat							
Rahoituskulut	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-	-0,1
Lyhennykset	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-	-0,5
Johdannaisvelat							
Rahavirran suojaukset							
Kassavirta ulos	-49,7	-14,6	-	-	-	-	-64,3
Kassavirta sisään	41,9	13,7	-	-	-	-	55,6
Muut valuuttatermiinit							
Kassavirta ulos	-100,7	-21,7	-	-	-	-	-122,4
Kassavirta sisään	91,3	18,0	-	-	-	-	109,3
Ostovelat	-105,7	-	-	-	-	-	-105,7

¹⁾ Vuoden 2009 lyhennyserät sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti oli 2,6 vuotta ja keskiporko 3,48 %.

Takaustavastuiden eräpäiväanalyysi 31.12.2009

milj. EUR	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Takaukset rahoituksen vakuudeksi	-20,0	-7,9	-7,0	-6,1	-6,1	-
Kaupalliset takaukset						
ennakkomaksutakaukset mukaanlukien	-320,9	-0,3	-	-	-	-0,1

Takausvastuiden eräpäiväanalyysi 31.12.2008

milj. EUR	2009
Takaukset rahoituksen vakuudeksi	-8,5
Kaupalliset takaukset	
ennakkomaksutakaukset mukaanlukien	-353,8

Myyntiprojekteihin liittyvät kaupalliset takaukset on merkitty lyhytaikaisiin vastuisiin sillä ne takaavat voimassa olevia sopimusvastuita. Maksuvalmiuteen vaikuttavat maksuvaateet ovat kuitenkin olleet harvinaisia. Eräaseen Outotecin nimellisarvoltaan 3,4 milj. EUR kaupalliseen takaukseen esitettiin maksuvaade vuonna 2005.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

milj. EUR	2009	2008
Kassavarat	110,2	72,2
Pankkitalletukset	79,1	196,0
Rahamarkkinasijoitukset	69,2	49,6
Shekkitililiimit	25,2	17,5
Valmiusluottojärjestely	50,0	50,0

19. Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot

milj. EUR Maturiteetti	Positiivinen käypä arvo			Negatiivinen käypä arvo		
	<1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta	<1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta
2009						
Valuuttatermiinit						
Rahavirran suojaukset	1,6	0,0	-	-0,1	-	-
Muut valuuttatermiinit	4,4	0,1	-	-7,7	-0,0	-
Muut valuuttaoptiot	0,0	-	-	-0,1	-	-
Yhteensä	5,9	0,1	-	-7,9	-0,0	-
2008						
Valuuttatermiinit						
Rahavirran suojaukset	4,9	0,0	-	-8,7	-1,3	-
Muut valuuttatermiinit	5,7	1,1	0,1	-10,5	-4,0	-
Yhteensä	10,6	1,2	0,1	-19,2	-5,3	-

Käypien arvojen laskenta perustuu saatavissa oleviin markkinakursseihin ja -hintoihin sekä tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Suojauslaskenta lopetettiin 2009 aikana IAS 39 standardin määrittelemien reunaehtojen puitteissa kahden projektiin liittyvän kassavirran suojaussuunnitelman osalta.

Valuuttajohdannaisten nimellisarvot

milj. EUR Maturiteetti	<1 vuosi	1-2 vuotta	2-3 vuotta
2009			
Valuuttatermiinit			
Rahavirran suojaukset	48,2	0,5	-
Muut valuuttatermiinit	253,8	3,2	-
Muut valuuttaoptiot	13,6	-	-
Yhteensä	315,6	3,7	-
2008			
Valuuttatermiinit			
Rahavirran suojaukset	150,2	17,6	-
Muut valuuttatermiinit	181,1	29,0	0,3
Yhteensä	331,3	46,6	0,3

Rahavirtasuojauksen käsittely

milj. EUR	2009	2008
Kirjattu tulovaikutteisesti		
Liiketoiminnan muihin tuottoihin	0,3	-
Liiketoiminnan muihin kuluihin	-	-0,7
Liikevaihtoon	2,0	2,1
Kirjattu omaan pääomaan		
Laskennalliset verosaamiset	0,4	1,2
Laskennalliset verovelat	-0,5	-1,3
Suojaustulos	0,1	-1,2

20. Vaihto-omaisuus

milj. EUR	2009	2008
Aineet ja tarvikkeet	9,0	2,1
Keskeneräiset pitkäaikaishankkeet	41,2	56,8
Valmiit tuotteet ja tavarat	26,0	12,4
Ennakkomaksut	17,0	16,4
	93,2	87,7

21. Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. EUR	2009	2008
Pitkäaikaiset		
Korolliset		
Pääomalainasaamiset	1,1	-
Korottomat		
Muut saamiset	0,3	0,0
Lyhytaikaiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	0,7	0,4
Korottomat		
Myyntisaamiset	142,5	143,8
Projekteihin liittyvät saamiset	100,5	117,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	14,8	2,7
Arvonlisäverosaamiset	17,8	20,4
Avustussaaamiset	0,4	0,4
Muut siirtyvät erät	4,4	9,2
Muut saamiset	6,3	18,9
	286,7	312,6
Myyntisaamiset (brutto)	144,6	145,8
Epävarmat myyntisaamiset		
Epävarmat myyntisaamiset 1.1.	2,0	2,1
Muuntoerot	0,2	-0,1
Lisäykset	0,6	1,4
Vähennykset	-0,2	-
Saadut suoritukset	-0,6	-1,4
Epävarmat myyntisaamiset 31.12.	2,0	2,0
Myyntisaamiset	142,5	143,8
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät	66,7	87,2
Erääntyneet:		
Alle 30 päivää	24,5	16,9
31 - 60 päivää	9,8	15,2
Yli 60 päivää	43,5	26,6
Myyntisaamiset yhteensä (brutto)	144,6	145,8
Luottotappioriskin enimmäismäärät maantieteellisen sijainnin mukaan		
Suomi	5,8	3,6
Saksa	2,4	0,6
IVY-maat	1,1	1,3
Muu Eurooppa	14,3	9,5
Pohjois-Amerikka	18,2	21,6
Etelä-Amerikka	30,8	41,5
Australia	14,5	17,4
Aasia	29,2	20,1
Afrikka	26,2	28,2
Yhteensä	142,5	143,8

Myyntisaamiset on jaoteltu asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan.

22. Rahavarat

milj. EUR	2009	2008
Kassavarat	110,2	72,2
Pankkitalletukset	79,1	196,0
Rahamarkkinasijoitukset	69,2	49,6
	258,5	317,8

Merkittävä osa Outotecin sijoituksista on tehty seuraavissa valuutoissa: euro, Australian dollari ja Brasilian real. Euron viitekorko on vaihdellut vuoden 2009 aikana välillä 0,4 - 2,6 %. Euro-korot laskivat voimakkaasti ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Australian dollarin viitekorko vaihteli välillä 2,7 - 4,5 %. Brasilian real-määräiset talletukset oli sidottu CDI-viitekorkoon, joka oli välillä 8,7 - 13,4 %. CDI-korko laski ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

23. Oma pääoma

milj. EUR	Osakkeiden luku- määrä, 1 000 kpl	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2009	44 763	16,8	20,2	63,4	100,4
31.12.2008	42 000	16,8	20,2	-	37,0

Outotec Oyj:n osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään 25.9.2006. Yhtiöjärjestyksen mukainen osakkeiden enimmäismäärä on 100,0 miljoonaa kappaletta. Kukin osake oikeuttaa osakkeenomistajan yhteen ääneen yhtiön yhtiökokouksessa.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastot sisältävät myytävissä olevien sijoitusten käypien arvojen muutokset ja rahavirran suojauksista omaan pääomaan jaksotetun suojaustuloksen.

Muut rahastot

Muihin rahastoihin sisältyvät vararahasto ja muut rahastot. Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Muut rahastot sisältävät muita konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Outotec toteutti Laroxin määräysvallan hankintaan johtavat kaupat suunnatulla osakeannilla 21.12.2009 ja teki pakollisen julkisen ostotarjouksen lopuista Laroxin osakkeista. Ostettujen Laroxin osakkeiden kauppahinta maksettiin 2 763 419 Outotecin uutena osakkeena, joka vastasi 63,4 miljoonaa euroa. Nämä Outotecin uudet osakkeet raportoidaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastossa.

Omat osakkeet

Outotec on sopinut ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi, Outotecin rahoittamana hankkinut 285 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty Outotecin taseessa omien osakkeiden hankintana. Tilikauden lopussa näitä omia osakkeita oli 332 534 kappaletta. Konsernitaseessa ja konsernin oman pääoman laskelmassa järjestely on käsitelty sen kirjanpidollisen luonteen mukaisesti vähentämällä 4,6 miljoonaa euroa konsernin omasta pääomasta (2008: 9,4 milj. euroa). Tämä summa vastaa ulkopuolisen palveluntuottajan osakkeista maksamaa euromäärää.

Osingot

Hallitus ehdottaa jaettavaksi osinkoa 0,70 euroa osakkeelta vuodelta 2009. Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 200,1 miljoonaa euroa 31.12.2009.

24. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet

Outotecillä on eri puolilla maailmaa useita eläkejärjestelyjä, jotka ovat pääasiassa maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat Saksassa. Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet liittyvät terveydenhuoltoon liittyviin järjestelyihin Saksassa.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

milj. EUR	2009	2008
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-1,8	-1,8
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-12,2	-9,7
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-0,2	-0,2
	-14,2	-11,7

milj. EUR	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2009	2008	2009	2008
Toiminnoittain				
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1,3	-1,3	-0,2	-0,1
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-0,2	-0,2	-0,0	-0,0
Hallinnon kulut	-0,3	-0,2	-0,0	-0,0
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-0,1	-0,1	-0,0	-0,0
	-1,8	-1,8	-0,2	-0,2
Eläkekulut henkilöstökuluissa				
Työsuorituksen perustuvat menot	-0,4	-0,4	-0,0	-0,0
Korkomenot	-1,1	-1,1	-0,2	-0,2
Työntekijöiden suorittamat maksut järjestelyyn	-0,2	-0,1	-	-
Tilikaudella kirjattu vakuutusmatemaattinen voitto tai tappio	-	-0,1	-	-
	-1,8	-1,8	-0,2	-0,2

Taseeseen merkityt erät etuuspuhjaista eläkejärjestelyistä ja muista työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista

milj. EUR	2009	2008	2007	2006	2005
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	28,2	23,9	25,7	25,2	23,5
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-3,5	-0,7	-3,4	-6,1	-5,5
Nettomääräinen velka	24,7	23,3	22,3	19,1	18,0

Kaikki etuuspuhjaisten eläkejärjestelyjen ja muiden työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien veloitteet olivat rahastoimattomia.

Velan täsmäytys

milj. EUR	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2009	2008	2009	2008
Nettomääräinen velka 1.1.	19,7	18,7	3,6	3,6
Tulosvaikutteisesti kirjatut eläkekulut	1,8	1,8	0,2	0,2
Maksetut etuudet	-0,9	-0,8	-0,2	-0,2
Tytäryhtiöiden hankinta	0,5	-	0,1	-
Nettomääräinen velka 31.12.	21,0	19,7	3,7	3,6

Muutokset veloitteen nykyarvossa

milj. EUR	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2009	2008	2009	2008
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo 1.1.	20,6	22,1	3,3	3,6
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,4	0,4	0,0	0,0
Korkomenot	1,1	1,0	0,2	0,2
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	3,0	-2,3	-0,1	-0,3
Työntekijöiden suorittamat maksut järjestelyyn	0,2	0,2	-	-
Maksetut etuudet	-0,9	-0,8	-0,2	-0,2
Tytäryhtiöiden hankinta	0,5	-	0,1	-
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo 31.12.	24,9	20,6	3,3	3,3

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

%	2009	2008
Diskonttokorko	5,14 - 5,90	6,25
Etuuksien korotusoletus	2,0	2,0

Eläkkeiden kertyminen ei ole sidottu palkkakehitykseen.

25. Varaukset

milj. EUR	Projektivaraukset ¹⁾	Muut varaukset ²⁾	2009
Pitkäaikaiset			
Varaukset 1.1.	11,0	-	11,0
Muuntoerot	0,0	-	0,0
Lisäykset	21,3	-	21,3
Tytäryhtiöiden hankinta	1,4	-	1,4
Tilikaudella käytetyt varaukset	-9,8	-	-9,8
Tilikaudella peruutetut varaukset	-1,3	-	-1,3
Muut muutokset	-0,2	-	-0,2
Varaukset 31.12.	22,4	-	22,4
Lyhytaikaiset			
Varaukset 1.1.	17,1	7,2	24,3
Muuntoerot	1,2	-0,2	0,9
Lisäykset	13,1	1,5	14,5
Tytäryhtiöiden hankinta	2,0	4,1	6,1
Tilikaudella käytetyt varaukset	-10,3	-5,0	-15,3
Tilikaudella peruutetut varaukset	-6,1	-2,3	-8,3
Muut muutokset	0,2	-	0,2
Varaukset 31.12.	17,1	5,3	22,3

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä.

¹⁾ Pitkäaikaiset projektivaraukset sisältävät 22,0 miljoonaa euroa takuuvараuksia ja 0,4 miljoonaa euroa projektitappioihin liittyviä varauksia 31.12.2009.

Lyhytaikaiset projektivaraukset sisältävät 16,7 miljoonaa euroa takuuvараuksia ja 0,3 miljoonaa euroa projektitappioihin liittyviä varauksia 31.12.2009.

²⁾ Lyhytaikaiset muut varaukset sisältävät 4,5 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyvarauksia 31.12.2009.

26. Korolliset velat

milj. EUR	Tasearvo		Käypä arvo	
	2009	2008	2009	2008
Pitkäaikaiset				
Lainat rahoituslaitoksilta	6,5	1,7	6,4	1,6
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	30,2	-	29,8	-
Rahoitusleasing-velat	0,2	0,5	0,2	0,5
Muut pitkäaikaiset lainat	4,4	0,4	4,4	0,4
	41,2	2,6	40,7	2,5
Lyhytaikaiset				
Lainat rahoituslaitoksilta	23,1	1,0	23,1	1,0
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	8,6	0,0	9,2	0,0
Rahoitusleasing-velat	0,2	0,3	0,2	0,3
Muut lyhytaikaiset lainat	0,2	0,2	0,2	0,2
	32,0	1,5	32,6	1,5

Korollisten velkojen tasearvoa alhaisempi käypä arvo aiheutuu pääasiassa tiettyjen korkotuettujen lainojen arvostuksesta nykyisellä korkotasolla.

Rahoitusleasing-velat

milj. EUR	Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä 2009	Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä 2008	Vähimmäisvuokrien nykyarvo 2009	Vähimmäisvuokrien nykyarvo 2008
Enintään 1 vuosi	0,2	0,3	0,2	0,3
1-2 vuotta	0,2	0,3	0,1	0,2
2-3 vuotta	0,1	0,2	0,1	0,2
3-4 vuotta	0,0	0,1	0,0	0,1
4-5 vuotta	-	0,0	-	0,0
Tulevat rahoituskulut	-0,0	-0,1	-	-
	0,4	0,8	0,4	0,8

Kaikki rahoitusleasing-velat erääntyvät maksettaviksi enintään viiden vuoden aikana.

27. Ostovelat ja muut velat

milj. EUR	2009	2008
Pitkäaikaiset		
Muut pitkäaikaiset velat	2,2	1,6
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	71,7	105,7
Saadut ennakot	150,9	214,0
Projekteihin liittyvät velat	84,7	124,2
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	29,6	31,8
Arvonlisäverovelka	3,1	2,0
Ennakkonpidätys- ja sosiaalikulovelat	4,4	10,9
Muut siirtyvät erät	9,1	4,8
Muut velat	1,4	2,4
	354,9	495,7

Kaikki osto- ja muut velat olivat korottomia.

28. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2009 milj. EUR	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Johdannaisvarat							
Valuuttatermiinit	0,1	-	-	-	-	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	-	-	4,0	-	-	4,0	4,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	-	1,1	-	-	-	1,1	1,1
Korottomat	-	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Johdannaisvarat							
Valuuttatermiinit	5,9	-	-	-	-	5,9	5,9
Valuuttaoptiot	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	-	0,7	-	-	-	0,7	0,7
Korottomat	-	286,7	-	-	-	286,7	286,7
Rahavarat	-	258,5	-	-	-	258,5	258,5
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	6,0	546,9	4,0	-	-	557,0	557,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	6,5	6,5	6,4
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	-	-	-	-	30,2	30,2	29,8
Rahoitusleasing-velat	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2
Johdannaisvelat							
Valuuttatermiinit	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0
Muut pitkäaikaiset lainat	-	-	-	-	4,4	4,4	4,4
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	2,2	2,2	2,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	23,1	23,1	23,1
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	-	-	-	-	8,6	8,6	9,2
Rahoitusleasing-velat	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2
Johdannaisvelat							
Valuuttatermiinit	-	-	-	7,8	-	7,8	7,8
Valuuttaoptiot	-	-	-	0,1	-	0,1	0,1
Muut lyhytaikaiset lainat	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2
Ostovelat	-	-	-	-	71,7	71,7	71,7
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	-	-	-	7,9	147,0	155,1	155,1
2008 milj. EUR	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Johdannaisvarat							
Valuuttatermiinit	1,2	-	-	-	-	1,2	1,2
Osakkeet ja osuudet	-	-	0,5	-	-	0,5	0,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	-	-	-	-	-	-	-
Korottomat	-	0,0	-	-	-	0,0	0,0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Johdannaisvarat							
Valuuttatermiinit	10,6	-	-	-	-	10,6	10,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	-	0,4	-	-	-	0,4	0,4
Korottomat	-	312,6	-	-	-	312,6	312,6
Rahavarat	-	317,8	-	-	-	317,8	317,8
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	11,8	630,8	0,5	-	-	643,1	643,1
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	1,7	1,7	1,6
Rahoitusleasing-velat	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5
Johdannaisvelat							
Valuuttatermiinit	-	-	-	5,3	-	5,3	5,3
Muut pitkäaikaiset lainat	-	-	-	-	0,4	0,4	0,4
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	1,6	1,6	1,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	1,0	1,0	1,0
Rahoitusleasing-velat	-	-	-	-	0,3	0,3	0,3
Johdannaisvelat							
Valuuttatermiinit	-	-	-	19,2	-	19,2	19,2
Muut lyhytaikaiset lainat	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2
Ostovelat	-	-	-	-	105,7	105,7	105,7
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	-	-	-	24,5	111,4	135,9	135,8

Korollisten velkojen tasearvoa alhaisempi käypä arvo aiheutuu pääasiassa tiettyjen korkotuettujen lainojen arvostuksesta nykyisellä korkotasolla.

Tasohierarkia

Päivitetty IFRS 7 standardin säännökset edellyttävät käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien luokittelua kolmitasoiseen hierarkiaan. Lisätietoja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

2009 milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,2	-	3,8	4,0
Johdannaisvarat	-	6,0	-	6,0
	0,2	6,0	3,8	10,0
Johdannaisvelat	-	7,9	-	7,9
	-	7,9	-	7,9
2008				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,4	-	0,1	0,5
Johdannaisvarat	-	11,8	-	11,8
	0,4	11,8	0,1	12,3
Johdannaisvelat	-	24,5	-	24,5
	-	24,5	-	24,5

Vuonna 2009 tapahtuneet muutokset käyvän arvon hierarkian tasolla 3 liittyvät Laroxille kuuluneiden sekä muiden myytävissä olevien rahoitusvarojen hankintaan (kts. liitetieto 17. Myytävissä olevat rahoitusvarat).

29. Vastuositoumukset

milj. EUR	2009	2008
Annetut pantit ja kiinnitykset 31.12.	33,4	3,0
Takaukset kaupallisten sitoumusten vakuudeksi 31.12.	218,2	166,5

Annetut pantit ja kiinnitykset liittyvät Laroxin ja sen tytäryhtiöiden luottolimiitteihin. Kaupalliset takaukset liittyvät projekti- ja laitetoimituksiin. Konsernin takauksiin eivät sisälly emoyhtiön tai muiden konserniyhtiöiden antamat ennakonmaksutakaukset. Konserniyhtiöiden antamat takaukset rahoituksen vakuudeksi 31.12.2009 olivat 47,1 miljoonaa euroa (2008: 8,5 milj. euroa) ja kaupallisten sitoumusten vakuudeksi annetut takaukset, ennakonmaksutakaukset mukaanlukien olivat 321,3 miljoonaa euroa (2008: 353,8 milj. euroa). Demand-muotoisten takausten suuri määrä voi lisätä edunsaajien mahdollisesti tekemien maksuvaatimusten määrää, joka saattaa vaikuttaa Outotecin maksuvalmiuteen.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat

milj. EUR	2009	2008
Enintään 1 vuosi	8,2	6,6
1 - 2 vuotta	11,1	9,1
2 - 3 vuotta	9,1	9,4
3 - 4 vuotta	7,8	7,9
4 - 5 vuotta	6,4	6,6
Yli 5 vuotta	21,7	29,1
Vähimmäisvuokramaksut	64,4	68,7

Merkittävimmät taseen ulkopuoliset investointisitoumukset

Outotecilla oli 31.12.2009 voimassa oleva julkinen ostotarjous koskien Larox Oyj:n ja Ausmelt Ltd:n osakkeita.

30. Riita-asiat ja oikeusprosessit

Kesäkuussa 2006 Outotec GmbH aloitti välimiesmenettelyn Bandirma Gübre Fabrikalari AS:ää ("BAGFAS") vastaan. Riita koski heinäkuussa 2003 solmitun Bagfasin ja Outotec GmbH:n (aiemmin Outokumpu Technology GmbH) välisen projektisopimuksen yhteydessä annetun pankkitakauksen maksuvaatimusta. Sopimuksen mukaan Outotec GmbH oli vastuussa erään Bagfasin Bandirmassa Turkissa sijaitsevan rikkihapotetaan uuden aikaistamisesta. Sopimuksen vakuutena oli Nordea Pankki Suomi Oyj:n ("Nordea") antama 3,4 miljoonan euron first demand -pankkitakaus. Elokuussa 2005 BAGFAS vaati Nordeaa maksamaan pankkitakauksen määrän kokonaisuudessaan. Outotecin johdon käsityksen mukaan takauksen vaatiminen oli perusteeton, ja että joka tapauksessa niiden seikkojen arvo, joiden perusteella Bagfas vaati takauksen maksamista, on huomattavasti pienempi kuin 3,4 miljoonaa euroa. Lokakuussa 2005 Helsingin kärjäoikeus antoi Outotec GmbH:n aloittamassa menettelyssä turvaamistoimipäätöksen, jonka perusteella Nordean ei tule maksaa Bagfasille antamaansa takausta. Outotec GmbH käynnisti Helsingin kärjäoikeudessa oikeudenkäynnin Nordeaa vastaan kieltomääräyksen vahvistamiseksi. Vastaavasti Bagfas haki asiassa turvaamistoimia Nordeaa vastaan Turkissa, ja Istanbulin 9. kaupallinen tuomioistuin määräsi Nordean saatavia noin 3,4 miljoonan euron arvosta asetettavaksi takavarikkoon, mutta salli sittemmin korvata takavarikon muulla vakuusjärjestelyllä. Outotec käynnisti välimiesmenettelyn Bagfasia vastaan Sveitsissä vaatien välitystuomioistuinta antamaan lopullisen päätöksen siitä, oliko Bagfasilla oikeutta vaatia pankkitakausta sekä ratkaisua eräitä korvausvaatimuksista. Sveitsiläinen välitystuomioistuin antoi vuonna 2008 välipäätöksen, jossa Bagfasin pankkitakaukseen kohdistuvalle vaatimukselle vahvistettiin muodollinen miljoonan euron yläraja. Outotec haki tuloksetta välitystuomion tunnustamista turkkilaisissa tuomioistuimissa. Samanaikaisesti Turkin ensimmäisen asteen tuomioistuin antoi päätöksen, jonka mukaan Nordean tulisi maksaa koko pankkitakauksen määrä Bagfasille. Nordea

ja Bagfas sekä Outotec turkkilaisen oikeusprosessin sivuväliintulijana, valittivat tuomiosta. Outotec, Nordea ja Bagfas ovat sopineet kaikki asiaan liittyvät erimielisyytensä 9.12.2009 päivättyllä sopimuksella, jonka mukaisesti kaikki vireillä olleet oikeudenkäynnit ja prosessit päätettiin vastavuoroisesti ja Nordea sitoutui suorittamaan Bagfasille Istanbulin korkeimman oikeuden jo aiemmin tuomitseman takauksen pääoman 3,4 miljoonaa euroa ja oikeudenkäyntikulujen lisäksi kertakaikkisena korvauksena 0,9 miljoonaa euroa. Outotec on maksanut Nordealle kaikki sen kustannukset asiassa.

Vuonna 1995 brasilialaisen Prometal SA:n entinen työntekijä aloitti oikeustoimet muun muassa Oku-Tec Ltda:ta vastaan, joka on Outokumpu Technologyn entinen asiamies Brasiliassa, sekä Outokumpu Enhangeria e Comercio, Ltda:ta vastaan (nykyinen Outotec Tecnologia Brasil Ltda). Sanottu Prometal SA:n entinen työntekijä vaatii hänelle väitetyksi kuuluvaa 0,2 miljoonaa Yhdysvaltain dollarin provisiota välitystoiminnasta eräiden Prometal SA:n Brasiliassa Buritamassa omistamien kaivosoikeuksien oston yhteydessä. Jos sanottu entinen työntekijä voittaa mainittua provisiota koskevan kanteensa, hän voi lisäksi nostaa kanteen noin 4,7 miljoonan Yhdysvaltain dollarin tulospalkkiosta, joka myös väitetyksi kuuluu hänelle saman kaupan perusteella. Tapaus ratkaistiin Brasiliassa São Paulon 5. siviilituomioistuimissa Outotecin eduksi, mutta vastapuoli on siitä valittanut ylempiin oikeusasteisiin. Vaikka Outotecin johto uskoo, että valitus ei menesty, tuomioistuinmenettelyn lopputuloksesta ei ole varmuutta.

Pacific Industrial Company toimi Outotec Pty Ltd:n alihankkijana Outotec Pty Ltd:n ja BHP Billitonin kolmen sakeuttimen toimitusta koskevaan sopimukseen liittyen Ravensthorpessa, Australiassa. Pacific Industrial Companyn ja Outotec Pty Ltd:n välille syntyi erimielisyys lopullisten rakennusdokumenttien ja tarjouksen yhteydessä annettujen piirrosten välisten eroavaisuuksien arvonmäärityksestä, muutostöiden Pacific Industrial Company:lle aiheuttaman lisätyön arvonmäärityksestä sekä Outotec Pty Ltd:lle Pacific Industrial Companyn töiden loppuunsaattamiseksi toimitetusta lisätyövoimasta aiheutuneiden

kustannusten korvaamisesta. Pacific Industrial Company nosti Outotec Pty Ltd:tä vastaan 4,3 miljoonan Australian dollarin kanteen Western Australian korkeimmassa oikeudessa koskien viivästystä ja 3,4 miljoonan Australian dollarin kanteen koskien tarjousta ja muutoksia. Outotec Pty Ltd vastasi Pacific Industrial Companyn kanteeseen ja nosti vastakanteen 14.3.2008. Tällä hetkellä Outotec Pty Ltd:n vastakanteen on suuruudeltaan noin 4 miljoonaa Australian dollaria. Todisteiden vaihto eli ns. discovery-prosessi on käynnissä ja sen uskotaan päättyvän alkuvuonna 2010.

Outotec (USA) Inc. ja Pattison Sand Company L.L.C. solmivat elokuussa 2006 sopimuksen kvartsihiekkalaitoksen rakentamisesta Iowaan Yhdysvalloissa. Outotec keskeytti projektin heinäkuussa 2007 johtuen maksamattomista laskuista sekä sopimuksen täyttämisen kannalta olennaisista seikoista. Pattison vaati välimiesoikeudenkäynnin käynnistämistä American Arbitration Associationilta ("AAA") tammikuussa 2008 sekä vaati välimiesoikeutta ratkaisemaan asian Dubuquessa, Iowan osavaltiossa Yhdysvalloissa. Korvausvaatimus oli 9,8 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, joka vastasi suuruudeltaan Outotecin ao. sopimuksen mukaista suurinta mahdollista korvausvastuuta. Outotec haki vastaavasti välimiesoikeudenkäynnin käynnistämistä AAA:lta helmikuussa 2008 vaatien 4,9 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruista korvauksia maksamattomista laskuista sekä muista vahingoista. Välitystuomioistuin hyväksyi 24.12.2008 antamassaan välipäätöksessä Pattison Sand Companyn 9,8 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (n. 7 miljoonan euron) suuruisen kanteen Outotecia vastaan ja vastaavasti hylkäsi Outotecin vastakanteen. Osapuolet sopivat asian lopullisesti 21.4.2009 päivättyllä sovintosopimuksella, jonka mukaisesti Outotec (USA) Inc. suoritti tuomiosta poiketen kertakaikkisena korvauksena 6,8 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (n. 4,8 miljoonaa euroa).

Edellä mainittujen oikeusprosessien lisäksi eräät Outotec -konsernin yhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä riita-asioissa. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei katsota olevan olennaista vaikutusta Outotecin taloudelliseen asemaan.

31. Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden kanssa

milj. EUR	2009	2008
Myynti	0,1	-
Myynti- ja muut saamiset	0,1	-
Lyhytaikaiset velat	0,4	-

Liiketoimet ja avoimet saldot johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa

Outotec oli velkaa 31.12.2008 Outotec Auburn Ltd:n toimitusjohtajalle 2,2 miljoonaa euroa. Velka liittyi Auburn konsernin hankinnan sovittuihin maksuehtoihin. Hankintameno oli 10,2 miljoonaa euroa, josta oli maksettu 8,0 miljoonaa euroa ja 2,2 miljoonaa euroa oli jaksotettu velaksi 31.12.2008. Velka maksettiin Outotec Auburn Ltd:n toimitusjohtajalle myyntisopimuksen mukaisesti vuoden 2009 ensimmäisen ja toisen kvartaalin aikana.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet

milj. EUR	2009	2008
Johtoryhmä (sis. toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen)		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	5,8	2,9
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1,7	0,9
Varatoimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	0,8	0,4

Osana osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä, johtoryhmä vastaanotti yhteensä 101 802 Outotec osaketta vuoden 2009 aikana (sisältyy lyhytaikaisiin työsuhde-etuuksiin). Edellinen toimitusjohtaja Tapani Järvinen osallistuu toimitusjohtajasopimuksensa ehtojen mukaisesti vuosien 2008-2010 osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään myös vuoden 2010 ansaintajakson osalta.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasaamisia 31.12.2009 eikä 31.12.2008.

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot

tuhatta EUR	2009	2008
Risto Virrankoski (puheenjohtaja)	64,5	59,0
Karri Kaitue (varapuheenjohtaja)	51,5	48,5
Carl-Gustaf Bergström	42,0	39,5
Hannu Linnoinen	54,0	48,5
Anssi Soila	40,0	36,5
	252,0	232,0

32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Outotec on kasvattanut omistusosuuttaan australialaisessa pörssiyhtiö Ausmelt Ltd:ssä julkisen ostotarjouksen kautta ja markkinaostoilla. Outotecin omistusosuus Ausmeltissa 8.2.2010 oli 96,4 %, mikä antaa Outotecille Australian lain mukaan oikeuden loppujen Ausmeltin osakkeiden lunastukseen. Lunastuksen on arvioitu kestävän 4-6 viikkoa. Ausmeltin osakkeiden hankintahinta on noin 47 miljoonaa Australian dollaria (noin 30 miljoonaa euroa).

Outotec teki suunnatun osakeannin Laroxin osakkeenomistajille, jotka hyväksyivät Outotecin 22.1.2010 päättyneen julkisen ostotarjouksen vastineeksi osakkeita. Outotecin uudet osakkeet ja kasvanut osakepääoma merkittiin kauppare-

kisteriin 2.2.2010. Outotecilla on yhteensä merkittynä kaupparekisteriin 45 780 373 osaketta ja osakepääoma on 17 186 442,52 euroa.

Tammikuussa Outotec nimitti Pekka Erkilän johtoryhmäänsä 1.5.2010 alkaen. Muutos liittyi Outotecin suunnitelmiin kehittää uusi toimintarakente, joka on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2010 keväällä.

Outotec teki sopimuksen JSW Steel Limitedin (JSW) kanssa teknologiatoimituksesta JSW:n uuteen rautamalmin sintrauslaitokseen Intian Toranagalluun. Laitoksen käynnistys ajoittuu vuodelle 2011.

Outotec sopi Baiyin Non Ferrous Groupin kanssa uuden jalometallitehtaan suunnittele-

misestä ja toimittamisesta Gansun maakuntaan Kiinaan. Sopimus on arvoltaan noin 6 miljoonaa euroa. Tehdas käynnistyy vuoden 2011 alkupuolella.

Teknillisen korkeakoulun hallitus perusti viime vuoden lopulla Outotecista eläkkeelle jääneen toimitusjohtaja Tapani Järvisen ympäristöteknologiarahaston. Rahaston tarkoitus on edistää ympäristöteknologian tutkimusta ja siitä jaetaan vuosittain apuraha ansioituneelle osajalle alan tutkimus- ja kehitystyöhön. Outotec lahjoitti rahastoon peruspääoman.

33. Tytäryhtiöt

31.12.2009 Omistetut tytäryhtiöosakkeet	Maa	Konsernin omistus-osuus, %	Konsernin osuus äänivallasta, %
Aisco Systems Inc. Chile y Compañia Ltda	Chile	100	100
Eberhard Hoesch & Söhne GmbH	Saksa	100	100
International Project Services Ltd. Oy	Suomi	100	100
Kumpu Engineering, Inc.	Yhdysvallat	100	100
Kumpu GmbH	Saksa	100	100
MP Metals Processing Engineering Oy	Suomi	100	100
MPE-Service Oy	Suomi	100	100
OOO Outotec Norilsk	Venäjä	100	100
Outotec (Australasia) Pty. Ltd.	Australia	100	100
Outotec (Canada) Ltd.	Kanada	100	100
Outotec (Chile) Ltda.	Chile	100	100
Outotec (Kazakhstan) LLP	Kazakstan	100	100
Outotec (Kil) AB	Ruotsi	100	100
Outotec (Mexico), S.A. de C.V.	Meksiko	100	100
Outotec (Netherlands) B.V.	Alankomaat	100	100
Outotec (Norway) AS	Norja	100	100
Outotec (Peru) S.A.C.	Peru	100	100
Outotec (Polska) Sp. z o.o.	Puola	100	100
Outotec (RSA) (Pty) Ltd.	Etelä-Afrikka	100	100
Outotec (Shanghai) Co. Ltd.	Kiinan kansantasavalta	100	100
Outotec (Sweden) AB	Ruotsi	100	100
Outotec (USA) Inc.	Yhdysvallat	100	100
Outotec Auburn Ltd.	Kanada	100	100
Auburn Furnace Services Inc.	Kanada	100	100
Auburn Industrial Design Inc.	Kanada	100	100
Auburn Industrial Services Ltd.	Kanada	100	100
Outotec Auburn Ltda.	Chile	100	100
Auburn Project Management Inc.	Yhdysvallat	100	100
Camden Yards Assets Ltd.	Kanada	100	100
Outotec Deutschland GmbH	Saksa	100	100
Outotec GmbH	Saksa	100	100
Outotec Holding GmbH	Saksa	100	100
Outotec India Private Ltd.	Intia	100	100
Outotec Minerals Oy	Suomi	100	100
Outotec Pty. Ltd.	Australia	100	100
Outotec Research Oy	Suomi	100	100
Outotec Tecnologia Brasil Ltda.	Brasilia	100	100
Outotec Turula Oy	Suomi	100	100
Pannevis Inc.	Yhdysvallat	100	100
Petrobau Ingenieur Bulgaria EOOD	Bulgaria	100	100
SepTor Technologies B.V.	Alankomaat	100	100
ZAO Outotec St. Petersburg	Venäjä	100	100
ZAO Outotec Moskva	Venäjä	100	100
Larox Oyj	Suomi	70,48	94,40
Cia Minera Trinidad S.A.C.	Peru	70,48	94,40
Explotaciones Mineras Metalicas S.A.C.	Peru	70,48	94,40
Filtros Larox Mexico S.A. de C.V.	Meksiko	70,48	94,40
Larox AB	Ruotsi	70,48	94,40
Larox B.V.	Alankomaat	70,48	94,40
Larox Central Africa Ltd.	Sambia	70,48	94,40
Larox Chile S.A.	Chile	70,48	94,40
Larox Company Oy	Suomi	70,48	94,40
Larox Filtration Technology (Suzhou) Co.,Ltd.	Kiinan kansantasavalta	70,48	94,40
Larox GmbH	Saksa	70,48	94,40
Larox Inc.	Yhdysvallat	70,48	94,40
Larox India Private Ltd.	Intia	70,48	94,40
Larox Poland Ltd.	Puola	70,48	94,40
Larox Pty. Ltd.	Australia	70,48	94,40
Larox SA (Proprietary) Ltd.	Etelä-Afrikka	70,48	94,40
Larox Tecnologia de Separacao de Líquidos e Sólidos Ltda.	Brasilia	70,48	94,40
Larox UK Ltd.	Iso-Britannia	70,48	94,40
OOO Larox	Venäjä	70,48	94,40
Turku Ceramics Oy	Suomi	70,48	94,40

Emoyhtiö Outotec Oyj:n osalta on eritelty kaikki suoraan omistetut yhtiöt.

¹⁾ Emoyhtiö Outotec Oyj:n omistamat osakkeet.

²⁾ Yhtiöt hankittiin vuonna 2009.

Konsernin tunnusluvut

		2009	2008	2007	2006 ¹⁾	2005 ¹⁾
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	milj. EUR	877,7	1 217,9	1 000,1	740,4	556,2
- liikevaihdon kasvu/lasku	%	-27,9	21,8	35,1	33,1	30,5
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	93,6	95,0	95,7	97,3	96,7
Käyttöomaisuusinvestoinnit	milj. EUR	98,0	23,9	11,6	8,0	12,1
- suhteessa liikevaihtoon	%	11,2	2,0	1,2	1,1	2,2
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	milj. EUR	20,5	20,2	19,9	19,2	13,9
- suhteessa liikevaihtoon	%	2,3	1,7	2,0	2,6	2,5
Henkilöstö 31.12.		3 128	2 674	2 144	1 797	1 802
- keskimäärin vuoden aikana		2 612	2 483	2 031	1 825	1 783
Tilaukanta kauden lopussa	milj. EUR	867,4	1 176,7	1 317,2	866,4	596,0
Tilaukertymä	milj. EUR	557,1	1 153,8	1 463,0	1 032,2	678,5
Kannattavuus						
Liikevoitto	milj. EUR	58,6	120,2	96,1	51,6	24,3
- suhteessa liikevaihtoon	%	6,7	9,9	9,6	7,0	4,4
Voitto ennen veroja	milj. EUR	60,9	136,3	104,8	56,6	25,6
- suhteessa liikevaihtoon	%	6,9	11,2	10,5	7,6	4,6
Bruttokate	%	21,7	21,5	20,4	20,7	18,8
Oman pääoman tuotto	%	14,9	42,6	43,3	29,1	16,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	20,9	61,6	59,8	45,4	24,3
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Omavaraisuusaste kauden lopussa	%	45,1	35,0	38,2	36,9	36,1
Nettovelkaantumisaste kauden lopussa	%	-55,8	-139,0	-136,4	-118,0	-104,9
Korollinen nettovelka kauden lopussa	milj. EUR	-191,0	-314,6	-292,9	-170,0	-116,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	milj. EUR	-28,5	106,6	143,0	67,8	80,2
Osingot	milj. EUR	32,0 ²⁾	42,0	39,9	14,7	-

¹⁾ Yhdistelty²⁾ Hallituksen esitys 18.3.2010 pidettävälle yhtiökokoukselle.

Tietoja neljänneksittäin (tilintarkastamaton)

milj. EUR	Q1/08	Q2/08	Q3/08	Q4/08	Q1/09	Q2/09	Q3/09	Q4/09
Liikevaihto								
Minerals Processing	60,1	92,7	122,0	144,8	84,5	91,1	79,4	83,2
Base Metals	60,1	72,0	76,9	86,4	44,8	29,6	28,0	34,0
Metals Processing	104,6	109,2	116,9	163,9	97,2	103,4	77,4	100,8
Muut liiketoiminnat	9,1	16,7	11,4	18,8	18,3	20,0	11,5	10,7
Kohdistamattomat erät ¹⁾ ja sisäinen myynti	-8,3	-15,0	-9,2	-15,1	-13,2	-6,5	-7,6	-8,9
	225,6	275,5	318,1	398,8	231,6	237,6	188,7	219,8
Liikevoitto								
Minerals Processing	4,1	3,2	3,1	12,1	6,1	7,9	9,1	6,1
Base Metals	6,3	11,9	13,3	17,2	4,3	-0,4	1,6	2,8
Metals Processing	12,3	11,8	14,9	22,1	8,9	9,3	6,3	11,5
Muut liiketoiminnat	0,4	1,2	1,7	0,7	-0,4	-0,1	-0,5	-0,5
Kohdistamattomat ²⁾ ja sisäiset erät	-2,2	-5,1	-4,1	-4,6	-2,7	-2,7	-1,5	-6,5
	21,0	22,9	28,9	47,5	16,3	13,9	15,1	13,3
Tilaukanta kauden lopussa								
	1 359,6	1 548,4	1 484,5	1 176,7	1 090,4	966,6	980,0	867,4

¹⁾ Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa sisäisten johtamis- ja hallintopalvelujen laskutuksen.²⁾ Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa sisäiset johtamis- ja hallintopalvelut ja osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksesta.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2009	2008	2007	2006 ¹⁾	2005 ¹⁾
Osakekohtainen tulos	EUR	1,01	2,25	1,85	0,88	0,39
Osakekohtainen oma pääoma	EUR	7,09	5,43	5,11	3,43	2,63
Osakekohtainen osinko	EUR	0,70 ²⁾	1,00	0,95	0,35	-
Osinko/tulos	%	75,7	44,7	51,4	39,7	-
Efektiivinen osinkotuotto	%	2,8	9,3	2,5	1,5	-
Hinta/voitto -suhde (P/E)		24,5	4,8	20,4	25,7	-
Osakkeen kurssikehitys						
Keskikurssi	EUR	17,39	26,28	36,03	14,23	-
Alin kurssi	EUR	9,30	8,52	19,25	12,40	-
Ylin kurssi	EUR	24,87	45,76	54,75	22,76	-
Kurssi kauden lopussa	EUR	24,74	10,80	37,60	22,70	-
Osakkeen markkina-arvo kauden lopussa	milj. EUR	1 107,4	453,6	1 579,2	953,4	-
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl	106 506	158 008	138 813	88 736	-
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	254,5	378,1	330,5	211,3	-
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		41 843 793	41 790 417	42 000 000	42 000 000	42 000 000
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ³⁾		44 435 787	41 735 000	42 000 000	42 000 000	42 000 000

¹⁾ Yhdistetty²⁾ Hallituksen esitys 18.3.2010 pidettävälle yhtiökokoukselle.³⁾ Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä 31.12.2009 oli 44 763 419 (2008: 42 000 000).

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	=	Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut (mukaan lukien saaduilla avustuksilla katetut kulut)	
Oman pääoman tuotto (ROE)	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (kauden keskiarvo)}}$	× 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	=	$\frac{\text{Liikevoitto + rahoitustuotot}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kauden keskiarvo)}}$	× 100
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – korolliset varat	
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	× 100
Nettovelkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	× 100
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}$	× 100
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$	× 100
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$	
Osakkeiden markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana	

Emoyhtiön tuloslaskelma

milj. EUR	Liitetieto	2009	2008
Liikevaihto	2, 3	100,5	225,7
Hankinnan ja valmistuksen kulut	4	-71,4	-156,0
Bruttokate		29,1	69,7
Liiketoiminnan muut tuotot	5	24,9	0,4
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-11,3	-13,4
Hallinnon kulut		-12,9	-22,9
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut		-14,1	-13,8
Liiketoiminnan muut kulut	9	-4,4	-6,3
Liikevoitto		11,3	13,7
Rahoitustuotot	10	41,2	52,6
Rahoituskulut	11	-11,5	-23,3
Rahoitustuotot ja -kulut		29,7	29,3
Voitto ennen satunnaisia eriä		41,0	43,0
Satunnaiset erät	12	11,7	9,8
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		52,7	52,9
Tilinpäätössiirrot	13	-	-0,1
Tuloverot	14	1,2	-8,6
Tilikauden voitto		53,9	44,2

Emoyhtiön tase

milj. EUR	Liitetieto	31.12.2009	31.12.2008
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	15		
Aineettomat hyödykkeet		18,3	17,1
Aineelliset hyödykkeet		1,9	1,4
Sijoitukset		318,9	235,4
Pysyvät vastaavat yhteensä		339,0	253,9
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	16	3,7	6,6
Pitkäaikaiset saamiset	17	2,8	3,7
Lyhytaikaiset saamiset	17	90,2	92,3
Rahat ja pankkisaamiset		173,2	244,7
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		270,0	347,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ		609,0	601,2
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	18		
Osakepääoma		16,8	16,8
Ylikurssirahasto		20,2	20,2
Omat osakkeet		-4,6	-9,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		63,4	-
Edellisten tilikausien voitto		82,8	82,8
Tilikauden voitto		53,9	44,2
Oma pääoma yhteensä		232,5	154,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä	13	0,4	0,4
Pakolliset varaukset	19	2,6	3,6
Vieras pääoma	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma		13,8	5,8
Lyhytaikainen vieras pääoma		359,7	436,9
Vieras pääoma yhteensä		373,5	442,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		609,0	601,2

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

milj. EUR	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen satunnaisia eriä	41,0	43,0
Oikaisut		
Poistot	3,2	2,7
Arvonalentumiset	0,2	-
Korkotuotot	-3,5	-12,2
Osinkotuotot	-30,6	-33,4
Korkokulut	4,7	18,5
Muut oikaisut ¹⁾	-21,9	5,9
	-7,0	24,6
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) ja vähennys (+)	6,1	-7,2
Vaihto-omaisuuden vähennys	2,9	4,8
Lyhytaikaisten velkojen vähennys	-29,7	-3,1
	-27,7	19,1
Saadut osingot	34,6	119,4
Saadut korot	3,7	12,5
Maksetut korot	-6,8	-20,5
Maksetut verot	-0,6	-11,9
Liiketoiminnan rahavirta	3,2	118,7
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-5,1	-3,0
Investoinnit tytäryhtiö- ja muihin osakkeisiin	-6,0	-109,4
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustulot	8,4	-
Muiden osakkeiden luovutustulot	-	0,3
Investointien rahavirta	-2,6	-112,1
Rahoituksen rahavirrat		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12,0	-
Lyhytaikaisten lainojen vähennys (-) ja lisäys (+)	-30,8	80,2
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-)	-0,3	-1,3
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys (-)	-22,6	-10,5
Omien osakkeiden hankinta ²⁾	-3,3	-9,4
Omien osakkeiden myynti	3,7	-
Maksetut osingot	-42,0	-39,9
Saadut ja maksetut konserniavustukset	10,6	9,9
Muu rahoituksen rahavirta	0,6	0,2
Rahoituksen rahavirta	-72,1	29,2
Rahavarojen nettomuutos	-71,5	35,8
Rahavarat tilikauden alussa	244,7	208,9
Rahavarojen nettomuutos	-71,5	35,8
Rahavarat tilikauden lopussa	173,2	244,7

¹⁾ Sisältää käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, pakollisten varausten muutokset ja realisoitumattomat kurssierot.

²⁾ Outotec Oyj on sopinut ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suo-
jauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi, Outotec Oyj:n rahoittamana
hankkinut 285 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty Outotec Oyj:n taseessa omien osakkeiden hankintana.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Outotec Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten mukaan. Emoyhtiön laadintaperiaatteet noudattavat konsernin laadintaperiaatteita lukuunottamatta seuraavia eroja.

Tilinpäätössiirrot

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja verotuksen poistojen erotus esitetään emoyhtiön tilinpäätöksessä tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero esitetään taseen vastattavissa tilinpäätössiirtojen kertymässä.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden verot ja aikaisempien tilikausien

verojen oikaisut. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamia vaan liitetiedoissa on esitetty niiden määrät.

Pitkäaikaiset sijoitukset

Pitkäaikaiset sijoitukset arvostetaan hankintamenoa tai mikäli sen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

2. Liikevaihto markkina-alueittain

milj. EUR	2009	2008
Eurooppa	42,4	122,8
Afrikka	10,7	41,0
Aasia	25,1	29,5
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	21,2	25,8
Australia	1,1	6,6
	100,5	225,7

3. Pitkäaikaishankkeet

milj. EUR	2009	2008
Valmistusasteen mukainen liikevaihto	49,0	149,4
Muu liikevaihto	51,5	76,3
	100,5	225,7
Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, tilinpäätöspäivänä keskeneräisten pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi tilikaudella ja aikaisemmillä tilikausilla kirjattu määrä	9,5	26,7
Pitkäaikaishankkeiden saatavat/velat (netto)		
Valmistusasteen mukaisia tuottoja vastaavat siirtosaamiset	16,4	11,8
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	-5,0	-8,6
	11,3	3,2
Pitkäaikaishankkeiden tuotoiksi kirjaamatta oleva määrä		
Valmistusasteen mukaan tuloutettavat hankkeet	34,6	55,8
Luovutuksen mukaan tuloutettavat hankkeet	20,0	26,8
Tilaukanta 31.12.	54,6	82,6

4. Hankinnan ja valmistuksen kulut

milj. EUR	2009	2008
Ostetut tuotteet ja tarvikkeet	-40,3	-92,2
Kuljetus	-1,8	-4,4
Palkat ja henkilösivukulut	-17,2	-18,8
Vuokrat	-0,5	-0,4
Poistot	-0,2	-0,2
Varastojen muutos	-2,9	-4,8
Ostetut palvelut	-6,9	-31,9
Muut kulut	-1,5	-3,4
	-71,4	-156,0

5. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. EUR	2009	2008
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot	24,4	-
Terminikurssivoitot	0,5	0,3
Muut tuotot	-	0,1
	24,9	0,4

6. Henkilöstökulut

milj. EUR	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-22,2	-33,5
Eläkemaksut	-5,0	-4,4
Muut henkilösivukulut	-1,6	-1,7
	-28,9	-39,6
josta hallituksen ja johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet	-0,3	-0,2
Toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja sekä toimitusjohtahan sijainen	-2,4	-1,3
Muut johtoryhmän jäsenet	-1,6	-0,8
	-4,3	-2,3

Osana osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä johtoryhmä vastaanotti yhteensä 70 958 Outotecin osaketta vuoden 2009 aikana (sisältyy palkkoihin ja palkkioihin).

Ylimmälle johdolle ei ole erityisiä eläkejärjestelyjä, vaan eläkeiät määräytyvät normaalin lainsäädännön puitteissa.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasaamisia 31.12.2009 eikä 31.12.2008.

Henkilöstön määrä	2009	2008
Henkilöstö keskimäärin	429	427
Henkilöstö tilikauden lopussa	427	431

7. Tilintarkastajan palkkiot

milj. EUR	2009	2008
KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,1	0,2
Muut palvelut	0,5	0,6
	0,6	0,9

8. Poistot ja arvonalentumiset

milj. EUR	2009	2008
Suunnitelman mukaiset poistot	-3,2	-2,7
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-0,2	-
	-3,4	-2,7
Poistot ja arvonalentumiset tase-erittäin		
Aineettomat hyödykkeet	-1,7	-1,3
Muut pitkävaikutteiset menot	-1,2	-1,2
Koneet ja kalusto	-0,4	-0,3
	-3,4	-2,7
Poistot ja arvonalentumiset toimintokohtaisesti		
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-0,2	-0,2
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-0,0	-0,0
Hallinnon kulut	-1,6	-1,4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1,5	-1,1
	-3,4	-2,7

9. Liiketoiminnan muut kulut

milj. EUR	2009	2008
Käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten sijoitusten myyntitappiot	-4,0	-4,3
Terminikurssitappiot	-0,3	-2,0
Muut kulut	-	0,0
	-4,4	-6,3

10. Rahoitustuotot

milj. EUR	2009	2008
Osinkotuotot	30,6	33,4
Korko- ja muut rahoitustuotot	5,6	14,6
Kurssivoitot	4,9	4,6
	41,2	52,6
Rahoitustuotot tytäryhtiöiltä		
Osinkotuotot	30,6	33,4
Korko- ja muut rahoitustuotot	2,9	3,1
	33,5	36,5

Outotec-konsernin rahoitustoiminnot on keskitetty emoyhtiöön.

11. Rahoituskulut

milj. EUR	2009	2008
Korko- ja muut rahoituskulut	-6,4	-21,2
Kurssitappiot	-5,0	-2,0
	-11,5	-23,3
Rahoituskulut tytäryhtiöille		
Korkokulut	-4,6	-18,4

12. Satunnaiset erät

milj. EUR	2009	2008
Saadut konserniavustukset	11,7	10,7
Annetut konserniavustukset	-	-0,9
	11,7	9,8

13. Tilinpäätössiirrot

milj. EUR	2009	2008
Poistoeron lisäys (-) tuloslaskelmassa	-	-0,1
Kertynyt poistoero taseessa	0,4	0,4

Kaikki tilinpäätössiirrot liittyvät koneisiin ja kalustoon.

14. Tuloverot

milj. EUR	2009	2008
Tuloverot satunnaisista eristä	-3,1	-2,6
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	4,2	-6,1
	1,2	-8,6
Laskennalliset verosaamiset		
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	0,9	2,6
Laskennalliset verovelat		
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	0,1	0,1

15. Pysyvät vastaavat

milj. EUR	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2009	26,7	2,2
Lisäykset	4,2	0,8
Vähennykset	-0,3	0,0
Hankintameno 31.12.2009	30,6	2,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2009	-9,6	-0,8
Vähennysten kertyneet poistot	0,1	0,0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-2,8	-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2009	-12,4	-1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	18,3	1,8
Hankintameno 1.1.2008	24,1	2,0
Lisäykset	2,7	0,3
Vähennykset	-0,1	-0,1
Hankintameno 31.12.2008	26,7	2,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-7,2	-0,6
Vähennysten kertyneet poistot	0,0	0,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-2,5	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-9,6	-0,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	17,1	1,4

Sijoitukset

milj. EUR	Osuudet tytäryhtiöissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	232,6	0,0	2,8	235,4
Lisäykset	91,3	5,1	0,2	96,5
Vähennykset	-10,5	-	-2,5	-13,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	313,4	5,1	0,4	318,9
Hankintameno 1.1.2008	225,4	3,2	2,7	231,3
Lisäykset	7,2	0,0	0,1	7,3
Vähennykset	-	-3,2	-	-3,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	232,6	0,0	2,8	235,4

Larox Oyj:n osakkeista hankittiin 70,48 % osuus vuonna 2009. Lisäksi vuoden aikana Outotec Auburn Inc:n pääomaa korotettiin antamalla Outotec (Canada) Ltd. apporttina ja Outotec (USA) Inc. myytiin konserniyhtiö MPE-Service Oy:lle. Ausmelt Ltd:n osakkeista hankittiin 31.12.2009 mennessä 19,9 %:n osuus Outotec Oyj:n omistukseen ja 17,5 % Outotec Pty. Ltd:n omistukseen. Outotec Auburn Inc. hankittiin ja Intune Circuits Oy myytiin vuonna 2008.

16. Vaihto-omaisuus

milj. EUR	2009	2008
Aineet ja tarvikkeet	1,0	1,7
Keskeneräiset projektit	2,5	3,8
Ennakkomaksut	0,2	1,1
	3,7	6,6

17. Saamiset

milj. EUR	2009	2008
Pitkäaikaiset saamiset		
Korollinen		
Lainasaamiset	1,7	2,5
Koroton		
Pääomalainat	1,1	-
Realisoitumattomat termiinkurssivoitot	0,0	1,2
	2,8	3,7
Lyhytaikaiset saamiset		
Korollinen		
Lainasaamiset	41,4	14,8
Konsernitilisaamiset	-	2,7
Koroton		
Myyntisaamiset	12,9	22,1
Siirtosaamiset	17,1	12,4
Muut saamiset	18,8	40,3
	90,2	92,3
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien projektien siirtosaamiset	16,4	11,8
Muut saamiset	0,7	0,6
	17,1	12,4
Saamiset tytäryhtiöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset		
Korollinen		
Lainasaamiset	1,7	2,5
Lyhytaikaiset saamiset		
Korollinen		
Lainasaamiset	41,4	14,8
Konsernitilisaamiset	-	2,7
Koroton		
Myyntisaamiset	4,6	9,0
Siirtosaamiset	0,1	0,2
Muut saamiset	14,7	30,0
	62,5	59,3

18. Oma pääoma

milj. EUR	2009	2008
Osakepääoma	16,8	16,8
Ylikurssirahasto	20,2	20,2
Omat osakkeet	-4,6	-9,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,4	-
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	127,0	122,4
Osingonjako	-42,0	-39,9
Omien osakkeiden arvonmuutos	-2,7	-
Omien osakkeiden osinko	0,6	0,2
Tilikauden voitto	53,9	44,2
Oma pääoma yhteensä 31.12.	232,5	154,5
Voitonjakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	63,4	-
Edellisten tilikausien voitto	82,8	82,8
Tilikauden voitto	53,9	44,2
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	200,1	127,0

Outotec Oyj on sopinut ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi hankkinut Outotec Oyj:n rahoittamana 285 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty taseessa omien osakkeiden hankintana.

19. Pakolliset varaukset

milj. EUR	2009	2008
Projekteihin liittyvät varaukset 1.1.	3,6	2,0
Varausten muutos	-1,0	1,6
Projekteihin liittyvät varaukset 31.12.	2,6	3,6

Pakolliset varaukset sisältävät pitkäaikaishankkeisiin liittyviä takuuajan ja tappiollisten projektien varauksia.

20. Velat

milj. EUR	2009	2008
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Korollinen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,7	1,7
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	12,0	-
Koroton		
Realisoitumattomat termiinikurssitappiot	0,0	4,1
	13,8	5,8
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollinen		
Lainat konserniyhtiöiltä	270,9	283,7
Konsernitilivelat	56,5	77,4
Lainat eläkevakuutuslaitoksilta	3,0	-
Koroton		
Saadut ennakkomaksut	2,7	9,3
Ostovelat	6,3	11,5
Siirtovelat	12,9	27,6
Muut lyhytaikaiset velat	7,5	27,4
	359,7	436,9
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstöön liittyvät kulut	7,3	6,0
Jaksotetut projektien kuluvaraukset	2,0	5,4
Valmiusasteen mukaisesti tuloutettavien projektien siirtovelat	0,8	8,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	1,2
Muut siirtovelat	2,8	6,3
	12,9	27,6
Velat tytäryhtiöille		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollinen		
Lyhytaikaiset lainat	270,9	283,7
Konsernitilivelat	56,5	77,4
Koroton		
Saadut ennakkomaksut	9,6	7,9
Ostovelat	2,8	2,3
Siirtovelat	0,5	2,6
Muut lyhytaikaiset velat	3,0	9,1
	343,2	383,0

21. Vastuusitoumukset

milj. EUR	2009	2008
Takaukset		
Tytäryhtiöiden puolesta		
rahoituksen vakuudeksi	26,6	8,5
kaupallisten sitoumusten vakuudeksi	265,3	305,4
Omien kaupallisten sitoumusten puolesta (poislukien ennakkomaksujen takaukset)	31,8	32,0
Emoyhtiön tytäryhtiöiden puolesta antamien kaupallisten takausten arvo sisältää ennakkomaksujen takauksia 87,6 miljoonan euron edestä (31.12.2008: 173,8 milj. euroa). Emoyhtiön kaupallisten sitoumusten vakuudeksi antamien takausten kokonaismäärä sisältäen myös ennakkomaksujen takaukset oli 303,5 miljoonaa euroa (31.12.2008: 350,1 milj. euroa).		
Leasing-vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,5	0,4
Myöhemmin maksettavat	0,5	0,2
Muut vastuut		
Pitkäaikaiset vuokrasopimukset		
Päätymisvuosi 2012	2,4	3,2
Päätymisvuosi 2017	29,1	33,8

22. Johdannaissopimukset

milj. EUR	2009	2008
Käyvät arvot		
Rahoituslaitosten kanssa tehdyt sopimukset	-0,3	-5,9
Tytäryhtiöiden kanssa tehdyt sopimukset	-0,1	6,2
	-0,4	0,3
Nimellisarvot		
Rahoituslaitosten kanssa tehdyt sopimukset	200,8	286,8
Tytäryhtiöiden kanssa tehdyt sopimukset	133,7	258,1
	334,4	545,0

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Outotec Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (OMXH). Outotecin kaupankäyntitunnus on OTE1V ja pörssierä on yksi osake.

Osakkeet ja osakepääoma

Outotecin osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään 25.9.2006. Yhtiön osakepääoma 31.12.2009 oli 16,8 miljoonaa euroa, joka jakautuu 44 763 419 osakkeeseen (9.2.2010: osakepääoma 17 186 442,52 euroa jakautuen 45 780 373 osakkeeseen). Jokaisella osakkeella on ääni yhtiökokouksessa.

Kaupankäynti ja pörssi-arvo

Outotecin osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 10.10.2006 alkaen.

Yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskihinta vuonna 2009 oli 17,39 euroa, osakkeen korkein kaupankäyntihinta oli 24,87 euroa ja alin oli 9,30 euroa. Outotecin osakkeilla käytiin vuonna 2009 kauppaa lähes 107 miljoonalla osakkeella, mikä vastaa arvoltaan yli 1 850 miljoonaa euroa. Outotecin pörssi-arvo 31.12.2009 oli 1 107 miljoonaa euroa, ja viimeisin Outotecin osakkeen kaupankäynti-kurssi oli 24,74 euroa.

Yhtiöllä ei ollut hallussaan omia kaupankäyntitaroituksessa hankittuja osakkeita 31.12.2009. Outotec sopi vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinohjelman hallinnoinnista ja suojauksesta. Osana tätä sopimusta ulkopuolinen palveluntuottaja on taustalla olevan rahavirtariskin suojaamiseksi Outotecin rahoittamana hankkinut 550 000 (2008: 265 000) Outotecin osaketta, jotka on esitetty taseessa (IFRS) omien osakkeiden hankintana. Vuoden 2009 lopussa näitä omia osakkeita oli 332 534.

Muutoksia osakeomistuksissa

Barclays Global Investors UK Holdings Ltd:n omistus alitti 6.5.2009 viiden (5) prosentin rajan Outotecin osakepääomasta ja oli 2 068 377 osaketta, vastaten 4,92 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Barclays Global Investors UK Holdings Ltd:n omistus 7.4.2009 ylitti viiden (5) prosentin rajan Outotecin osakepääomasta ja oli 2 111 054 osaketta, vastaten 5,02 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä.

Kaikkiaan 11 hallintarekisteriin rekisteröityjen osakkeiden osuus 31.12.2009 oli noin 56,6 % kaikista Outotecin osakkeista, ja kotitalouksien omistus oli noin 16,6 %.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous päätti 18.3.2009 valtuuttaa hallituksen päättämään osakeaineista seuraavasti:

– Valtuutus sisältää oikeuden laskea liikkeelle uusia osakkeita, luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja antaa osakeyhtiölain 10 luvun 1 pykälän mukaisia erityisiä oikeuksia. Tämä hallitukselle annettu valtuutus ei kuitenkaan oikeuta hallitusta antamaan henkilöstölle optio-oikeuksia kannusteeksi.

– Valtuutukseen sisältyvien liikkeelle laskettavien uusien osakkeiden ja luovutettavien omien osakkeiden kokonaismäärä ei saa ylittää 4 200 000 osaketta.

– Hallitus saa päättää osakeannin ehdot, kuten merkintähinnan määrittämisestä ja lopullisen merkintähinnan, merkintöjen hyväksymisehdot sekä liikkeelle laskettavien osakkeiden jakoperusteet ja lopullisen määrän.

Tämä valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti ja sitä on käytetty Laroxin yritysoston yhteydessä. Osakkeita merkittiin yhteensä 3 780 373 (2 763 419 osaketta joulukuussa 2009 ja 1 016 954 osaketta helmikuussa 2010).

Varsinainen yhtiökokous antoi 18.3.2009 hallitukselle oikeuden päättää yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta seuraavasti:

– Yhtiö voi hankkia enintään 4 200 000 omaa osaketta vapaalla omalla pääomalla ja poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakkeisiin edellyttäen, että yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä ei ylitä kymmentä (10) prosenttia yhtiön koko osakekannasta.

– Osakkeet tulee hankkia julkisessa kaupankäynnissä NASDAQ OMX Helsingissä hankintahetken markkinahintaan.

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutusta ei ole käytetty 9.2.2010 mennessä.

Hallituksen ja johdon osakeomistukset

Hallituksen, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan yhteenlaskettu osakeomistus

Osingon maksu

Vuosi	Osinko osakkeelta, EUR	Osinko, %	Tuotto, %
2007 (tilikaudelta 2006)	0,35	40	1,5
2008 (tilikaudelta 2007)	0,95	51	2,5
2009 (tilikaudelta 2008)	1,00	45	9,3
2010 (tilikaudelta 2009)	0,70 ¹⁾	76	2,8

¹⁾ Hallituksen osinkoehdotus.

31.12.2009 oli 122 902 osaketta. Yksityiskohtaiset tiedot hallituksen ja johtoryhmän osakkeenomistuksista löytyvät osoitteesta www.outotec.com/cg.

Osinkopolitiikka

Yhtiön hallitus on hyväksynyt osinkopolitiikan, jonka mukaan yhtiö aikoo esittää osakkeenomistajiensa hyväksyttäväksi osinkoja, jotka vastaavat noin 40 prosenttia Outotecin edeltävän tilikauden nettotuloksesta, kuitenkin siten, että tulevaisuudessa mahdollisesti jaettavien osinkojen määrään vaikuttavat Outotecin tulevat voitot, taloudellinen asema, kassavirrat, käyttö pääomavaatimukset, joko orgaaniseen kasvuun tai yritysostoihin tarvittavat investoinnit sekä muut tekijät.

Vaikka yhtiön hallituksella ei ole syytä epäillä, etteikö osinkoja pääasiallisesti jaettaisi tämän politiikan mukaisesti, mitään varmuutta ei ole siitä, että tietynä vuonna jaettaisiin osinkoa, eikä mitään varmuutta ole myöskään tietynä vuonna maksettavan osingon määrästä.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Outotecin hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 18.3.2010, että Outotec Oyj:n voitonjakoon 31.12.2009 käytettävissä olevista varoista maksetaan 0,70 euron osakekohtainen osinko ja että kaikki jäljellä olevat voitonjakoon käytettävissä olevat varat kerrytetään voittovaroiksi. Osingon ehdotettu täsmäytyspäivä on 23.3.2010, ja osinko maksetaan 8.4.2010.

Tilinpäätökset 31.12.2009 osoittavat, että emoyhtiön voitonjakoon käytettävissä olevat varat ovat yhteensä 200,1 miljoonaa euroa. Ehdotettu osinko on 76 % konsernin tilikauden 2009 voitosta.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

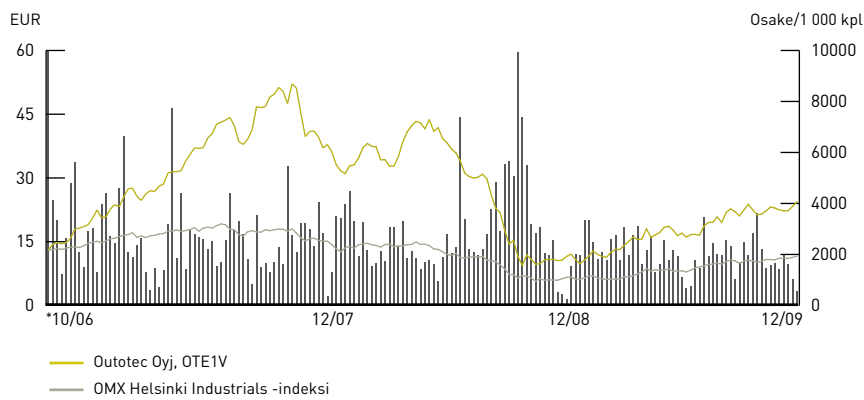
Osakekohtaiset tunnusluvut

		2009	2008
Osakekohtainen tulos	EUR	1,01	2,25
Osakekohtainen oma pääoma	EUR	7,09	5,43
Osakekohtainen osinko	EUR	0,70 ¹⁾	1,00
Osinko/tulos	%	75,7	44,7
Efektiivinen osinkotuotto	%	2,8	9,3
Hinta/voitto-suhde (P/E)		24,5	4,8
Osakkeen kurssikehitys			
Keskikurssi	EUR	17,39	26,28
Alin kurssi	EUR	9,30	8,52
Ylin kurssi	EUR	24,87	45,76
Kurssi kauden lopussa	EUR	24,74	10,80
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. EUR	1 107,4	453,6
Osakkeiden vaihdon kehitys			
Osakkeiden vaihto	1 000 osaketta	106 506	158 008
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	254,5	378,1
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		41 843 793	41 790 417
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ²⁾		44 435 787	41 735 000

¹⁾ Hallituksen esitys 18.3.2010 pidettävälle yhtiökokoukselle.

²⁾ Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä 31.12.2009 oli 44 763 419 (2008: 42 000 000).

Osakkeen hintakehitys ja vaihto



¹⁾ Listautuminen 10.10.2006, viikon 41 osakevaihto oli 56 076 374 kpl.

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2009

Osakkeita, kpl	Omistajia, lkm	Omistajia, %	Osakemäärä, kpl	Osakepääoma, %	Keskimääräinen omistus
1 - 100	6 126	39,58	405 988	0,91	66
101 - 500	6 665	43,06	1 800 208	4,02	270
501 - 1 000	1 518	9,81	1 217 729	2,72	802
1001 - 5 000	920	5,94	1 983 881	4,43	2 156
5 001 - 10 000	120	0,78	869 056	1,94	7 242
10 001 - 50 000	81	0,52	1 925 024	4,30	23 766
50 001 - 100 000	15	0,10	1 034 884	2,31	68 992
100 001 - 500 000	27	0,17	5 709 583	12,76	211 466
500 001 -	6	0,04	29 817 066	66,61	4 969 511
Hallintarekisteröidyt osakkeet	11		25 314 050	56,55	2 301 277
Yhteensä	15 478	100	44 763 419		

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31.12.2009

Ryhmä	Omistajia, lkm	Omistajia, %	Osakemäärä, kpl	Osakepääoma, %
Kotimaiset yritykset	900	5,82	2 070 711	4,63
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	69	0,45	2 603 496	5,82
Julkisyhteisöt	25	0,16	5 647 052	12,62
Kotitaloudet	14 273	92,22	7 438 834	16,62
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	132	0,85	1 056 478	2,36
Ulkomaat	79	0,51	632 798	1,41
Yhteensä	15 478	100	19 449 369	43,46
Hallintarekisteröidyt osakkeet			25 314 050	56,55
Yhteensä			44 763 419	100

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2009

Nimi	Osakkeita, kpl	%
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 527 448	5,64
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 674 173	3,74
Valtion eläkerahasto	688 000	1,54
Mikko Laakkonen	412 542	0,92
Capillary Oy	389 091	0,87
Katariina Aaltonen	383 292	0,86
Päivi Karoliina Kupias	377 461	0,84
Timo Vartiainen	377 008	0,84
Evli Alexander Management Oy	332 534	0,74
Nordea Fennia sijoitusrahasto	226 000	0,50
Yhteensä	7 387 549	16,49

Tilintarkastuskertomus

Outotec Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Outotec Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Espoossa, 19. helmikuuta 2010

KPMG OY AB

Mauri Palvi
KHT



Risto Virrankoski

Karri Kaitue

Carl-Gustaf Bergström

Hannu Linnoinen

Anssi Soila

RISTO VIRRANKOSKI

ekonomi
s. 1946, Suomen kansalainen
Hallituksen puheenjohtaja
Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Patria Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Outokumpu Oyj:n varatoimitusjohtaja
2001-2004

Riippumaton yrityksestä ja omistajasta
Omistaa 1 000 Outotecin osaketta

KARRI KAITUE

oikeustieteen lisensiaatti
s. 1964, Suomen kansalainen
Hallituksen varapuheenjohtaja
Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Outokumpu Oyj:n varatoimitusjohtaja
ja Outokumpu-konsernin johtoryhmän
varapuheenjohtaja
Destia Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Okmetic Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja
Cargotec Oyj:n hallituksen jäsen

Riippumaton yrityksestä ja omistajasta
Ei omista Outotecin osakkeita

CARL-GUSTAF BERGSTRÖM

diplomiekonomi, vuorineuvos
s. 1945, Suomen kansalainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2006
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Dacke PMC Holding AB:n, Förlags AB
Sydvästkustenin ja Gunnebo Industrier AB:n
hallitusten jäsen
Cargotec Oyj:n toimitusjohtaja
2002-2006

Riippumaton yrityksestä ja omistajasta
Omistaa 1 000 Outotecin osaketta

HANNU LINNOINEN

ekonomi ja oikeustieteen kandidaatti
s. 1957, Suomen kansalainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2006
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

SRV Yhtiöt Oyj:n varatoimitusjohtaja ja
talousjohtaja, vt. toimitusjohtaja 12.8. 2009
alkaen
Greenstream Network Oyj:n hallituksen
puheenjohtaja
Vakuutusyhtiö Garantian hallituksen jäsen

Riippumaton yrityksestä ja omistajasta
Omistaa 4 100 Outotecin osaketta

ANSSI SOILA

diplomi-insinööri ja ekonomi
s. 1949, Suomen kansalainen
Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Outokumpu Oyj:n hallituksen
varapuheenjohtaja
Attendo Holding AB:n, DNA Oy:n,
Normet Oy:n ja Lindström Oy:n hallitusten
jäsen
Kone Oyj:n toimitusjohtaja 1994-1999

Riippumaton yrityksestä ja omistajasta
Omistaa 3 200 Outotecin osaketta



Tapani Järvinen



Vesa-Pekka Takala



Kalle Härkki



Pertti Korhonen



Seppo Rantakari



Ari Jokilaakso

TAPANI JÄRVINEN

tekniikan lisensiaatti

s. 1946, Suomen kansalainen

Toimitusjohtaja 2003-2009

Johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän puheenjohtaja

Outotecin palveluksessa 2003-2009

Outokumpu Oyj:n palveluksessa 1985-2003

Omistaa 30 684 Outotecin osaketta

Konecranes Oyj:n hallituksen ja tarkastusvaliokunnan jäsen, Okmetic Oyj:n, Normet Oyj:n, Metallinjalostajat ry:n, Dragon Mining NL:n (Australia), ja International Copper Associationin hallitusten jäsen
Suomalais-läntäläisamerikkalaisen kauppayhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja

PERTTI KORHONEN

diplomi-insinööri

s. 1961, Suomen kansalainen

Johtoryhmän jäsen, toimitusjohtaja 1.1.2010 alkaen

Outotecin palveluksessa vuodesta 2009

Omistaa 8 000 Outotecin osaketta

Elisa Oyj:n ja Veho Group Oyj:n hallitusten jäsen

VESA-PEKKA TAKALA

kauppatieteiden maisteri

s. 1966, Suomen kansalainen

Talous- ja rahoitusjohtaja

Johtoryhmän jäsen, toimitusjohtajan sijainen Outotecin palveluksessa vuodesta 2006

Outokumpu Oyj:n palveluksessa 1990-2006

Omistaa 14 090 Outotecin osaketta

SEPPÖ RANTAKARI

konetekniikan insinööri

s. 1944, Suomen kansalainen

Varatoimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsen 1.3.2009 asti

Outotecin palveluksessa vuodesta 1970

KALLE HÄRKKI

tekniikan tohtori

s. 1969, Suomen kansalainen

Palveluliiketoimintojen johtaja

Laajennetun johtoryhmän jäsen

Outotec Research Oy:n toimitusjohtaja

2005-2008

Outotecin palveluksessa vuodesta 2005

Outokumpu Oyj:n palveluksessa 1998-2005

ARI JOKILAAKSO

tekniikan tohtori

s. 1961, Suomen kansalainen

Henkilöstöjohtaja

Laajennetun johtoryhmän jäsen

Outotecin palveluksessa vuodesta 1998

UUSI JOHTORYHMÄ 1.4.2010 ALKAEN

Outotecin hallitus on nimittänyt yhtiölle uuden johtoryhmän korvaamaan nykyisen johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän. Uusi johtoryhmä aloittaa toimintansa 1.4.2010 uuden toimintamallin käyttöönoton yhteydessä.

JOHTORYHMÄN JÄSENET VASTUUALUEINEEN OVAT:

- Pertti Korhonen, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
- Vesa-Pekka Takala, talous- ja rahoitusjohtaja
- Jari Rosendal, Non-ferrous Solutions -liiketoiminta-alueen johtaja
- Pekka Erkkilä, Ferrous Solutions -liiketoiminta-alueen johtaja (1.5.2010 alkaen)
- Peter Weber, Energy, Light Metals and Environmental Solutions -liiketoiminta-alueen johtaja
- Kalle Härkki, Services -liiketoiminta-alueen johtaja
- Martti Haario, markkinatoimintojen johtaja
- Tapio Niskanen, johtaja - liiketoimintainfrastruktuuri
- Ari Jokilaakso, henkilöstöjohtaja



Harry Linnarinne



Jari Rosendal



Markku Jortikka



Martti Haario



Outi Lampela



Kari Knuutila



Peter Weber

HARRY LINNARINNE
 tekniikan tohtori, kauppatieteiden maisteri
 s. 1965, Suomen kansalainen
 Liiketoiminnan kehitysjohtaja
 Laajennetun johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 2007

Rahapaja Oy:n hallituksen
 varapuheenjohtaja

MARTTI HAARIO
 filosofian maisteri
 s. 1954, Suomen kansalainen
 Markkinoinnin
 kehityksen johtaja
 Laajennetun johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 1988

JARI ROSENDAL
 diplomi-insinööri
 s. 1965, Suomen kansalainen
 Minerals Processing -divisioonan johtaja
 Johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 1989
 Omistaa 15 407 Outotecin osaketta

OUTI LAMPELA
 diplomi-insinööri
 s. 1949, Suomen kansalainen
 Talousjohtaja
 Laajennetun johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 2006
 Outokumpu Oyj:n palveluksessa
 1975-2005

PKC Groupin hallituksen jäsen ja tarkastus-
 valiokunnan puheenjohtaja

KARI KNUUTILA
 tekniikan tohtori
 s. 1958, Suomen kansalainen
 Teknologiajohtaja
 Laajennetun johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 1986

Mittatekniikan keskusjohtokunnan
 puheenjohtaja
 European Industrial Research Management
 Association (EIRMA) hallituksen jäsen

MARKKU JORTIKKA
 diplomi-insinööri
 s. 1947, Suomen kansalainen
 Base Metals -divisioonan johtaja
 Johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 1974
 Omistaa 13 742 Outotecin osaketta

PETER WEBER
 tekniikan tohtori
 s. 1963, Saksan kansalainen
 Metals Processing -divisioonan johtaja
 Johtoryhmän jäsen
 Outotecin palveluksessa vuodesta 1992
 Omistaa 16 737 Outotecin osaketta

Enefit Outotec Technology Oü:n hallituksen
 jäsen

Hallinnointi vuonna 2009

Outotecin selvitys hallinto- ja ohjauksjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena yhtiön tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Lisäksi Outotecin hallinnointipolitiikka kokonaisuudessaan on julkaistu ja sitä ylläpidetään yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.outotec.com/cg.

Hallitus ja tarkastusvaliokunta

Outotecin yhtiökokous 18.3.2009 valitsi hallitukseen seuraavat jäsenet: Risto Virrankoski (puheenjohtaja), Karri Kaitue (varapuheenjohtaja), Carl-Gustaf Bergström, Hannu Linnoinen (tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja) ja Anssi Soila. Hallitus kokoontui 15 kertaa vuoden 2009 aikana. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 99. Hallitukselle maksetut palkkiot vuonna 2009 olivat yhteensä 252 000 euroa. Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Hannu Linnoinen (puheenjohtaja) ja Carl-Gustaf Bergström. Vuonna 2009 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa, ja kaikki jäsenet olivat paikalla.

Osinko

Yhtiökokous 18.3.2009 päätti jakaa osinkoa 1,00 euroa osaketta kohden 31.12.2008 päättyneeltä tilikaudelta. Osingot (yhteensä 42,0 miljoonaa euroa) maksettiin 30.3.2009.

Valtuutukset

Outotecin hallitus käytti yhtiökokouksen antamaa osakeantivaltuutusta, jota käytettiin Laroxin yritysoston yhteydessä. Uusia osakkeita merkittiin yhteensä 3 780 373 [2 763 419 osaketta joulukuussa 2009 ja 1 016 954 osaketta helmikuussa 2010].

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja Tapani Järvinen siirtyi eläkkeelle 31.12.2009.

Outotecin hallitus nimitti 4.6.2009 DI Pertti Korhosen, s. 1961, Outotec Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi. Korhonen siirtyi Outotecin palvelukseen 1.9.2009, toimi ope-

ratiivisena johtajana 1.10.2009 alkaen ja otti toimitusjohtajan tehtävät vastaan 1.1.2010 lukien. Toimitusjohtajan ja hallituksen tiedot kokonaisuudessaan löytyvät osoitteesta www.outotec.com/cg.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Vuosien 2007-2008 osakepohjainen kannustinohjelma alkoi 1.1.2007 ja päättyi 31.12.2008. Kahden ansaintakauden kokonaispalkkio oli yhteensä 6,5 miljoonaa euroa, mikä jaettiin 202 779:na osakkeena 22 henkilölle vuonna 2009. Lisäksi maksettiin 3,4 miljoonaa euroa rahana verojen kattamiseksi.

Kannustinohjelma 2008-2010 koostuu kolmesta ansaintakaudesta: kalenterivuosis-

ta 2008, 2009 ja 2010. Ansaintakaudelta 2008 jaettiin 14 687 osaketta 33 henkilölle ja maksettiin yhteensä 0,2 miljoonaa euroa rahana verojen kattamiseksi.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mauri Palvi. Vuonna 2009 yhtiö maksoi korvausta tilintarkastuspalveluista yhteensä 630 000 (2008: 549 000) euroa. Lisäksi yhtiö maksoi 596 000 (2008: 758 000) euroa tilintarkastukseen kuulumattomasta konsultoinnista.

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot 2009

EUR	
Risto Virrankoski	64 500
Karri Kaitue	51 500
Carl-Gustaf Bergström	42 000
Hannu Linnoinen	54 000
Anssi Soila	40 000
Yhteensä	252 000

Johtoryhmälle vuonna 2009 maksetut kokonaisansiot

EUR	Palkat	Etuudet	Bonukset	Osakeperusteiset	
				etuudet ¹⁾	Yhteensä
Toimitusjohtaja	553 739	15 451	153 624	970 900	1 693 714
Varatoimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen	192 826	22 556	55 955	485 450	756 787
Muut johtoryhmän jäsenet	1 008 336	46 691	319 160	1 941 800	3 315 987
Yhteensä	1 754 901	84 698	528 739	3 398 150	5 766 488

¹⁾ Osana osakeperusteisia järjestelmiä johtoryhmälle luovutettiin Outotecin osakkeita seuraavasti

Osaketta	
Toimitusjohtaja	29 384
Varatoimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen	14 032
Muut johtoryhmän jäsenet	58 386
Yhteensä	101 802

Outotec Oyj

Konsernijohto, Riihitontuntie 7 D, PL 86, 02201 Espoo

Puh. 020 529 211, Faksi 020 529 2200

www.outotec.com, investor.relations@outotec.com

Kotipaikka: Espoo, Y-tunnus: 0828105-4

